MR. P. GAUCYS,
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (999) KOVO - MARCH 20 • 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Trisdešimt šeštadienių

Jau 10-20 metų lietuviai mokytojai išeivijoj skiria savo laisvą laiką mūsų vaikų lietuviškam auklėjimui. Jie paaukoja ne tik šeštadienius, bet ir šiaip nemažai laiko, pasiruošdami pamokoms ar peržiūrėdami rašomuosius darbus. Maža to, jie vis rūpinasi, kaip geriau ir sėkmingiau vaiką išmokyti lietuviškai skaityti, rašyti ir kalbėti, pažinti savo tėvų kraštą ir jį pamilti. Tam tikslui mokytojai beveik kasmet suvažiuoja į savo konferencijas ir net studijų savaites. Pvz. šį savaitgalį suvažiuoja Kanados lituanistinių mokyklų mokytojai į Torontą aptarti naujų lietuviško auklėjimo problemų.

Kasmet vis daugiau vaikų, silpnai kalbančių lietuviškai, ateina į šeštadienines mokyklas. Žinoma, tai tėvų kaltė, kad su vaikais mažai užsiima, o gal net angliškai su jais arba tarp savęs kalba. Daug įtakos daro ir televizija, kurią stebėdami vaikai girdi tik angliškai kalbant. Be to, daug žalos daro faktas, kad į vietines mokyklas vaikai pradedami siųsti jau nuo 4-5 metų, o mes — tik nuo 6 m. amžiaus. Dėlto lituanistinėms mokykloms darosi jau sunku mūsų vaikus gerai išmokyti lietuviškai rašyti, skaityti ir kalbėti. Padėčiai gelbėti, nuo ateinančių mokslo metų norima mūsų mokyklose įvesti priešmokyklinį skyrių, kuriame vaikai jau būtų mokomi nuo 4-5 metų amžiaus. Su tokiais vaikais dirbant reikia ir kitokio darbo metodo. Torontiškėj konferencijoj mokytojai bus supažindinti su šiuo metodu.

Yra pavyzdingų šeimų, kurios į šeštadieninę mokyklą atsiunčia savo vaikus, gerai kalbančius lietuviškai. Esant tokiam vaikų nevienodumui, iškyla ir pačios mokymo sistemos klausimas bei kitos mokymo problemos.

Visais tais klausimais mūsų lituanistinių mokyklų mokytojai rūpinasi, važiuoja į konferencijas jų apsvarstyti, su naujais mokymo metodais susipažinti, kad tik išlaikytų mūsų jaunimą lietuvišką.

Kyla klausimas, kodėl tik mokytojai turi rūpintis lietuvišku mūsų vaikų auklėjimu ir tam turi atrasti laiko? Kodėl gi jie turi rūpintis užpildyti kaikurių mūsų tėvų padarytas vaikų auklėjime spragas, kai tas auklėjimas yra tiesioginė pačių tėvų pareiga? Argi tik mokytojai yra lietuviai? Tiesa, norint geriau vaikus išmokyti lietuviškai skaityti ir rašyti bei supažindinti juos su Lietuva yra reikalinga tėvams mokytojų pagalba. Bet vieni mokytojai per 30 šeštadienių į metus mažai ką galės padaryti, jei tėvai patys lietuvišku savo vaikų auklėjimu nesirūpins. Vistiek šeima yra pagrindinis tokio auklėjimo židinys, mokykla — tik pagalbininkė, nors ir labai svarbi.

Rodos, tam auklėjimui tiek nedaug reikia iš tėvų pusės. Važiuoti jiems į konferencijas ar studijų savaites nereikia — užtenka tik paprasto noro ir tautinės savigarbos tarp savęs ir su vaikais kalbėti vien lietuviškai, atliekamu laiku paskaityti jiems lietuviškų pasakaičių, o galintiems skaityti mokiniams prenumeruoti jaunimo laikraščių, pirkti knygų. Kanados lituanistinėse mokyklose surinkta statistika rodo, kad 50% jaunesniųjų vaikų norėtų, kad jiems tėvai prenumeruotų laikraštį "Eglutė", ir 42% tų pačių vaikų, kad jiems nupirktų lietuviškų knygų skaityti. Deja, tėvai to nepadaro. Nedaug mažiau ir vyresniųjų pasisakė norėtų, kad tėvai nupirktų jiems lietuviškų knygų, bet tėvai neperka. Lietuviškoji spauda daug padėtų ir tėvams, ir mokyklai: išmokytų daug lietuviškų žodžių bei išsireiškimų. Tuo tarpu tėvai negaili net stambiu sumų vaikų žaislams, bet gaili dolerio kito ju dvasiai maitinti, lietuviškam žodžiui, spaudai. Sociologai ir psichologai aiškina, kad dabar jaunimas, būdamas pertekęs materialinėm gėrybėm ir stokodamas dvasinių vertybių, eina į riaušininkus, hipius, bytnikus griauti esamos tvarkos.

Dar daug šeimų savo vaikus auklėja lietuviškai, daugelis ju į šeštadienines mokyklas atsiunčia gražiai lietuviškai kalbančius vaikus. Reikia tik, kad ir visi kiti daugau dėmesio skirtų savo vaikui, jo lietuvškam auklėjimui, o mažiau televizijai, pasikalbėjimams telefonu, prabangiško gyvenimo rūpesčiams. Tada visi mes, su lituanistiniu mokyklu pagalba, dar ilgam turėsime dora ir lietuvišką jaunimą — mūsų ateitį.

L. Tamošauskas

KANADOS ĮVYKIAI

NAUJAS PARTIJOS PIRMININKAS

Progresyviųjų konservatorių suvažiavime Otavoje naujuoju partijos pirmininku dvejiem metam buvo išrinktas iš Newfoudlando kilęs torontietis federacinio parlamento narys Frank Moores. Suvažiavimo dalyviai 317:235 balsų santykiu atmetė partijos konstitucijos pakeitimo projektą, kuris būtų leidęs kiekviename suvažiavime balsuoti vado klausimą. Partijai esant valdžioje, vado klausimas galės būti keliamas tik tokiu atveju, jeigu konservatoriai federacinio parlamento nariai nusiviltų ir būtų nepatenkinti savuoju premjeru. Partijai būnant opozicijoje, pasitikėjimo vadu klausimą suvažiavimo dalyviai galės kelti po kiekvienu rinkimų, kuriuose atstovų skaičiaus nepavyks padidinti 20% federaciniame parlamente. Šie nutarimai davė laisvas rankas dabartiniam konservatorių vadui R. Stanfieldui, nors savuoju populiarumu šiuo metu jis yra gerokai atsilikęs nuo liberalų vado ir premjero P. E. Trudeau. Suvažiavimo dalyviams pasakytojo kalboje R. Stanfieldas apkaltino premjerą P. E. Trudeau Kanados vienybės ardymu. Pasak R. Stanfieldo, Kanadai gresia skilimo pavojus, provincijų užsidarymas savųjų reikalų klaute. Pagrindinis konservatorių uždavinys esąs pašalinti ši pavojų ir grąžinti vienybę Kanadai.

Rumunijos sostinėje Bukarešte atidaryta paroda "Atomas ir Kanada", kurios eksponatai atskleidžia Kanadoje vykdomus tyrimus bei ju dėka pasiektus laimėjimus panaudoti atominę energija nieko bendro su karu neturintiems reikalams. Rumunijos žinių agentūros "Agerpress" pranešimu, parodos atidaryme dalyvavo augštieji rumunų kompartijos ir valdžios pareigūnai.

Toronto Maltono aerodromas bus paverstas tarptautiniu ir, galimas dalykas, pralenks Montrealį, kuriame lig šiol buvo vienintelis tarptautinis aerodromas Kanadoje pilnąja šio žodžio prasme. Visi skridimai į užjūrį pradedami Montrealyje, nors 75% keleivių yra iš Toronto bei jo apylinkių. Vienintelė išimtis buvo britų BOAC bendrovės tiesioginis susisiekimas tarp Toronto ir Londono. Transporto ministerio P. Hellyer pranešimu, nusileidimo teisių Toronto aerodrome reikalauja olandų bendrovė KLM, prancūzų — "Air France", italų — "Alitalia", vokiečių "Lufthansa" ir eilė amerikiečių orinio susisiekimo bendrovių. Čia daug reiškia gausios imigrantų iš Europos kolonijos Toronte bei jo apylinkėse. Be to, transatlantiniams skrydžiams pradėti Torontas turi geresnę geografinę poziciją nei Montrealis, kadangi yra arčiau Kanados vidurio, lengviau pasiekiamas vakarų provincijų keleiviams.

Šv. Jono Kr. Federacijos pastangomis prieš trejus metus įkurta Kanados prancūzų organizacija Les Etats-Generaux posėdžiavo Montrealyje. Jos 1.400 atstovų iš visos Kanados priėmė rezoliuciją, reikalaujančią paskelbti Kvebeką respublika pagal JAV pavyzdį. Kvebeka tada valdytų prezidentas, kuris vyriausybę galėtų sudaryti iš kvalifikuotų asmenų, neišrinktų į parlamentą, kaip kad daroma JAV. Konkrečiai buvo pasiūlyta Kvebeko dabartinei vyriaubei išrinkti specialu konstitucinį parlamentą, kurio uždavinys būtų apsvarstyti perėjimo į res-

Nukelta į 9-tą puslapį.

Naujai persitvarkiusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Pirmoj eilėj iš kairės: švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas, kultūros tarybos pirm., inž. dr. A. Nasvytis, pirmininkas St. Barzdukas, jaunimo vicepirm. M. Lenkauskienė, visuomeninių reikalų vicepirm. dr. H. Brazaitis; II eilėj: sekr. ir ižd. A. Gailiušis, informacijos vicepirm. A. Laikūnas, finansų telkimo vicepirm. dr. V. Majauskas, vykdomasis vicepirm. dr. A. Butkus

Nuotr. V. Pliodzinsko

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

J. KAIRYS

Maistauja radikalai studentai

Kaip daug kur kitur laisvuose kraštuose, taip ir V. Vokietijoje studentija darosi nepopuliari plačioje visuomenėje.

Kodėl prieš studentus?

Priežasčių daug. Bet svarbiausia, tai kėlimas netvarkos universitetuose ir kitur viešose vietose. Jų judėjimas prasidėjo bene su taip vadinamais Velykų žygiais, nukreiptais prieš vakariečių ginklavimąsi, Vietnamo karą ir panašius dalykus, apie kuriuos nuolat ir Maskva kalba. Didžiausią nepasitenkinimą studentais sukėlė praeitų metų gegužės mėnesį surengtos demonstracijos, per kurias sunaikinta daug turto ir žmonių. Vėliau studentai pradėjo kelti neramumus daugiau universitetuose bei apie juos: užėmę auditorijas bei kitas patalpas, sienas apklijuoja visokiais sieniniais laikraščiais, prirašinėja šūkių, apmėto kiaušiniais, pomidorais, gadina inventorių, naikina bylas, trukdo profesoriams skaityti paskaitas, terorizuoja nuošaliai besilaikančius kitus studentus ir pan.

Frankfurto universiteto senatas nebedrįsta rinktis universiteto patalpose. Kartą buvo gavęs privačias patalpas, kur būtų slaptai posėdžiavęs, bet vėliau tos patalpos buvo jam atsakytos greičiausiai dėl baimės sulaukti keršto iš studentų pusės.

Frankfurte studentai sutrukdė vieną koncertą, kurio pelnas buvo skiriamas vien sportui remti. Heidelbergo studentai nepripažista universiteto rektoriaus vien todėl, kad išrinktas jiems nedalyvaujant.

Aplamai šiuo metu kaikuriuose V. Vokietijos universitetuose yra gerokai sutrukdytas ne vien studijų darbas, bet ir administracinis.

Kas kursto?

Visas išdaigas organizuoja ir jas atlieka bei vykdo pirmoje eilėje studentai, vadinami kairiaisiais radikalais. Jie sudaro mažumą universitetuose. Pvz. Frankfurte jie yra stipriausi, bet savo žygiams iš 15.000 studentų tesurenka tik apie 2.000. Kituose universitetuose ta proporcija dar mažesnė. Bet dideliu aktyvumu ir nesiskaitymu su priemonėmis jie padaro savo, nes iš kitos studentijos dalies realiai pasireiškiančios reakcijos nebūna. Pasyvi yra ir visuomenė, nors piktinasi studentų elgsena bei jų veiksmais. Ji norėtų matyti jaunimą, besiruošianti atsakingiems darbams tautoje ir valstybėje, o ne viešosios tvarkos ardymui, turto gadinimui ir kitiems nusikaltimams.

Daug priekaištaujama universiteto vadovybėms ir vyriausybei, kad nesutvarko neklaužadų. Girdi, tokiems turėtų būti atimtos stipendijos, jie turėtų būti šalinami iš universitetų, traukiami teisman ir pan. Visuomenė yra ir už suteikima didesnių teisių policijai, saugojančiai tvarką. Dabar jos teisės yra gerokai suvaržytos.

Ko siekia?

Ko gi tie maištininkai nori? Seniau jie reikalavo reformų universitetuose, tikėdami šiems reikalavimams, kaikurie respublikos kraštai pradėjo tirti esamą santvarką universitetuose ir kalbėti apie galimas reformas bei siūlyti jas. Tada maištininkai pradėjo šaukti prieš dabartinę valstybinę bei visuomeninę santvarką, reikalauti jos panaikinimo bei pakeitimo į naują, komunistinę ar pan. Pasirodo, universiteto reformos reikalingumas buvo tik pretekstas sukelti studentų tarpe masinį judėjimą. Nors iki jo ir nepasisekė prieiti, bet tam tikra dalis studentų buvo patikėjusi reformų universitetuose teisingumu ir ėjo su jais. Vėliau tos gretos praretėjo. Įdomu yra ir tai, kad ir kaikurie profesoriai, ėję seniau su kairiaisiais radikalais bei globoję juos, pradėjo irgi trauktis nuo jų. Kiti, matydami, jog toliau darbas nėra įmanomas, ir turėdami teisę jau į pensiją, atsisako nuo profesoriavimo.

Maištaujančių talkininkai

Kairiųjų radikalų studentams talkina vietos komunistai. Pvz. š. m. vasario 27 d. prie kaikurių didesnių fabrikų Miunchene buvo dalinami agitaciniai lapai, kuriuose dėstomi studentų reikalavimai, liečią jų studijas, visuomeninį ir ūkinį gyvenimą, raginami darbininkai eiti kartu su studentais, puolamos krikščioniškos politinės grupės dėl praeitais metais priimto išimties padėties įstatymo, nors už jį balsavo ir socialdemokratai.

Kadangi V. Vokietijos studentų keliami neramumai yra tokie patys ar panašūs į kituose kraštuose keliamus neramumus, todėl kaikas mano, jog visa tai yra komunistų internacionalo generalinė repeticija pasaulinei revoliucijai sukelti.

Sudaryta komisija

Dėl administracinės tvarkos universitetuose, atrodo, perdaug skųstis nereikėtų. Blogiau yra su mokslo personalu, kurio gerokai trūksta, ir su patalpomis. Žinoma, visą laiką auginamas atitinkamas mokslo personalas, statomos ir naujos patalpos, bet viso to neužtenka. Pasirodo, proporcingai imant, studentų skaičius auga sparčiau — kasmet iki 20.000. Visdėlto norintieji tikrai studijuoti gali savo tikslą pasiekti.

Studentų neramumais susirūpino kraštų vyriausybės ir Bonna. Pastarosios iniciatyva yra jau sudaryta mišri komisija, kurios uždavinys išdirbti projektą saugumui ir tvarkai išlaikyti universitetuose ir padaryti galą studentų terorui. Kokiais būdais ji sieks to tikslo, viešai dar neskelbiama, nors iš kaikurių universitetų rektorių ir profesorių pasisakymų apie reformas matyti, kad universitetai sieks ir toliau išlaikyti savo turimą autonomiją. Ši aplinkybė komisijos darbą gerokai sunkina.

Nauji Bendruomenės pareigūnai

Nauju Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku išrinktas Stasys Barzdukas • Posėdyje dalyvavo ir VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas • Veiksnių konferencija numatyta Čikagoj

1969 m. kovo 15 d. Klevelande įvykusiame PLB valdybos posėdyje dr. A. Butkaus bute dalyvavo septyni senieji jos nariai ir į mirusio pirmininko a.a. J. Bačiūno bei pasitraukusio P. L. B. kultūros tarybos pirmininko dr. A. Klimo vietą pagal PLB konstitucijos 21 str. pakviesti kandidatai A. Laikūnas ir dr. A. Nasvytis. Patvirtinus sekr. A. Gailiušio pateiktą PLB valdybos 1968 m. lapkričio 23 dienos posėdžio protokolą, buvo aptartos PLB valdybos nariu darbo sritys ir slaptu balsavimu išrinkti pareigūnai į vakuojančias vietas: St. Barzdukas — naujuoju PLB valdybos pirmininku, dr. A. Butkus — vykdomuoju vicepirmininku, A. Laikūnas — informacijos vicepirmin. ir dr. A. Nasvytis — PLB kultūros tarybos pirmininku. Kiti visi PLB valdybos nariai liko senosiose pareigose: A. Gailiušis – sekretorium ir iždininku, dr. H. Brazaitis — visuomeninių reikalų vicepirmininku, M. Lenkauskienė — jaunimo vicepirmininke, dr. V. Majauskas — finansų vicepirmininku ir A. Rinkūnas — PLB švietimo tarybos pirmininku.

Į šį posėdį buvo taip pat pakviestas ir dalyvavo VLIKo pirmininkas dr. J. K. Valiūnas kartu su VLIKo ryšininku prie PLB valdybos J. F. Daugėla. Kartu su svečiu buvo aiškintasi eilė abiem pusėm rūpimų klausimų – lietuvių veiksnių finansų organizavimo, ryšių su okupuotojo krašto lietuviais, informacijos centro steigimo, VLIKo atstovybių veikimo, veiksnių konferencijos šaukimo, tarpusavio bendradarbiavimo ir kt. VLIKas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, iš paskirties vadovaus politinei lietuvių laisvės kovos veiklai ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė su juo sieks darbu suderinimo ir abipusės pagalbos. Organizacinį VLIKo tvarkymąsi PLB laiko jį sudarančių grupiu ir jo organų (seimo, tarybos ir valdybos) vidaus reikalu ir nutaria jokiu atveiu į tai nesikišti. Kiti rūpimi klausimai bus konkretizuojami tolimesniais visų lietuvių veiksnių pasitarimais ir šių metų rudenį šauksimoj jų konferencijoj. Pasikalbėjimai su svečiu vyko tarpusavio susipratimo dvasioj ir įnešė reikiamo aiškumo tolimesniam nuoširdžiam bendradarbiavimui, paremtam bendru tautiniu mūsų labu.

Posėdyj taip pat aptarti tolimesnio "Pasaulio Lietuvio" leidimo reikalai. PLB valdybos nariai padarė savo veiklos pranešimus ir kt. PLB buv. valdybos sukaktuviniais 1968 metais skelbtą tautinių giesmių muzikos konkursą laimėjo komp. Br. Budriūnas: suaugusių chorui jis sukūrė "Lietuvio giesmę" pagal Putino žodžius ir vaiku chorui "Mūsų žemę" pagal B. Brazdžionio žodžius. PLB valdyba nutarė komp. Br. Budriūnui skirtąsias premijas išmokėti.

Pasaulio įvykiai

JUGOSLAVŲ KOMPARTIJOS IX KONGRESĄ BOIKOTAVO SOVIETŲ SĄJUNGA ir jos penki satelitai R. Vokietija, Lenkija, Vengrija, Bulgarija ir Čekoslovakija. Iš Varšuvos Sąjungos kraštų tik viena Rumunija konferencijon atsiuntė savo delegaciją. Atrodo, Maskva negali dovanoti prez. Tito Čekoslovakijos okupacijos griežto pasmerkimo. Politinė įtampa tarp Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos primena 1948 m., kai Stalinas Jugoslaviją pašalino iš Kominformo. Bulgarija netgi kelia teritorinius reikalavimus Jugoslavijai. Pasak bulgarų kompartijos, makedoniečiai nėra atskira tauta, bet grynakraujai bulgarai. Todėl Jugoslavijos federacijai priklausanti socialistinė Makedonijos respublika turėtų būti sugrąžinta Bulgarijai. Į Maskvos vykdomą Jugoslavijos boikotą demonstracijomis Prahos gatvėse reagavo čekoslovakų studentai. Nešami plakatai skelbė: "Tito — taip, Brežnevas — ne!" Prezidentas Tito sudarė prezidentinį biurą, lyg anrąjį 15 narių ministerių kabinetą, kurio pagrindinis uždavinys bus reaguoti į sovietų daromus spaudimus ir veikti kraštui gresiančio pavojaus valandomis. Nariais į šį biurą pakviesti Jugoslavijos šešių respublikų kompartijų vadai ir kiti rinktiniai partiečiai.

Komunistinė Kinija ir Sovietų Sąjunga antrą kartą susikirto Ussuri upės Damanskio saloje, kur kovo 2 d. žuvo 31 sovietų karys. Šį kartą kautynės vyko net keliolika valandų. Maskvos radijo teigimu, sovietų sargybinius užpuolę kiniečiai naudojo minosvaidžius ir artileriją. Kiniečiai dėl šio incidento kaltę suvertė sovietams. Jų pranešimu, sovietai įsiveržė į Čen Pao salą. Abipusių kaltinimų tonas primena karo išvakares. Sovietų kompartijos žurnalas "Komunistas" netgi įtaigoja, kad Kinija ruošiasi karui su Sovietų Sąjunga.

Izraelio prez. Zalman Shazar pakvietė darbiečių kandidatę G. Meier sudaryti ministerių kabinetą. Ji žada laikytis tokios pačios linijos, kaip ir velionis L. Eškol, nors daugelis politinių stebėtojų ją priskiria "vanagų" grupei. Arabus sukrėtė egiptiečių štabo viršininko gen. ltn. A. M. Riad žuvimas artilerijos susišaudyme. Artilerijos ugnis abiejose Suezo pakrantėse jau yra tapusi, galima sakyti, kasdieniniu reiškiniu. Apsaugai nuo sovietų gamybos 130 mm patrankų sviedinių Izraelio kariai naudoja naujai išrastą medžiagą, kuri yra stipresnė už betoną. Jos sudėtis laikoma paslaptyje. Sovietų patrankų sviediniai yra pajėgūs pramušti metro storio betono bunkerių sienas.

Paryžiuje posėdžiavo prez. De Gaulle ir V. Vokietijos kancleris K. G. Kiesingeris. Šie abiejų vadų susitikimai dukart į metus yra pravedami prieš šešerius metus pasirašyto draugystės pakto rėmuose. Dėmesio centre, atrodo, buvo Europos reikalai ir Britanijos įsileidimas į Bendrąją Rinką. Pokalbis tik dar labiau išryškino nuomonių skirtumus. Prez. De Gaulle nenori naujų narių Bendrajai Rinkai. Jis sutiktų įsileisti Britaniją, Skandinavijos valstybes ir net Turkiją su Šveicarija, jeigu būtų sukurta laisvesniais pagrindais tvarkoma nauja ekonominė V. Europos organizacija. V. Vokietija jau seniai remia Britanijos kandidatūrą į Bendrąją Rinką, iš kurios galėtų išsivystyti politinė V. Europos vienybė.

Negrų vado M. L. Kingo nužudymu kaltinto J. E. Ray byla Memfio mieste užsibaigė netikėtu kompromisu. Prokuroras jam pažadėjo 99 metus kalėjimo, jeigu J. E. Ray prisipažins nužudęs M. L. Kingą. Kaltinamasis kompromisą priėmė ir prisipažino, nes už 30 metų, jeigu dar bus gyvas, galės išeiti iš kalėjimo, kai tuo tarpu priešingu atveju jam grėsė mirties bausmė. Toks kompromisas meta gėdos šešėlį pietinių valstijų teisingumui. Daug kas yra linkę manyti, kad kompromiso tikrasis tikslas buvo apsaugoti M. L. Kingo nužudymo samokslininkus. Kiti jau iš anksto pranašauja staigią J. E. Ray mirtį kalėjime, kad paslaptis neiškiltų viešumon. Įtarimui esama rimto pagrindo, nes J. E. Ray nusikaltimą lengvai būtų įrodęs jo pamestas šautuvas su pirštų nuospaudomis. Taigi, kompromisiniam kaltės prisipažinimui nebuvo jokio reikalo.

Prancūziją tamsoje paskandino 24 valandas trukęs elektros

(Nukelta į 9-tą psl.)

Baltiečių atstovai Jungtinėse Tautose

"Baltic Appeal To The United Nations" organizacijos nariai lanko įvairių kraštų delegacijas prie Jungtinių Tautų Niujorke. Pastaruoju metu buvo aplankytas Zambijos atstovas J. Simasiku Siyolwe. Jis baltiečius priėmė labai palankiai, žadėjo remti Baltijos kraštų bylą ir priminė, kad baltiečių kova panaši į Afrikos kraštų kovą prieš imperializmą. Jis stebėjosi Sov. Sąjunga, kad ji, smerkdama Vakarų imperializmą, pati jį vykdo Baltijos kraštuose.

Kinijos (Taiwano) delegacijos patarėją C. M. Wei aplankė p-lė Ligija Babarskaitė, Andres Jueriado ir dr. Ants Pallop. Kinijos atstovas pareiškė pritariąs Baltijos okupacijos klausimo iškėlimui Jungtinėse Tautose, nors manė, kad Kinijai nederėtų imtis iniciatyvos, nes pati yra puolama komunistinio bloko kraštų.

Tailandijos delegacijos pirmąjį sekretorių K. Visessurakarn aplankė Aldona Marijošienė ir Heino Ainso. Diplomatas pareiškė, kad principe Tailandija remia visų mažų kraštų apsisprendimo teisę. Baltijos valstybių bylą spręsti turėtų pirmiausia didžiosios valstybės, kurios duoda toną Jungtinėms Tautoms. Reikalą, pasak jo, taipgi sunkina daug valstybių, nenorinčių kiršinti didžiųjų valstybių. Šia proga Tailandijos atstovas priminė, kad panašiai buvo su Tibetu, kurį aneksavo raudonoji Kinija. Tada Tailandija kreipėsi į Jungtines Tautas ir prašė atitaisyti padarytą skriaudą Tibetui. Deja, niekas nepajudėjo. K. Visessurakarn pagyrė baltiečių pastangas privačiu būdu skleisti informacijas apie Baltijos valstybes. Jis pažadėjo savo kalbose neužmiršti Baltijos valstybių bylos.

Vatikano atstovą-stebėtoją mons. dr. A. Giovanetti aplankė kun. N. Trepša, kun. Pr. Geisčiūnas ir Olavi Arens. Baltiečių draugijos atstovai patyrė, kad Vatikano atstovas yra labai gerai informuotas apie Baltijos valstybes. Antrojo D. karo metu jis buvo pagalbininku arkivyskupu Chiarlo ir Muench, Apaštališkojo Sosto delegato Vokietijoj, ir turėjo progos lankyti tremtiniu stovyklas. Jis yra parašęs veikalų, kuriuose minimos ir Baltijos valstybės. Tai "Roma kalba Tylos Bendrijai" ir "Vatikano veikla taikai 1939-1940". Pastarasis veikalas jau išverstas prancūzų kalbon. Vieną jo egzempliorių monsinjoras padovanojo baltiečių delegacijai. Iš savo pusės jis pažadėjo visą galimą pagalbą Baltijos valstybių bylai ir davė keletą praktinių sugestijų tolimesniems žygiams.

M.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Popiežius Paulius VI,** kalbėdamas Romos pamokslininkams apie kunigystę Gavėnios pradžioje, pareiškė, kad bandymas pagyvinti kunigystės sampratą, padarant kunigą "žmogum, kaip ir visi žmonės", gali ilgainiui paralyžuoti visus pašaukimus. Jis pagyrė naujų būdų ieškančius žmones už jų rodomą idealizmą, bet kritikavo jų nepraktiškumą bei neaiškią teologiją.

★ **Olandijos kardinolas** J. B. Alfrink viso krašto katalikų vyskupų vardu kreipėsi į popiežių Paulių VI, prašydamas atkreipti dėmesį į olandų katalikų sielovados tarybos priimtus nutarimus kunigų celibato klausimu. Minimoji taryba išreiškė pageidavimą, kad šalia nevedusių kunigų turėtų būti priimti sielovados darbui ir vedusieji kunigai.

★ **Religinis atgimimas** pastebimas Sovietų Sąjungos jaunosios inteligentijos sluogsniuose. Rusų krikščionių studentų J.A. V-se leidžiamas žurnalas "Vestnik" spausdina eilę laiškų, gautų iš Sov. Sąjungos. Iš jų matyti atbundantis religinis domesys jaunojoj kartoj. Viename laiške rašoma: "Mes neturime nei spaudos organo, nei susirinkimo laisvės, nei laisvo pamokslo. Neturime nei dvasinės vadovybės, nei knygų; nėra net Šv. Rašto nė maldaknygių. Bet mes turime ką kita, būtent, vis didėjantį naujų, energingų pajėgų įsijungimą ortodoksijon."

★ **Visuose kraštuose,** ypač Vokietijoj, gyvai diskutuojamas klausimas kandidatų į vienuolijas. Seniau kaikuriose vienuolijose po vienerių ar dvejų metų kandidatas galėdavo tapti pastoviu vienuolijos nariu. Dabar naujieji potvarkiai reikalauja mažiausiai ketverių, daugiausia — trylika metų galutiniam apsisprendimui.

★ **T. Gabriele Braso,** Subiaco benediktinų viršininkas, pravedė 6 dienų rekolekcijas, kuriose dalyvavo popiežius Paulius VI ir eilė kardinolų. Prieš pradedant šias Gavėnios rekolekcijas Šv. Tėvas pareiškė: "Šiais laikais nebėra reikalingas viduriniųjų amžių atgailojimo būdas. Jei Šv. Pranciškus gyventų dabar, vaikščiotų pėsčias arba jotų ant asilo ar arklio. Jis galėtų taipgi važinėti automobiliu ir visdėlto vesti atgailos gyvenimą."

★ **Prof. James McAuley,** vienas iš 28 pagrindinių "Jeruzalės Šventraščio" v e r t ė j ų, dabar dėstąs Tasmanijos universitete, kalbėdamas liturgijos žinovų suvažiavime Tasmanijoje, pritarė visiems liturginiams pakeitimams po Vatikano santarybos. Visdėlto, jo manymu, dabartinio prieš bažnytinį autoritetą pasipriešinimo akivaizdoje "yra neišmintinga toliau keisti maldos papročius, nes toks keitimas dabartinėse sąlygose gali daugeliui atrodyti paviršiun kylančio vidinio pairimo reiškiniu." Be to, jis pabrėžė, kad "religija, kaip ir prigimtis, keičiasi ne todėl, kad nori keistis, bet todėl, kad nori atitikti aplinkybių reikalavimus".

★ **T. Pedro Arrupe,** SJ, jėzuitų generolas, savo laiške olandų jėzuitų provincijai nepagailėjo aštrių žodžių trim jos nariam — J. Van Kilsdonk, H. Oosterhuis ir Van Der Stap. Pastarieji buvo reikalavę, kad Haarlemo vyskupas T. F. J. Zwartkruis leistų buvusiam jėzuitui J. Vrijburg, d a b a r besiruošiančiam vesti, toliau kapelionauti universitete. Pastarasis, vyskupui nesutikus su tokiu reikalavimu, grasino tęsti savo darbą nebe instituciniuose Bendrijos rėmuose. T. Van Kilsdonk, SJ, prieš II Vatikano santarybą yra turėjęs įvairių sunkumų dėl savo kontroversinių pažiūrų, bet tada jį užtarė kard. Alfrink. Generolo laiškas buvo ne tik pasiųstas olandų jėzuitams, bet ir perskaitytas per Vatikano radiją, kurio programas tvarko jėzuitai. Jame T. Arrupe pabrėžia, kad gėris, besireiškiąs vienybės ir tikėjimo pavidalais, tokiu keleto jėzuitų elgesiu buvo "labai sužalotas".

★ **Liuveno universitetas,** seniausia augštojo mokslo katalikų institucija Europoje, ateinančiais mokslo metais įves pilną teologijos kursą anglų kalba. Po įvykusio universiteto padalinimo į lygiagretes valonų ir flamų dalis flamai nutarė šalia savo kalbos įvesti ir anglų kalbą teologijos fakultete, nes ten studijuoja daug iš angliškai kalbančių kraštų atvykusių studentų, o beveik visi profesoriai yra vienu ar kitu metu mokęsi arba dėstę anglų kalba. Flamų sekcijos teologijos fakulteto dekanas prof. Frans Neirynck pareiškė, kad ateityje jie tikisi sutraukti profesorių ir studentų iš visu angliškai kalbančių pasaulio kraštų.

★ **Kard. Frings,** 82 m. amžiaus Kėlno arkivyskupas, atsistatydino iš savo pareigų ir išėjo į pensiją. Paskirtas Koelno arkivyskupu 1942 m., jis drąsiai kovojo su nacionalsocialistų persekiojimu. Pvz. viename savo ganytojiškame laiške jis pasisakė už "visų žmonių teisę į gyvybę, laisvę, asmeninę nuosavybę ir santuoką; net ir tų, kurie nėra mūsų rasės ir nekalba mūsų kalba." Vėliau jis lygiai griežtai atmetė vokiečių tautai primetamą kolektyvinę kaltę už karą ir visus skatino žmoniškai elgtis su karo belaisviais. Kai 1946 m. Vokietiją užklupo labai šalta žiema ir žmonėms labai stigo kuro, o iš Vokietijos anglys buvo gabenamos į Prancūziją ir Belgiją, kardinolas Naujų Metų pamoksle šalančiai žmonių miniai aiškino: "Ypatingu atveju asmuo gali vogti tai, kas jam būtina gyvybės bei sveikatos palaikymui, jei neimanoma tai isigyti kitokiu būdu." Už šiuos žodžius britų karo komendantas kardinolą nubaudė konfiskuodamas pas jį atrastas 4 tonas bulvių. II Vatikano santarybos metu jis apjungė 100 Europos pažangesniu vyskupu, kalbėjo ir veikė jų vardu, ypač pasisakydamas už kolegijinį principą Bendrijos valdyme. Kardinolas Frings buvo pirmasis kalbėtojas santaryboje, susilaukes nepaprastų ovacijų, kai pareiškė, kad Šv. Oficijos "darbo m e t o d a i nebesiderina su moderniaisiais laikais, kenkia tikintiesiems ir rūstina kitus už Bendrijos ribų". Jo įpėdiniu yra paskirtas 61 m. amžiaus sociologinių mokslų profesorius vysk. Josef Hoeffner.

Kun. J. Stš.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Stalino "laisvoji" Vokietija

Epizodas iš netolimos praeities politinių užkulisių

Vokiečių armijos generolo Walter von Seydlitz - Kurbach iniciatyva, dalyvaujant Ulbrichtui, Stalino patikėtiniui, susirinko Krasnogorske 1943. V. 12 dvi vokiečių grupės. Jų viena susidėjo iš vokiečių komunistų, gyvenančių Rusijoje, o kita — iš karo belaisvių atstovų. Susirinkusieji po ilgų diskusijų, nusitęsusių iki liepos 14 d. aušros, vienbalsiai nutarė įsteigti tautinį "Laisvosios Vokietijos" komitetą. Po mėnesio prie to komiteto prisijungė "Bund Deutscher Offiziere" (vokiečių karininkų sąjunga) — likučiai tų karininkų, kurie pateko į nelaisvę po Stalingrado žudynių.

Viliojantis pasiūlymas

Generolas von Seydlitz ėmėsi iniciatyvos, po ilgo pasikalbėjimo su generolu Melnikovu, kuris žodžiu perdavė tokį Kremliaus pasiūlymą: Sovietų Sąjunga yra pasiryžusi kalbėtis dėl atskiros taikos su Vokietija, tačiau ją turi atstovauti ne nacių valdžia; pripažįstamos 1937 m. Vokietijos sienos su sąlyga, kad iš užimtų sričių, esančių už tų sienų, vokiečių kariuomenė atsitrauktų.

Remiantis tokiomis sąlygomis, kurias gen. Melnikovas atsisakė pateikti raštu, komitetas suredagavo programinį atsišaukimą, kuriame tarp kita ko rašoma: "Hitleris stumia mūsų tėvynę į pražūtį. Reikia daryti viską, kad tai neįvyktų. Yra beprotybė manyti, kad mūsų ginkluotos jėgos gali dar pakeisti padėtį. Jei kariuomenė dar ir galėtų rodyti kiek nors atsparumo, tai tik kraujo upių kaina. Iš kitos pusės, niekas nenorės derėtis su tuo, kuris pradėjo karą. Reikia pirmiausia pašalinti šią kliūtį — tik tada bus galima išgelbėti tai, kas dar galima išgelbėti."

Atsišaukimai

Iš karto Hitlerio vyr. štabas nekreipė dėmesio į šią žinią, paskelbtą sovietų radijo liepos 14 d. O Goebbelsas vienoj spaudos konferencijoj taip aiškino: "Tai yra grubus manevras. Stalinas jau paskendęs iki kaklo ir todėl griebiasi panašaus triuko. Yra tiesiog juokinga prileisti, kad vokiečių kariai pasidarytų išdavikais". Tačiau netrukus pasigirdo paties gen. Seydlitzo balsas per Maskvos radiją ir patvirtino, kad steigiama "Laisvoji Vokietija". Drauge jis ragino vokiečių tautą ir kariuomenę sukilti prieš Hitlerį ir jo valdžią.

Beveik tuo pat metu sovietų lėktuvai naktiniuose skridimuose į užfrontę išmėtė fronto linijose ir už jų lapelius su programiniu tautinio komiteto atsišaukimo tekstu ir raginimu gelbėti tai, kas dar galima išgelbėti. Atsišaukimas buvo pasirašytas žinomų generolų, prie Stalingrado patekusių į sovietų nelaisvę. Kai jau nebuvo jokios abejonės apie įvykusį faktą, Hitlerį apėmė pykčio isterija, kurią Himmleris bandė gydyti pranešdamas, kad koncentracijos stovyklose padaryti masiniai valymai (žudymai), o "niekšų išdavikų ir Stalino parsidavėlių" giminės bei draugai jau "sutvarkyti". Guodė Hitlerio pyktį ir Goebbelsas, užtikrindamas, kad Seydlitzo ir jo draugų atsišaukimai nė kiek nepalietė vokiečių tautos rezistencijos, nesumažino karių "didvyriško entuziazmo".

Atentato mintis

Žinomas Vakarų Vokietijos istorikas Bodo Scheuring rašo, kad Goebbleso propaganda darė savo: didžiausia dalis vokiečių tautos, o drauge ir kariuomenės, buvo dar sufanatizuota nacių pasigyrimais. O jei kas ir nepasidavė Goebbelso propagandai, negalėjo įsivaizduoti, kad nacių valdžią galima pakeisti kitokia. Be to, niekas netikėjo, kad būtų galima padaryti atskirą taiką su rusais, kai tuo tarpu daugelis galvojo, kad galima garbinga kapituliacija Vakarams, nors ir sugrįžus į 1937 metų sienas, sudarant tuo būdu barjerą prieš komunistų imperializmą.

Ši pastaroji svajonė ir galimybė paskatino 1944 m. vasarą surengti prieš Hitlerį atentatą, kurį padarė grupė augštesniųjų karininkų. Bet buvo jau pervėlu, nes viską naikinantis sovietų volas ritosi pirmyn ir jo nebūtų sulaikęs net ir Hitlerio žuvimas. Stalino armijos antroje liepos mėnesio pusėje jau pasiekė Vyslą ir riedėjo nesulaikomai Rumunijos, Galicijos ir Rytų Prūsijos link.

Kai apnaikintos vokiečių divizijos, desperatiškai besigindamos vis traukėsi atgal, kaip rašo Scheuring, nemaža dalis kariuomenės vadų gera valia, nors ir nelabai pasitikėdami Stalino geromis intencijomis, tikėjo į Seydlitzo pasiūlymą. Bet niekas neturėjo iliuzijų, kad Kremlius pakęs dar pajėgią vokiečių kariuomenę už Weimaro Vokietijos buvusių 1937 m. sienų. Kitaip tariant, buvo bijoma, kad pasidavimo atveju ištisos vokiečių divizijos atsidurs už Uralo konc. stovyklose.

Ko siekė Stalinas?

Bet ko gi siekė Stalinas, pažadėdamas įkurti "Laisvą Vokietiją", žinoma, jau nenacistinę? 1943 m. vasarą du trečdaliai vokiečių karių buvo sutelkti rytų fronte. Jie turėjo dar gana daug ginklų ir priemonių. O gal dar rengė kokią nors staigmeną, apie kurią kalbėdavo Hitleris? Nebuvo negalimas ir toks dalykas: Hitleris, ar kas kitas jo vardu, gali pasiūlyti Vakarų sąjungininkams atskirą taiką, už tai atiduodamas net karines jėgas įvykdymui plano (tokį turėjęs Churchillis) — užblokuoti sovietų veržimąsi į vakarus. Kremliaus planas — atskirai susitaikyti su vokiečiais ir įkurti "Laisvąją Vokietiją" labiau, negu nacius sujaudino Londono ir Vašingtono vyriausybes. Dėlto po kelių mėnesių buvo sutartas pirmasis "Trijų Didžiųjų" susitikimas Teherane, kur Stalinas lengvai išgavo iš Churchillio ir Roosevelto pažadą sudaryti antrąjį frontą — išsikėlimą Normandijoje.

Po karo "raudonasis caras" išsipasakojo Ilijai Ehrenburgui, kad jis niekad neturėjęs iliuzijų apie praktinę "Laisvosios Vokietijos" atsišaukimų vertę, o juo labiau apie to atsišaukimo lapelių išmėtymą už fronto linijų vokiečių pusėje. Hitlerio Reiche esą nebuvo rimtos opozicijos, o pavieniai rezistencijos būreliai buvę labai nedrąsūs. Tada net ir menkas strategas galėjo pramatyti nelaimingą hitlerinio karo galą. Tiesa, viena iš tų opozicinių grupių, susidariusi iš senųjų prūsų aristokratų, pagaliau išdrįso veikti, bet jų sąmokslas buvo pavėluotas, blogai organizuotas ir todėl nepavyko. Tai tik pagelbėjo Hitleriui dar labiau įtikėti, kad jį globoja Apvaizda (tai pasakė atsišaukime į tautą ir pakartojo Musoliniui, atsilankiusiam į bunkerį, kur sprogo bomba, padėta Stauffenbergo). Atentatas pasitarnavo Hitleriui dar ir tuo, kad buvo sužadintas liaudyje pasipiktinimas atentatu ir pyktis bei panieka "išdavikams, esantiems svetimoje žemėje". Iš to Hitleris padarė išvadą, kad jis turi tęsti kovą iki galo, net jei iš Vokietijos liks tik lygus laukas.

Generolas tyli

O tasai buvęs "svetimoje žemėje priešų" vadas gen. Seydlitz yra gyvas ir visai neseniai atšventė savo 80-tąjį gimtadienį kukliame Bremeno namelyje, kur gyvena atsiskyręs ir kur žurnalistai veltui bandė iš jo ką nors sužinoti apie praeitį. Vokiečių laikraščiai, neturėdami tiesioginių žinių, priminė gimtadienio proga jo dramišką rolę gal dėlto, kad atmestų legendą, jog jis esąs vokiečių rezistencijos pradininkas ir atvėsintų džiaugsmą tų, kurie neužmiršta, kad Seydlitz specialaus hitlerininkų teismo buvo nuteistas mirties bausme.

Seydlitzo vardas ėmė kilti 1941 m. rudenį, kai žaibiška vokiečių kariuomenės operacija baigėsi tų metų spalio 17 d. sovietų armijos apsupimu ir 700.000 rusų į nelaisvę paėmimu. Kai Hitleris triumfiškai paskelbė, kad rytų fronte karo veiksmai baigėsi ir kad Sovietų Sąjunga yra galutinai paklupdyta, jaunas generolas Seydlitz pasakė: "Taip, bet baigėsi tik pirmoji šio karo fazė. Reikia dar skaitytis su baisiu rusų sąjungininku — žiema". Sekančiais metais, po laimėjimų ties Maskva, Hitleris nutarė suduoti priešui paskutinį smūgį — užimti Ukrainos aruodus ir Kaukazo naftos šaltinius. Tada Sevdlitz savo draugui Reichenau aiškino: "Yra fatališka klaida pasiduoti rusų pinklėms — jie mus įtrauks į baisius spąstus".

Nepakluso Hitleriui

Seydlitzo baimė turėjo pagrindo. Vokiečių divizijos greitai okupavo didelę pietinės Rusijos dalį, vis labiau susilpnindamos sparnus. O rusai tuo tarpu ruošėsi, atėjus laikui, silpnose vietose suduoti vokiečiams lemiamus smūgius. Padėtis netrukus pasikeitė ir patsai Seydlitz pajuto jos pasekmes. Jo šešios divizijos buvo apsuptos prie Demijansko. Nepaisydamas Hitlerio įsakymo laikytis visomis jėgomis apsupime, kol ateis pastiprinimas, jis prasilaužė iš apsupimo ir išvedė savo divizijas į naujas fronto linijas, kad iš jų galėtų surengti priešpuolį.

Hitleris nedrįso bausti Seydlitzo už neklusnumą, dargi specialiame komunikate jį pagyrė ir netrukus pavedė jam dar atsakingesnę pareigą: vadovauti VI puolimo armijai, kuri iki tol buvo gen. von Paulus rankose. Ši armija, kaip žinoma, buvo apsupta prie Stalingrado ir būtų galėjusi išsigelbėti, jei ne Hitlerio įsakymas "betkuria kaina išlaikyti tą svarbų avanpostą" ir jei Paulus būtų paklausęs Seydlitzo prasimušti pietų-vakarų kryptimi ir pasitraukus į tinkamas pozicijas pulti priešo sparnus. Bet gen. Paulus nedrįso veikti prieš Hitlerio įsakymą. Ir taip to "didžiausio visų laikų stratego" (taip Goebbels pavadino Hitlerį po žaibiško Lenkijos ir Prancūzijos užėmimo) nutarimas ir įsakymas kainavo vokiečiams 150.000 žuvusių ir virš 100.000 belaisvių, atitekusių rusams.

Visi pasmerkė

Rusams pralaužus Stalingrado apsupimą, Seydlitzas buvo internuotas karo belaisvių stovykloje ir čia sumanė gelbėti, kas dar galima išgelbėti, t.y. sukliudyti visišką Vokietijos sunaikinimą. Jo iniciatyva sukurti "Laisvą Vokietiją" paskubino sąjungininkų išsikėlimą Normandijoje ir leido pirmajai Vokietijos vyriausybei pasigirti, kad būta vokiečių rezistencijos dar 1943 m. Bet Seydlitzas neįsigijo nuopelnų nei pas rusus, nei pas vokiečius. Atsisakęs dėtis į komunistų partiją ir stoti į Ulbrichto tarnybą, po septynerių belaisvių stovykloje internavimo metų, buvo teisiamas kaip karo nusikaltėlis ir nuteistas mirties bausme, kuri buvo pakeista 25 metų kalėjimu. Atsėdėjęs kalėjimo vienutėje šešerius metus, 1955 m. buvo paleistas ir grįžo į Vokietiją. Bet ir čia nesusilaukė atitinkamo priėmimo: vokiečiai jį palaikė vienu iš didžiausių vokiečių tautos išdavikų.

J. Sav.

Ramiojo vandenyno pakrantėmis

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Aplinkui beklaidžiojant

Parko restorane pavalgęs pietus, su savąja palydove išsiskiriu. Jinai leidžiasi į miestą po krautuves pasidairyti, o aš pasilieku parke apžiūrėti zoologijos ir botanikos sodų. Zoologijos sodas pilnas vaikų ir triukšmingo krykštavimo prie laukinių gyvulių aptvarų. Neilgai ten pasidairęs ir pervažiavęs traukinuku visą rajoną, nuvykstu į garsų visame pasaulyje antropologijos muzėjų. Jame praleidau visą popietę, tačiau nepajėgiau viso apeiti. Tai milžiniškas kelių pastatų kompleksas, turįs geriausius pasaulio archeologijos eksponatus. Prie muzėjaus įėjimo stovi 167 tonų actekų lietaus dievaičio figūra. Čia pat ir 30 tonų akmeninis actekų kalendorius, kuris buvo tobulesnis, negu to pat laikotarpio Europos kalendorius. Tačiau veltui žiūrėtum norėdamas suprasti, nes yra jeroglifiniais ženklais iškaltas. Taip pat atskiri pastatai ir salės paskirtos actekų, toltekų, mikstekų, zapotekų, taraskonų, mayas indėnų rasėms bei gentims. Pradžioje dar ėjau su grupe turistų, kuriems muzėjaus vadovas aiškino ir vedžiojo po sales. Pamačiau, kad labai mažai galėsiu pamatyti eidamas su grupe, tad atsiskyriau ir žiūrinėjau vienas. Taip atėjo 8 v. vakaro, kai muzėjus uždaromas. Su paskutiniais lankytojais išėjau į vakaro vėsumą. Pajutau, kad darosi šalta, nes buvau lengvai apsirengęs. Einu greičiau besidairydamas, kaip pagriebti taksį. Tačiau nesiseka — niekur taksių nematau, o jei kuris ir važiuoja pro šali, tai nesustoja. Po ilgo lūkuriavimo pavyksta vieną šiaip taip susistabdyti, bet kai pasakau viešbučio vardą, tai kažką pasako ispaniškai ir nuvažiuoja sau. Po kiek laiko sustabdau kitą, bet ir vėl ta pati istorija — sugargaliuoja ispaniškai ir palieka gatvėje bestovintį...

Blogai, pagalvoju, nes besisukiodamas aplinkui parko gatveles pamečiau viešbučio krypti, o taksio negaliu gauti. Gerai, kad kišenėje turėjau miesto žemėlapį, tad priėjęs prie gatvės lempos atsiremiu ir pradedu žiūrinėti. Sustoja vienas praeivis ir paklausia gal galis kuo padėti. Sakau, noriu nuvykti iki viešbučio, bet nei vienas taksis nesustoja, o jei sustoja, tai vistiek neveža. Praeivis, išgirdęs viešbučio vardą, nusijuokia: "Taksis nenori vežti, nes viešbutis tik už 3-4 bloku. Jie nenori laiko gaišti ir skuba susirasti keleivius ilgesnėms distancijoms. Nebandyk jų daugiau stabdyti ir eiki pėsčias." Padėkoju už patarimą ir nurodyta kryptimi pasiekiu viešbutį. Tačiau buvau taip pavargęs ir išsisėmęs, kad paskutiniai žingsniai atrodė kaip ilgiausios mylios.

Tolyn į rytus

Pabuvoję trejetą dienų Meksikos mieste, toli gražu nesuspėję visko apžiūrėti, patikrinę garaže automobilį, pasileidžiam į rytus. Kartu su rytmetiniu miesto gyventojų srautu į darbą išslenkam mašinų eilėje sekančio miesto Pueblo link. Modernus, naujai nutiestas plentas, už kurį reikia mokėti. Kelias išvestas per kalnus, miškus, slėnius, vietomis pakyla iki 10.000 pėdų augščio, bet važiuojant to visai nejauti. Nėra staigių posūkių ar staigaus kilimo į kalnus. Tolumoje stūkso baltomis sniego keteromis pasipuošę du į dangų atsirėmę kalnai. Tai augščiausios kalnų viršūnės šioje vietoje matomos iš labai toli.

Keliu vyksta didelis judėjimas — pilna į abi puses lekiančių automobilių ir sunkvežimių. Mūsų automobilis rieda pilnu greičiu, nejausdamas kalnuotumo, ir gana greit pasiekiam Pueblo miestą. Visu grožiu iškyla bažnyčių bokštai ir pastatų siluetai. Čia prieš šimtą metų buvo išspręstas imperijos likimas, kai 2000 meksikiečių sumušė 6000 prancūzų kariuomenę, kuri rėmė Maksimilijoną. Po šio mūšio imperija žlugo, o Maksimilijonas buvo sušaudytas.

Prie miesto visai baigiamas statyti Volkswagen automobilių fabrikas, saugomas raitos policijos. Antras toks fabrikas, jau pilnai veikiantis, yra Meksikos mieste. Meksikiečiai stengiasi viską pasigaminti savo krašte ir pramonę plečia gana sparčiai.

Neilgai stabtelėję mieste, pasukam į pietus Oaxaca miesto link. Šis kelio tarpas labai kalnuotas ir vingiuotas, todėl kaikas patarė juo nevažiuoti, bet mus kaip tik traukė pamatyti kalnus ir pajusti tos laukinės gamtos didingą grožį. Ir tikrai nesigailėjom šio pasirinkimo, nes per 260 mylių slinko vien tik kalnai, tarpekliai, slėniai, upės, miškai ir skurdūs krūmokšniai kaip filme. Tiesa, kelias labai vingiuotas, kartais su labai stačiais posūkiais, bet ir automobiliu judėjimas šiuo keliu nedidelis.

Nors važiuojame visą laiką 7000-8000 pėdų augštyje, bet saulė akinančiai spindi ir pašėlusiai kaitina. Pakelėse ant uolų šildosi dideli driežai ir kitoki nematyti ropliai. Vienu metu automobilio priešakyje švystelėjo ilga gyvatė, išgąstingai nerdama šalin, kad net ir man sukėlė baimę. Kas būtų, jei per atdarą langą būtų įšokusi į automobilio vidų? Baisu... Tučtuojau pridarau šoninį langą. Visur auga įvairiausių formų kaktusai grupėmis ir paskirai. Jie įsikibę į uolėtą, sausą žemę. Visas pravažiuotas kraštas čia labai sausas, išdžiūvęs, nudegintas karštų saulės spindulių.

Po kelių valandų važiavimo per nesibaigiančius vingius ir posūkius pasidaro įkyru ir baisu, nes kelias vietomis yra iškaltas kalno šone, prigludęs siauru ruoželiu. Kas atsitiktų, jei automobilis slysteltų ton pusėn...

Indėnų centre

Oaxaca, senovėje buvęs miksteku ir zapoteku indėnų gyvenimo centras, dabar apgyvendintas jų palikuonių ir kitų rasių mišinio. Moterys su spalvotais tautiniais drabužiais, plačiais ilgais sijonais. Indėnai meniškai padaro įvairius odos gaminius, rankdarbius, mezginius. Miesto krautuvėse labai populiarūs įvairaus dydžio peiliai, durtuvai įmantriai išpuoštais kotais. Peilio ašmenyse vienoje pusėje paprastai išgraviruota gamintojo vardas, o antroje pusėje koks nors ispaniškas posakis ar patarlė. Niekur kitur nerasi taip išdailintų peilių.

Didelė turgavietė, kaip ir visuose Meksikos miestuose, sudaro miesto triukšmingą ir margą atmosferą. Čia atėjęs pamatysi indėnų drabužius, girdėsi tarpusavyje kalbantis vietine tarme ir nusipirksi jų gaminius. Šioje margoje minioje retai kur susikalbėsi angliškai, o ir ispaniškai retas temoka. Tačiau įdomu vaikščioti ir stebėti tą visai naują aplinkumą. Apsinakvojame gražiam "Juarez" viešbutyje, nes to vardo Meksikos revoliucininkas yra čia gimęs, kovojęs ir iškilęs iki krašto prezidento. Todėl jo vardu šiam mieste pavadintos gatvės, parkai, mokyklos, viešbučiai.

Vakare grįžtame į centrinę miesto aikštę, kuri aplinkui apaugusi medžiais, o ant šaligatvių sustatyti kavinių staliukai. Čia prisėdus galima gauti išgerti "mezcal" degtinės, pagamintos iš kaktusų ir pardavinėjamos molio bonkose. Gatvės ir šaligatviai menkai apšviesti, o medžių šešėliai dar labiau padaro tamsius visus užkampius. Tačiau niekas neužkabina ir neužkalbina, nors nevienas išsigėręs jau strapalioja.

(Bus daugiau)

Inžinierių ir architektų suvažiavimas

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) Kanados skyriai ruošia pirmąjį Kanados lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimą š. m. gegužės 17 ir 18 d. Otavoje.

Programoje: gegužės 17 d. atidaromasis posėdis, mokslo, technikos, architektūros ir spausdintų darbų parodos atidarymas, profesiniai referatai ir banketas; gegužės 18 d. — darbo posėdžiai, Otavos įžymybių apžiūrėjimas ir tulpių festivalis.

Tai pirmas Kanadoje suvažiavimas. Visi lietuviai inžinieriai bei architektai kviečiami dalyvauti suvažiavime ir parodoje. Informacijų ir registracijos reikalais prašoma kreiptis į PLIAS skyrių pirmininkus: B. Baranauskas, 305 Runnymede Road, Toronto 9, Ont.; V. Stankevičius, 4900 Grand Blvd., Montreal 29, Que.; A. Jurkus, 10 Delong Drive, Ottawa 9, Ont. (Pr.)

E. DRAGŪNEVIČIENEI žuvus eismo nelaimėje, jos vyrui PETRUI, sūnaus ir dukterų šeimoms — DRAGŪNEVIČIAMS, RAUCKIAMS, MARKOV ir kitiems artimiesiems nuoširdžiausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

Jaunimo M. Ansamblis "Baltija"
ir L. L. Sporto Klubas "Tauras"

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Esu "TŽ" skaitytojas. Malonėkite atsakyti į šiuos klausimus:

1. Kaip ilgai Kanados pilietis gali gyventi Jungtinėse Amerikos Valstybėse be vizos ir kaip dažnai nepažeidžiant Kanados pilietybės jis ten gali važiuoti?

2. Ar gali jis ten pirkti ir turėti savo vardu nuosavybę, kaip pvz. namą, motelį ir kitką, ją administruoti, dirbti bei iš jos imti pajamas, gyvendamas tik svečio teisėmis, kitaip tariant, be oficialaus vizinio įvažiavimo?

3. Kokie formalumai turi būti atliekami laikinai gyvenančio svetimos valstybės piliečio ryšium su nuosavybės mokesčiais, pajamų mokesčiais ir t.t. Vl. J.

Įstatymas nenustato, kiek laiko Kanados pilietis gali gyventi Jungtinėse Valstybėse. Kitais žodžiais — laikas yra neribotas. Jūsų važinėjimo dažnumas, jei priežastis yra teisėta, neturi jokios įtakos pilietybei. Pilietybė labai retai yra atimama. Atgal į Kanadą grįžimui reikia turėti galiojančius pilietybės dokumentus. Žinoma, yra ir kiti dalykai, kurie turėtų būti imami dėmesin.

Jokio atsakymo į Jūsų antrą ir trečią klausimą negalime duoti, nes tai yra perplatūs klausimai. Nepasakote į kurią valstiją važiuojate. Nuosavybės ir mokesčių įstatymai yra skirtingi beveik kiekvienoje valstijoje. Tuo reikalu Jūs turite kreiptis į valstybines ar savivaldybines įstaigas toje vietoje, į kurią važiuojate.

KO REDAKTORIAI NEPASAKO?

V. ŠARKA

Paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje beveik visi mūsų laikraščiai savo skiltyse yra išsikalbėję apie sunkumus, su kuriais vis daugiau ir daugiau jiems tenka susidurti: pabrango popierius, pabrango pašto išlaidos, pabrango dažai, skaitytojai nesumoka prenumeratos, mažėja (kartais dezertyruoja) žymi dalis skaitytojų, o kiti išmiršta. Kas skaito ne vieną, bet kelis laikraščius, tas drauge dar pastebi ir dėmesio vertą bendradarbių mažėjimą.

Kalbėkime ką norime, slėpkime ar neslėpkime, tačiau aiškiai galime pastebėti, kad nemaža dalis lietuviškos spaudos yra atsidūrusi dideliuose sunkumuose ir tiems sunkumams galo tikriausiai nebus. Priežastys gana aiškios ir paprastos: vieną jų dalį išaiškino patys redaktoriai ir leidėjai, gi apie kitą jų dalį norėtųsi kiek plačiau čia su tam tikru skausmu ir širdgėla pasikalbėti.

Siūlymas jungtis

Prieš eilę metų, neprisimenu kuriame laikraštyje, buvo nagrinėjamas lietuviškų laikraščių klausimas. Ten pat buvo paskelbta nuomonė, kad lietuviškų laikraščių Amerikos žemyne yra perdaug. Tas pats asmuo iškėlė lietuviškų laikraščių mažinimo reikalą, konkrečiai siūlydamas laikraščiams jungtis ir tuo būdu sustiprėti. Net pavyzdžiais nurodė, kas su kuo galėtų jungtis. Ar ta nuomonė būtų labai praktiška, ar ne — sunku pasakyti, tačiau kad tas žygis laikraščius gerokai sustiprintų — nėra abejonės. Deja, ta iš dalies praktiška mintimi niekas nepamėgino naudotis. Įvairūs išskaičiavimai mūsų laikraščių leidėjų prie to neprileido. Atėjo laikas ir laikraščiai pradėjo pastebimai silpti. Kiti net mirė. Pvz. "Gimtoji Kalba". Merdėjimo ženkle yra ir keli kiti lietuviški laikraščiai. Anksčiau ar vėliau jų galas neišvengiamas.

Niekam nepaslaptis, kad lietuviška spauda yra mūsų pagrindinis ryšys, ginklas ir mūsų gyvybės veidrodis bei palaikytojas. Čia ir skaitytojas, ir bendradarbis, ir redakcija neša ir turi nešti bendrą atsakomybės naštą. Ir pirmoj eilėj tautinės atsakomybės naštą. Kol bus gyvas lietuvis, tol bus gyvas lietuviškas laikraštis. Žus laikraščiui skaitytojai, nebeliks nei laikraščio.

Atstumiamas jaunimas

Šalia visų tų problemų, kurias laikraščių leidėjai yra paskelbę, esama dar problemų, apie kurias ir redaktoriai ir leidėjai paprastai vengia kalbėti. Tai būtų naujų ir jaunų skaitytojų bei bendradarbių problema. Jaunesnieji lietuviai į mūsų laikraščius mažai berašo, o kartu mažai juos ir beskaito.

Mūsų laikraščiuose jau senokai yra atsiradęs ir angliškoj spaudoj dažnai linksniuojamas generacijų tarpas arba plyšys. Jauni, jau Amerikoje gimę ar brendę, žmonės mūsų spaudoje neberanda to, kas juos domintų ar patrauktų. Daugumas laikraščių redakcijų tuos žmones ignoruoja. Apie juos rašo neigiamai arba jais visai nesidomi. Jei kartais kuris iš jų bando pagal savo išgales ką nors laikraščiui parašyti — straipsnis beveik visada patenka į redakcijos krepšį. Jauno žmogaus nuomonė paniekinama. To nedaro angliškoji spauda. Net ir kvailą nuomonę spaudina, o skaitytojai kartais randa malonumo pasijuokti ir ne juokų skyriuje. Kartais užsimezga dialogai, nes kiti skaitytojai reaguoja. Sakome, kad toks laikraštis yra įdomus ir gyvas. Jame išaiškėja tiesa ir netiesa, geros ir negeros pusės.

Mūsų spaudoje minėtų dalykų nerandame. Beveik visi jauni žmonės dėl to sako, kad mūsų laikraščiai jiems sausi, neįdomūs ir net svetimi. Čia jau redaktoriams krinta atsakomybė! Kodėl šie į savo laikraščius bijo jaunimo minčių įsileisti, kodėl nepajėgia bent kiek į svetur gimusio lietuvio vidų žvilgterėti? Redakcijos pareiga ir derinti, ir derintis. Kodėl mūsų redaktoriai tuo būdu skatina tautinę jaunų lietuvių savižudybę, o kartu pagreitina ir savo laikraščio egzistencijos galą?

Būtų net nepatogu ir gėda išvardinti tuos laikraščius ir jų redaktorius, kurie, užuot prisiauginę naujų skaitytojų ir bendradarbių, juos be jokio gailesčio atstumia ir nuo laikraščio, o kartais ir nuo lietuvybės. Tie žmonės kerta šaką nuo lietuvybės medžio. Nedaug buvo ir yra redaktorių, kurie tą labai jautrų momentą pajėgė suprasti. Jie tuo pajėgė laikraštį pagyvinti. Toje gyvintojų galerijoje savo populiarumu greičiausia stovėtų "Laiškai Lietuviams", "Tėviškės Žiburiai" ir buv. "Dirvos" red. Balys Gaidžiūnas. Kiek girdėti, jie gerbiami už savo plačius akiračius. Tie redaktoriai dažnai prisimenami ir jaunųjų tarpe.

"Nebeturiu ko skaityti!"

Lietuviškas laikraštis turi jieškoti realaus pagrindo ateičiai. Tie, kurie jį ras, gyvuos ilgiausiai. Neretai apie lietuviškus laikraščius tenka išsikalbėti su visokio amžiaus lietuviais. Atsiliepimai beveik visų vienodi: blogai! Nevienas sako: nebeturiu ko skaityti! Nusiskundžia ir bendradarbiai. Sako: mano laikraštis to ir to nespausdino. Kai paklausi ko nespausdino, ir gaila, ir juokas ima.

Tuo tarpu laikraštis eina toliau. Ten šokių skelbimai, vedybų sukaktys, pranešimai, biuleteniai, minėjimų aprašymai, atsišaukimai į lietuvius, aukų sąrašai, valdybų sąrašai ... Visa tai tvarkoj! Bet kur gi visi kiti daug svarbesni ir verti dėmesio žmogiško ir lietuviško gyvenimo dalykai? Kodėl ten bijomasi nuomonių, pastabų ir naujo, gal kartais ir labai rimto reikalo kėlimo? Tai klausimai, kuriuos kartais iškelia jauni žmonės, o ypač tie, kurie dar norėtų lietuviškai ir skaityti, ir rašyti. Jei lietuviški redaktoriai jų balsą išgirs ir tinkamai panaudos, jų laikraščiai pasidarys įdomesni net ir seniesiems.

Red. pastaba. Autorius pajudino jautrią mūsų spaudos stygą. "Tėviškės Žiburių" problema šiuo metu yra ne atsiribojimas nuo jaunimo, o jo įjungimas. "TŽ" puslapiai jaunimui yra atviri. Tam yra įvesti net specialūs skyriai, kurie nuolat laukia aktyvesnio jaunųjų įsijungimo. Lietuviškai rašančių jaunųjų skaičius, deja, nėra didelis.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais t y r i m o atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

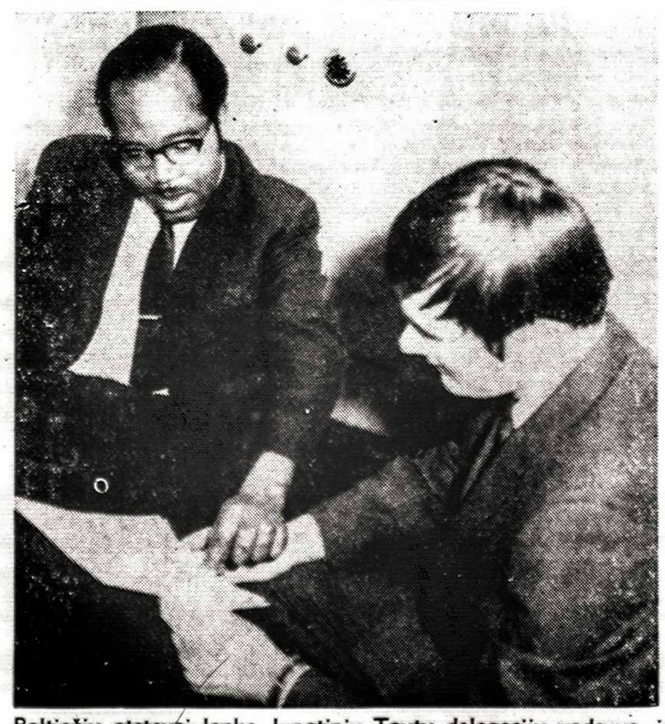

Baltiečių atstovai lanko Jungtinių Tautų delegacijų vadovus, informuodami juos apie Estijos, Latvijos ir Lietuvos būklę. Nuotraukoje: Svazilandijos atstovas Mboni Naph Dlamini seka BATUNo atstovo A. Karklinš paaiškinimus

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Detroito miesto burmistras pasirašė atitinkamą atsišaukimą ir vasario 16 paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Diena. Stovi iš kairės: Antanas Sukauskas, delegacijos pirm. Elzbieta Paurazienė, burmistras J. P. Cavanagh, Indrė Damušytė ir Vladas Selenis

DISKUSINĖS MINTYS

Bendravimas su pavergtaisias

ALGIRDAS BUDRECKIS

Vienas iš degančių šių laikų mūsų klausimų yra vadinamas bendradarbiavimo su kraštu klausimas. Jau visa eilė publicistų ir politikų yra pasisakę tuo klausimu, bet jis darosi vis painesnis. Taigi, susidaro paradoksas: juo daugiau pareiškimų iš veiksnių, juo daugiau sofistinių replikų spaudoje, juo labiau darosi sudrumstas klausimas. Problemą iš dalies vilkina legalistinė kazuistika, iš dalies semantinis (prasmės) netikslumas. Kartais be reikalo susiginčijama vien todėl, kad netiksliai pasisakyta.

Užtat visų pirma pasiaiškinkim dėl aptarčių. Bendradarbiavimas arba kolaboravimas yra konstruktyvus, abipusis santykiavimas. Jo tikslas — vienas kitam padėti ir talkinti. Bendradarbiavimas siekia tobulinti abiejų pusių buitį. Jo pagrindas — abipusė pagarba ir principinis susitarimas. Užtat tautiniu požiūriu nuoširdus lietuvio bendradarbiavimas su nuoširdžiu lietuviu sveikintinas, o kolaboravimas su tautos priešu ar jo padėjėju — smerktinas, nes tautos priešui padėti, reiškia saviesiems kenkti. Pvz. matome, kad šiais laikais su sovietais ar su jų agentais, nežiūrint jų kilmės, negalima bendradarbiauti.

Santykiavimas arba bendravimas yra visokeriopas kontaktas, ryšiai tarp vienetų ar asmenų. Į santykių sąrašą įeina pasikalbėjimai, pasimatymai, nuomonių pasidalinimas. Santykiai gali būti formalūs, artimi ar draugiški. Jie gali būti draugiški (pvz. minčių pasidalinimas ir viens kito respektavimas) arba negatyvūs (polemizavimas, propaganda ir kontrapropaganda, asmeninis ar viešas kritikavimas ir net papeikimas).

Pozityvus santykiavimas tarp laisvųjų ir pavergtųjų lietuvių yra senas faktas. Pvz. lietuviai susirašinėja su giminėmis, laisvieji lietuviai siunčia siuntinius giminėms ir draugams pavergtoje Lietuvoje, lenkų okupuotoje Suvalkijoje ir Sibire. Santykiavimas gali vykti trijose plotmėse: tarp politinių ir valstybinių sluogsnių (tai neleistina); tarp kultūrinių bei visuomeninių įstaigų (irgi neleistina); tarp asmenų. Didžiausią galvosūkį kelia santykiavimas tarp asmenų, nes yra atvejų, kai toks santykiavimas leistinas ir kai neleistinas.

* * *

Veiksnių nutarimas Klevelande dėl asmeninio bendravimo įnešė šiek tiek neaiškumo. Nutarimas aiškiai pasisakė prieš oficialius ryšius. Visa painiava, atrodo, kilo dėl būdvardžio "privatus". Žiūrint iš grynai teisinio taško, tai vien mūsų diplomatai yra oficialiai eksponuoti žmonės, o visi kiti, tiek politinės, tiek kultūrinės organizacijos, priklauso privatumo kategorijai. Sofistai tad ir sako: mūsų grupė nėra oficiali, o privati, tad mums ir leistina bendrauti. Atsakymas būtų: taip, jūs galite privačiai bendrauti, bet, atsiminkite, iš mūsų pusės viskas vyksta privačioje plotmėje, o totalistinėje santvarkoje, Sov. Sąjungoje, beveik viskas priklauso oficialumo sričiai.

Dėlto vietoje privatumo ir oficialumo reikėtų priimti viešumo ir asmeniškumo sąvokas. Rodos, būtų didesnė nauda mūsiškiams, jei viešumo ir asmeniškumo sąvokos būtų aiškinamos ne teisinėje, o visuomeninėje plotmėje. Tuo tarpu apsiribokim vien santykiais su svečiais iš anapus geležinės uždangos.

* * *

Esminis dalykas yra įsisąmoninti kas mes esame ir kaip veikiame. Kiekvienas lietuvių bendruomenės išeivijoje narys gyvena dviejose bendruomenėse: lietuviškoje ir amerikietiškoje. Kai išeiname į amerikiečių visuomenę, tai esame privatūs žmonės. Mūsų asmeninis dalyvavimas amerikiečių parengimuose ar pramogoje nieko bendro neturi su lietuvių visuomene. Galim nueiti net į amerikiečių salę, kur amerikietis rengėjas yra pakvietęs sovietinę grupę gastroliuoti. Mūsų dalyvavimas tenai nepažeidžia lietuvių visuomenės nusistatymo, kadangi tos gastrolės vyksta anapus lietuviško gyvenimo. Galime atsiskirti nuo lietuvių visuomenės visiškai ir veikti vien amerikiečių tarpe, kaip yra padaręs milijonas čiagimių lietuvių. Asmeninis bendravimas su amerikiečiais neturi jokio poveikio lietuvių bendruomenėje.

Mes taip pat dalyvaujame ir lietuvių bendruomenėje. Tas dalyvavimas yra pasirinktas, savanoriškas. Mūsų tarpusavis bendravimas yra pagrįstas grynai dvasiniu ryšiu. Mūsų bendruomenę jungia santara. O ta santara yra bendri visų lietuvių kultūriniai, visuomeniniai bei politiniai siekiai. Niekas mūsų neverčia veikti lietuvių tarpe. Jei mums nepriimtini vyraujantieji lietuvių principai, siekiai bei elgsenos kriterijai, tai galim pasišalinti. Taip yra padarę lietuvių kilmės komunistai, kurie arba patys išsijungė, arba buvo išjungti iš lietuviško gyvenimo. Kai mes, lietuviai, dalyvaujame parengimuose ar susirinkimuose, kai rašome lietuvių spaudoje, kai prabylam lietuviškai oro bangomis, — veikiame viešai. Vadinasi, tie veiksmai yra vieši, kurie įvyksta lietuvių bendruomenės ribose. Savo viešuose pareiškimuose turime skaitytis su vyraujančiu bendruomenės nusistatymu, nes kitaip sulauksime atoveiksmio, kritikos, net ir pasipiktinimo. Kitaip sakant, kas reiškiasi viešai, tas ir atsakingas lietuvių visuomenei.

Vieši pareiškimai, kurie skaldo lietuvių susitarimą, kurie ardo tarpusavio ryšius ir iššaukia nesantaiką, yra smerktini. Atsakingas yra lietuvių visuomenei kiekvienas rašytojas, žurnalistas, draugijų veikėjas, lituanistikos mokytojas, lietuvių parapijos kunigas ir aplamai kiekvienas kultūrininkas, nes jų pavyzdžiu seka ir kiti, nes jie turi įtakos bendruomenei. Bendravimas su sovietų eksponuotaisiais šitoje viešoje plotmėje yra pavojingas reiškinys, nes sukelia įtarimus, nepasitikėjimą, priešiškumą, t. y. skaldo mūsiškius.

* * *

Savo namuose esame šeimininkai. Kas vyksta prie židinio, keturių akių akivaizdoje, yra asmens reikalas. Į namus galime priimti ką norime. Galime priimti ir žmones iš anapus uždangos: klasės draugus, gimines, lietuvius turistus. Žinoma, toks asmeniškumas nėra joks pateisinimas, jei asmeniškame susitikime tykojama prieš lietuvių visuomenę ar prieš veikėjus. Taip pat jau nebėra asmeninis pobūvis, jei sukviestas keliolikos visuomenės veikėjų, jei reklamuojamas. Juk ir politiniai mitingai vyksta privačiuose namuose. Nevisa, kas vyksta privačiai, yra gera. Santykiai nustoja asmeniškumo pobūdžio, kai jų pasekmė yra vieša, kai daroma iš to politika.

Asmeninių kontaktų su svečiais iš okupuotos Lietuvos atvejų kyla klausimas — kas tie svečiai ir kokie jų tikslai? Kaikuriais atvejais ryšiai su krašto lietuviais sveikintini. Mokslininkai, kultūrininkai ir muzikai gali pasidalinti mintimis bei žiniomis. Jeigu tas svečias iš anapus yra savas žmogus, tai perteiktos žinios, ypač apie kultūrą ir gryną mokslą, bus jam ir kitiems lietuviams naudingos. Nėra paslaptis, kad pavieniai kultūrininkai susirašinėja. Šitoks santykiavimas yra tvarkoje. Taip pat daugelis gauna literatūros ir muzikos plokštelių iš okupuotos Lietuvos. Rodos, kiekvienas blaivus lietuvis gali atskirti deimančiukus nuo sovietinio šlamšto. Ir tokių knygų bei plokštelių priėmimas yra asmeninis dalykas. Jis naudingas, jei mus pakelia dvasiškai bei kultūriškai.

* * *

Su kuo galima asmeniškai bendrauti ir kaip? Pirmiausia vertėtų susipažinti su sovietų motyvais. Bendravimo arba net ir bendradarbiavimo iniciatyva kilo iš jų pusės. Plėsdami ryšius su laisvaisiais lietuviais, sovietai siekia pripratinti lietuvius prie sovietinės santvarkos nekeičiamybės. Jie nori mumyse įskiepyti mintį, jog tarptautinė padėtis niekados nepasikeis, jog Lietuvos ateitis amžinai surišta su Sovietų Sąjunga. Sovietai taip pat siekia išgauti iš JAV ir kitų valstybių LTSR de jure pripažinimą. Ryšium su tuo stengiasi pašalinti kliūtis, jų tarpe išeivijos pasipriešinimą. Dėlto jie bando mus suskaldyti, sėti nepasitikėjimo ir įtarimo daigus. Taip pat jie bando mus pripratinti prie visokio plauko svečių iš anapus, kad mūsų atsargumas atbuktų ir kad ilgainiui mūsų kovingumas ir valstybingumas išblėstų. Žinoma, tam tikslui jie jieško patikėtinių agentų-bendradarbių mūsiškių tarpe. Savo tikslams jie išnaudoja mūsų smalsumą, sentimentalumą, nostalgiją ir psichologinį nuovargį.

Klausimas komplikuotas, kadangi nevisi svečiai iš anapus yra agentai su misija. Taip pat yra didelė pagunda norėti sueiti su lietuviais iš pavergtos Lietuvos. Niekas tokių susitikimų nesustabdys. Kadangi nėra įmanoma numatyti visas situacijas ir susitikimo aplinkybes, būtų neprasminga surašyti bendravimo taisyklių katalogą. Kodeksai mums išminties neduos ir mūsų neapsaugos nuo klaidų. Tačiau šitoji painiava nėra beviltiškas dalykas. Žinokime su kuo turime reikalo ir bus lengviau kiekvienam asmeniškai spręsti, ar leistina bendrauti, ar ne?

* * *

Yra keturios kategorijos svečių iš pavergtos Lietuvos. Aiškiausia kategorija yra komunistų agitpropai-agentai. Jie yra sąmoningi komunistai, pasiruošę diskutuoti su kiekvienu lietuviu. Jų uždaviniai — rinkti žinias apie mūsų veikėjus ir mus išnaudoti Maskvos kėslams.

Antrajai kategorijai priklauso vadinamos naujosios klasės asmenys. Į šią kategoriją įeina Sovietų Sąjungos grietinėlė: universitetų rektoriai ir dekanai, operos žvaigždės, laureatai ir s p e c i a l i s t a i su nuopelnais. Kartais tos naujosios klasės žmonės atvyksta su uždaviniais, o kartais kaip turistai. Jie yra sovietinės santvarkos karjeristai. Būtų bergždžias darbas juos bandyti įveikti, nes jų asmens laimė, jų karjera tampriai surišta su LTSR klestėjimu. Jiems pozicija, reliatyvus patogumas ir sovietinės privilegijos yra didžiausi stabai. Kartais į jų tarpą patenka ir geras lietuvis. Tačiau labai sunku tai iššifruoti.

Trečiajai kategorijai priklauso smulkieji komunistėliai, "aparačikai", jauni inžinieriai, nežymūs žurnalistai ir rašytojai. Kadangi jie nepriklauso prie sovietų privilegijuotos klasės, jų ateitis

(Nukelta į 5 psl.)

Prisiminimai ar noras bendradarbiauti?

Buvusio Lenkijos karinio atstovo Lietuvai plk. L. Mitkiewicz rašinį "Tėviškės Žiburiuose" perskaičius

ALGIRDAS GUSTAITIS

Su retu įdomumu skaičiau buv. Lenkijos karinio atstovo Lietuvai plk. Leon Mitkiewicz serijinį rašinį "Kaunas, kaimas ir kariai", baigtą spausdinti "TŽ" nr. 7, 1969. II. 13. Taip teigiamai, draugiškai rašyti apie svetimą kraštą gali tik draugiškai nusiteikęs asmuo. Geriau, teigiamiau gal neparašytų nė lietuvis. Iš dabartinės mūsų spaudos patirties žinome, kad kartais net grynakraujai lietuviai parašo apie nepriklausomą Lietuvą piktai, kritiškai, neteisingai.

Plk. Mitkiewicz rašytų prisiminimų metu Lietuva buvo priversta priimti Lenkijos ultimatumą diplomatiniam santykiam užmegzti. Plk. M. buvo viena ultimatumo išdavų, iš nepriklausomos Lenkijos atvykęs, gyvenęs laikinėje L i e t u v o s sostinėje Kaune. Tuo laiku lietuviai jautė neabejotiną kartėlį ultimatumo išdavoms, gal nekartą tai pajuto ir plk. M. Betgi jo prisiminimai išėjo draugiški.

Tebūnie leista patikslinti vieną gerb. autoriaus detalę. Jis rašo, kad Kaune nebuvo gėlių krautuvės ir diplomatai gėles turėdavę pirkti kitose valstybėse. Nepriklausomos Lietuvos laikais Kaune buvo gėlių krautuvė, ir net ne viena. Bene didžiausia gyvų gėlių parduotuvė buvo Laisvės Alėjoj, nelabai toli nuo garsaus Metropolio restorano. Tai buvo puošni, pilna įvairių gėlių visais metų laikais. Vazonuose matydavosi įvairiaspalvės azalijos, nuskintos ar vazonuose krūmais augančios; skirtingų spalvų rožės, ne sezone žydinčios alyvos ir daugybė kitokių. Laisvės Alėjoj, berods, buvo dvi gėlių parduotuvės. Jei teisingai prisimenu, gėlių parduotuvės buvo senamiesty ir netoli geležinkelio stoties Vytauto prospekte.

Gyvos gėlės nepriklausomos Lietuvos laikais buvo mėgiamos ir įvairiomis progomis dovanojamos pagarbos vertiems asmenims, ne vien motinoms. Įvairiais metų laikais vedybų proga jaunikiai ne tik jaunosioms, bet ir pabroliai pamergėms pirkdavo puikių gyvų gėlių puokštes.

Gėlėmis naudodavosi ir mokiniai, jiems patinkančius mokytojus apdovanodami ir t.t.

Gėlės nepriklausomoj Lietuvoj ypač buvo mėgiamos dvaruose, kaimuose. Tuo laiku eilę dvarų valdė lietuviai ir iš ten lietuviški papročiai laisvai sklido plačiose apylinkėse. Lietuvaičių prižiūrimi gėlių darželiai buvo žinomi toli už Lietuvos ribų gausybe skirtingų gėlių, pavyzdingai prižiūrimų.

Visos tos gėlės buvo Lietuvoje užaugintos, ne iš užsienių tokiems įvykiams atvežtos.

Ne tiek svarbu buvusių prisiminimų paskelbimas, kiek pas kaikuriuos lenkus pasireiškiantis noras prabilti į lietuvius draugiškai. Draugystės nori didokas lietuvių skaičius, gal net absoliuti dauguma. Bet d r a u g y s t ė s, ne apgaulės ar išnaudojimo. Lietuviai nuo lenkų yra patyrę apsčiai kartumo, kuris nesibaigia ir šiandien.

Lietuviai ir lenkai buvo ir paliks kaimynais. Nei viena tų tautų nesiruošia išskristi į mėnulį. Argi kaimynai negalėtų gyventi draugiškai? Iki šiol draugiškumą rodė ir rodo lietuviai, nuoširdžiai manau, kur kas daugiau nei lenkai. Ar ne laikas lenkams pradėti n o r ė t i būti lietuvių draugais? Pradėti kad ir lietuvių kalbos, papročių nepersekiojimu dabartinėj Lenkijoj. Pasiekusios žinios sako, ten lietuviai bijo lietuviškai kalbėti, nes kaimynai lenkai nenori, nepakenčia lietuvių kalbos, taip kalbančius ignoruoja, pašiepia, boikotuoja, persekioja. Tai tik vienas iš d a b a r t i n i ų priminimų. Ar lenkai visad nori pyktis su lietuviais? Pykčiu, kerštu, grasinančia tyla, giliai paslėptomis užmačiomis draugystė nelaimima net ir socializmo pjautuve.

Plk. L. Mitkiewicz, Jerzy Ochmanski ir kiti lenkai paskelbė lietuviams draugiškų raštų. Ar jie padarys teigiamos įtakos plačiai lenkų visuomenei Lenkijoj, Anglijoj, JAV-se ir kitur gyvenantiems?

Bretanija siekia nepriklausomybės

Šiaurės vakarų Prancūzijoje yra pusiasalis, apimąs penkis departamentus ir vadinamas Bretanija (prancūziškai Bretagne). To pusiasalio 34.000 kv. kilometrų plote gyvena per 3 milijonus žmonių, bretoniečių. Jų sentėviai IV š. po Kr. g. atvyko į tą vietą iš Didžiosios Britanijos ir įsteigė visą eilę miestų — Brest, Lorient, Nantes, St. Nazaire ir kt. Bretaniečiai turėjo savo karalystę su sostine Rennes. Toji karalystė egzistavo per tūkstantį metų. 1532 m. ji buvo prancūzų sumušta, okupuota ir prijungta — tapo Prancūzijos dalimi. Per tuos 400 metų bretaniečiai kalbėjo savo — keltų kalba, pasakojo legendas apie savo karalių Arturą ir dainavo liaudies dainas, o mokyklose ir valstybės įstaigose buvo privaloma prancūzų kalba. Atrodė, kad Bretanija bus nutautusi, bet įvyko visai priešingai.

Prieš trejus metus susidarė Bretanijos Išlaisvinimo Frontas, kuris surengė 32 bombinius sprogimus. Nuo jų dar niekas nežuvo, bet bretaniečiai sako, jei Paryžius jų norų nepatenkins, tai bus kraujo praliejimas. Oficialūs prancūzų pareigūnai pradžioje mažai dėmesio tekreipė į Bretanijos Išlaisvinimo Fronto išpuolius, į kuriuos buvo žiūrima kaip į mažos jaunimo grupės fantazijų reiškinius. Pastaruoju laiku Paryžius pakeitė savo nuomonę: suėmė 28 asmenis, Br. Išl. Fronto narius. Jų tarpe yra keturi kunigai. O tai yra reikšminga, nes Bretanija yra labai katalikiškas ir tradicingas kraštas, kurio nė Prancūzų revoliucija giliau nepaveikė.

Matyt, bretaniečių sąjūdis bus toli pasistūmėjęs, jei prezidentas Ch. de Gaulle rado reikalinga padaryti Bretanijai oficialų vizitą gyventojams nuraminti. Jis jiems oficialiai pažadėjo savo planuose atsižvelgti į "regijonalizmą". Žinoma, kol kas nėra kalbos apie nepriklausomą Bretanijos valstybę, bet manoma, kad bretaniečių (keltų) kalba gali būti įvesta į mokyklas ir įstaigas.

Du veiksniai padarė įtakos tautiniam Bretanijos atgimimui. Pirmas — tai Bendroji Europos Rinka. Bretanija yra labai neturtingas kraštas. Nederlinga žemė verčia gyventojus verstis gyvulininkyste ir žvejyba, kai tuo tarpu Prancūzija, palyginti, yra turtinga. Tai krinta į akis, ir bretaniečiai bijo, kad bus užmiršti ir palikti l ė t a m išmirimui. Antras veiksnys — tai pats prez. Ch. de Gaulle. Jis buvo nuvykęs į Montrealį, kad prancūziškąjį Kvebeką atplėštų nuo Kanados, kai tuo tarpu pačioje Prancūzijoje yra 3 milijonai neprancūzų gyventojų, su kuriais Ch. de Gaulle nesiskaito. Bretaniečiai didžiuodamiesi pabrėžia, kad kitados per tūkstantį metų egzistavo jų valstybė. Tai suteikia jiems teisę į nepriklausomos valstybės atstatymą, kai tuo tarpu Kvebekas niekad nebuvo nepriklausoma, suvereni valstybė, nes savo istorijos pradžioje egzistavo kaip Prancūzijos kolonija, kurią vėliau Anglija okupavo. **Gs.**

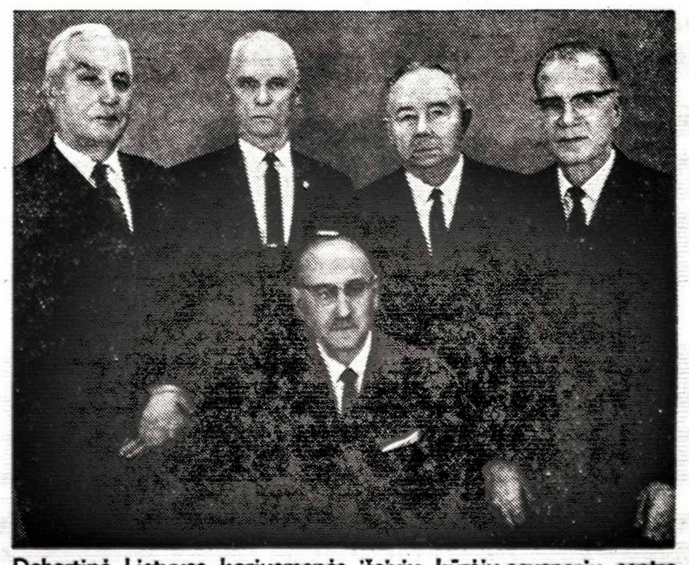

Dabartinė Lietuvos kariuomenės išeivių kūrėjų-savanorių centro valdyba Čikagoje. Viduryje — pirm. dr. Kristupas Gudaitis; stovi iš kairės: sekr. M. Klikna, narys J. Rupšys, ižd. A. Juodka, vicepirmininkas J. Švedas. Šiuo metu korespondenciniu būdu renkami nauji valdomieji organai Nuotr. V. Noreikos

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATEIZMAS SEMINARIJOJE

Į vienintelę dar neuždarytą kunigų seminariją Kaune įvestas privalomas ateizmo kursas. Seminaristų skaičius okupacinės valdžios labai apribotas, o ir iš tų pačių norima padaryti kompartijos patikėtinius. Iki šiol buvo pasitenkinta marksizmo paskaitomis, o dabar klierikams reikės klausyti per prievartą brukamo ateizmo. Tai gali vesti prie seminarijos likvidacijos. Tuo atveju kunigų paruošimas pereitų į pogrindį. Aplamai, tikintieji skaudžiai pergyvena religijos persekiojimą Lietuvoje. Kai kurie jų sako: "Atrodo, kad kunigų nebus, o be jų — ir bažnyčios nebus reikalingos. Nauji ateina po vieną, o senieji miršta dešimtimis. Dar keli metai, ir kunigų nebeliks". Tokios nuotaikos matyti iš privačių pareiškimų.

KUN. BUBAS

Karo metu, kai vokiečių naciai persekiojo žydus, kun. Bubas išgelbėjo keletą žydų vaikų, laikydamas juos savo klebonijoje. Vėliau rusų jis buvo ištremtas Sibiran, kur prarado sveikatą — gavo skrandžio vėžį. Grįžęs į Lietuvą bandė gydytis, bet medicina atsisakė prailginti jo gyvybę; gydosi naminiais vaistais.

KAUNIEČIAI ŠOKĖJAI

Kauniečiai Jūratė ir Česlovas Norvaišos gegužės mėn. dalyvaus Austrijoje rengiamose pramoginių šokių pasaulinėse pirmenybėse. Klasikinių šokių konkurse Miunchene laimėję X vietą, P. Amerikos šokių varžybose Garmisch-Partenkirchene — VI vietą, jie yra patekę į geriausių Europos šokėjų porų pirmąjį dešimtuką. R. Berlyne, Potsdame ir Brandenburge vykstančiame dabartinių ir P. Amerikos šokių konkurse dalyvauja kita kauniečių pora — L. Balsevičiūtė ir P. Janulevičius.

SENOVINIAI PATIEKALAI

Utenos "Augštaičių restorane" kovo 2 d. buvo surengtas pirmasis etnografinis valgių gaminimo konkursas. Jame dalyvavusios Utenos rajono šeimininkės ant 18 stalų išrikiavo apie 300 senovinių patiekalų, pradedant grikių ir žirnių blynais, avižų kisielium, šustiniais, kimštais paršiukais, sklindžiais, bulvėmis su grybais ir baigiant kmynų, spanguolių, rugių, duonos giromis. Patiekalai buvo vertinami pagal išvaizdą, skonį, etnografinį autentiškumą, tinkamumą restoranams ir valgykloms. Vertintojų komisija, kurią sudarė kooperatyvų sąjungos atstovai, kulinarai ir etnografai, I prizą paskyrė Daugailių šeimininkių stalo grikių pyragui. Šis stalas su dvylika valgių buvo pripažintas etnografiškiausiu. Konkursą paįvairino liaudies maršai, polkos, senoviški šokiai ir augštaitiškos dainos.

"PO ZODIAKU"

Jaunųjų mokslininkų klubas "Po Zodiaku" įsteigtas Vilniuje. Jo tikslas — jungti įvairių specialybių universiteto absolventus, sudaryti sąlygas keistis informacija, spręsti gyvenime sutinkamas problemas. Klubo pirmininku išrinktas technikos mokslų kandidatas A. Čepulis, 1965 m. atžymėtas respublikine premija. Steigiamajame susirinkime dalyvavo Vilniaus mokslo įstaigų jaunimo atstovai, dėstytojai. Jų tarpe buvo Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. J. Kubilius, seniausias matematikas prof. Z. Žemaitis ir istorijos mokslų dr. J. Jurginis.

MUZĖJŲ LANKYMAS

Remiantis statistiniais duomenimis, pernai visi muzėjai susilaukė 2.371.000 lankytojų. Vilniaus dailės muzėjų aplankė 518.000, Kauno M. K. Čiurlionio dailės muzėjų—327.000, Trakų istorijos muzėjų — 206.000, Kauno istorijos muzėjum perkrikštytą Vytauto D. muziejų — 166.000. Populiariausių muzėjų eilėse nematyti Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje įrengto ateizmo muzėjaus. Jo direktoriaus pavaduotojas A. Martinionis guodžiasi, kad muzėjų aplanko dešimtys ekskursijų, bet statistinių duomenų nepateikia. Lenino artėjančio šimtojo gimtadienio proga jis ragina kaimo partiečius, komjaunuolius, propagandistus, kolchozininkus ir darbininkus neužmiršti ateizmo muzėjaus kompartijos išniekintoje Šv. Kazimiero šventovėje. Čia jiems nemokamai bus rodomi dokumentiniai filmai, atskleidžiama religijos ir ateizmo istorija.

ŽMONA AR GYVANAŠLĖ?

Tokia antrašte "Komjaunimo Tiesa" kovo 5 d. paskelbė vilnietės komjaunimo sekretoriaus žmonos B. L. skundą, kuriame rašoma: "Be abejo, pašnekesys apie komjaunimo darbą laikraščio puslapiuose — naudingas. Jame nemažai vertingų minčių. Visa tai labai gerai atrodo ir išdėstoma.. popieriuje. O gyvenime? Štai aš šiandien ir norėčiau tarti porą žodžių apie tuos, tiksliau, tas, apie kurias nieks nerašo, kurios visų užmirštos ir vienišos tyliai ir kantriai padeda vyrams jų dideliuose darbuose.

Kalbėsiu apie save.

Neslėpsiu: jaunystėje labai norėjau ištekėti. Turėt nuolatos šalia savęs draugą, kuris užjaus, padės bėdoje, lauks grįžtant iš darbo — kokia tai didžiulė laimė! Visada kartu — kas gali būti gyvenime gražesnio!

Ir štai aš ištekėjau. Tik ir po šiai dienai keikiu save, kad savo vienintelį gyvenimą surišau su komjaunimo darbuotoju. Šešeri metai praėjo nuo vestuvių. Man tai buvo vienatvės, liūdesio ir laukimo metai. Jau ir sidabro šalna pradeda kristi ant smilkinių, jau ir vaikas tuoj eis į mokyklą, o mes nerandame laiko nueiti į kiną, aplankyti teatro ar pasivaikščioti. Begaliniai posėdžiai, pasitarimai, komandiruotės kaip besotis aštunkojis siurbia mūsų (gal tik mano) kantrybę ir džiaugsmą. Ateina šeštadienis, jį pakeičia sekmadienis, tik mūsų šeimoje niekas nesikeičia.

— Aš išeinu į vakarą.

— Kokį vakarą?

— Skirtą naujai priimtųjų garbei. O tu perrašysi mano pranešimą. Rytoj — ataskaitinis.

— Išplauk man marškinius! Apskritai, pati žinai — rytoj sutinku delegaciją iš užsienio.

— Sekmadienį organizuoju "Sniego desantą". Grįšiu antradienį. Ištepk slides, suadyk kojines. Ir padėk viską į vietą...

— Oi, nuvalyk man batus. Aš nespėsiu barzdos nusiskusti.

— Vėl kur nors eini?

— Taip. Šiandien jubilėjus. Po iškilmingos dalies — į restoraną.

— O... Gal ir mane paimtum kartu?

— Na, ką tu! Dar pasijuoks iš manęs — sakys, į bobos padurkus...

Taip slenka metai. Jau septinti. Išeinu sekmadienį su vaiku į aikštę. Šen bei ten vaikštinėja poros. Šventiškai išsipuošę tėvai vedasi už rankų vaikučius. Sūnelis klausia:

— Mamyte, o kur mūsų tėvelis? Vėl seminare? Tur būt, labai toli tas seminaras gyvena, kad tėvelis tik naktimis grįžta.

Turiu vyrą. Turiu sūnų. Laimės neturiu.

Sakysite, dar lieka naktys. Ne, nelieka. Komandiruotės, išvykos, daugiadieniai seminarai, vykstantys kažkur pasvietėje, atima iš mūsų ir naktis. Vyras grįžta nuvargęs ir lyg akmuo krinta į lovą...

Ir norisi rėkti visu balsu: "Atiduokit man vyrą! Atiduokit vaikui tėvą! Vaikas nenori būti našlaitis. Aš nenoriu būti gyvanašlė!"

Ir iš tikrųjų, argi neužtektų; jeigu komjaunimo organizacijos sekretorius dirbtų truputį mažiau kaip 25 valandas per parą?..."

MĖNULIO SLĖNIS

Miestų statybos projektavimo instituto architektas V. Parčiauskas su architekte A. Vosyliūte ruošia planus Vilniaus vaikų miesteliui, kuris bus pastatytas Vingio parko pakraštyje ir pavadintas Mėnulio slėniu. Atrodo, planuojama įrengti lyg ir savotišką Disneyland, kurį Kalifornijoje kadaise labai norėjo aplankyti N. Chruščiovas. "Komjaunimo Tiesos" 24 nr. rašoma: "Centriniame briaunuoto rutulio formos paviljone veiks biblioteka, skaitykla ir kavinė su originaliu vaikų baru. Oro takais Mėnulio slėnio svečiai galės patekti į žaidimų kambarius, kurie taip pat bus pakilę nuo žemės. Miestelio gatvėmis pagal visas eismo taisykles kursuos vaikiškas autotransportas, dviračiu treke startuos būsimieji čempionai, baseine vyks žaislinių laivelių regatos..." Čiurlionio gatvėje, netoli Vingio parko, planuojama pastatyti Vilniaus lėlių teatrą, kurio projektą paruošė specialių mokslinių restauracinių gamybinių dirbtuvių architektė D. Čepienė.

V. Kst.

Lietuvių grupė pramogos metu kepa vadinamąjį "asado". Suvažiavimų progomis tenka kartais iškepti po keletą avinų, jaučių ir šimtus dešrelių Buenos Aires, Argentinoje Nuotr. Pr. Ožinsko

HAMILTON, ONT

LIETUVIŲ DIENA. Šiemet Hamiltonas rengia Kanados Lietuvių Dieną rugpjūčio 30-31 d. Jau sudarytas ir šventei rengti komitetas: pirm. Alf. Juozapavičius, I vicepirm. K. Baronas, II vicepirm. K. Mikšys, sekr. Pr. Lesevičius ir S. Martinkutė, ižd. K. Žukauskas ir jaunimo reikalų vadovas — G. Breichmanas. Liet. Dienos informacija rūpinsis K. Mileris, simpoziumu — J. Pleinys, banketu — L. Skripkutė, meno paroda — Ald. Matulienė, šeštadienio susipažinimo vakaru — K. Mikšys ir koncerto programa — K. Baronas. Į šventei rengti komitetą yra sukviesti patys pajėgiausi kolonijos žmonės. Nors Lietuvių Diena bus tik rudenį, bet jau dabar tam yra užsuktas veiklos ratas, nes norima šiais švietimo ir šeimos metais Kanados Liet. Dieną atitinkamai atžymėti. **LD informacija**

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA šį šeštadienį, kovo 22, nedirbs. Tą šeštadienį Toronte bus Kanados šeštadieninių mokyklų mokytojų suvažiavimas, į kurį vyksta ir mūsų mokytojai. Kitą šeštadienį, t. y. kovo 29, mokykla prasidės reguliariu laiku — 9.30 v.r., bet baigsis 12 v., nes tai bus rekolekcijų šeštadienis. Ta proga popiet bažnyčioje visada vaikams būna speciali konferencija.

TIK 14 "EGLUTĖS" egzempliorių ateina į Hamiltoną. Iš mūsų 300 lietuvių šeimų, kurių dauguma augina vaikus, tik 14 teranda reikalo užprenumeruoti savo vaikams specialiai jiems leidžiamą liet. laikraštėlį. Netoli 200 vaikų yra siunčiami tėvų į šeštadieninę mokyklą, kad geriau pramoktų lietuviškai, tačiau lietuviško laikraštėlio nemato reikalo jiems užsakyti. Laikas tuo susirūpinti. **K. M.**

"GYVATARAS" ŠOKO KANADIEČIAMS. kovo 4 d. "Gyvataras" buvo pakviestas į United Appeal vajaus uždarymą Royal Connaught viešbutyje. Iškilmėse dalyvavo visi žymesnieji Hamiltono profesijonalai ir dauguma miesto valdybos narių. Vakaras buvo pradėtas banketu. Po jo sekė programa, kurioje dalyvavo apylinkės profesijonalai. Mums čia teko pašokti Gyvatarą, Mikitienę, Ketvirtainį ir Subatėlę. Dabar "Gyvataras" dirba drauge su "Aukuro" grupe ir parapijos choru G. Veličkos "Žydinčio vasaros vėjo" pastatyme. Su šiuo veikalu, atrodo, teks aplankyti visą eilę kaimyninių kolonijų. **Aldona Volungytė**

D. L. K. ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPOS visuotinis narių susirinkimas įvyko kovo 1 d. Davė priesaiką 7 naujai įstoję šauliai. Išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. — Povilas Kanopa, vicepirm. — Alfonsas Patamsis, sekr. — Pranas Enskaitis, ižd. — Jonas Romikaitis, sporto vadovas — Anicetas Povilauskas, parengimų komisijos pirm. — Vladas Saulis. Gegužės 17-19 d. Hamiltone įvyks šaulių suvažiavimas. Programoje numatyta: sporto varžybos, banketas, kurio metu bus meninė programa, iškilmingos pamaldos, darbo posėdžiai. Į banketą bus kviečiami ir svečiai. Šauliai prašo kitas organizacijas tuo metu nedaryti kitų parengimų. **E.**

DR. M. RAMŪNIENĖ iš Otavos kovo 9 d. skaitė paskaitą šv. Kazimiero minėjime. Sužavėta ateitininkų veikla, paskyrė "Ateities" žurnalui $20; taip pat pažadėjo vieno lietuvio dailininko paveikslą organizuojamai MAS centro valdybos loterijai. Ateitininkai nuoširdžiai dėkoja dr. M. Ramūnienei už paskaitą ir aukas ateitininkų reikalams.

MONS. DR. J. TADARAUSKAS, Aušros Vartų parapijos klebonas, paaukojo šv. Kazimiero minėjimo išlaidoms padengti $10.50 ir leido nemokamai pasinaudoti Jaunimo Centru. Ateitininkai nuoširdžiai dėkoja.

VYSK. V. BRIZGYS ves metines rekolekcijas Aušros Vartų parapijoje kovo 23-30 d.d. Kviečiami visi dalyvauti.

BENDRAS SUSIRINKIMAS ateitininkiškojo jaunimo kartu su tėvais įvyks kovo 23, sekmadienį, 5 v.p.p., Jaunimo Centre. Tėvai yra prašomi gausiai dalyvauti. Bus plačiau pažvelgta į ateitininkų veiklą. Susirinkime dalyvaus visi jaunučiai, jaunesnieji ir vyresnieji moksleiviai. Tikimasi, kad susirinkime dalyvaus ir rekolekcijų vadovas vyskupas V. Brizgys. Taip pat kviečiami susirinkime dalyvauti ateitininkai sendraugiai su šeimomis ir visi besidomį ateitininkų judėjimu. Susirinkimą organizuoja vyresnieji ateitininkai.

ATEITININKŲ BIBLIOTEKA naujai pertvarkyta ir bus atidaryta kovo 23, sekmadienį, po 10 ir 11 val. pamaldų parapijos salėje. Biblioteka turi arti 500 knygų, gauta daug naujų. Norį pasiimti skaitymui knygų kviečiami užeiti minėtu laiku į bibliotekos kambarį. Taip pat kurie turėtų atliekamų knygų, prašomi paaukoti. Visais bibliotekos reikalais kreiptis į J. Pleinį

ATEITININKŲ METINĖ šventė įvyks gegužės 3-4 d.d. Šeštadienį, gegužės 3, įvyks tradicinis kartūnų balius Jaunimo Centre, kurio programą atliks Klevelando tautinių šokių grupė "Grandinėlė". Sekmadienį, gegužės 4, iškilmingos pamaldos ir šventės akademija. Dalyvaus daug jaunimo. Rengėjai kviečia visus pamatyti šios dinamiškos tautinių šokių grupės "Grandinėlės" programą. **J.P.**

Sudbury, Ont.

"TŽ" nr. 8/995 Sudburio žinučių skiltyje p. K. rašė apie aukas ir lietuvių kalbą, bet tose žinutėse pasigendama tikslumo. Prie Kanados Lietuvių Fondo ir Tautos Fondo didžiųjų aukotojų pavardžių ir aukų nieko negalima pridėti. Garbė pasižymėjusiems aukotojams. Bet ten pat minima, kad sukomunistėję lietuviai, visi senosios emigracijos ir dauguma pensininkai, ypač remia "Liaudies Balsą", o kitiems fondams nieko neduoda. Kad yra sukomunistėjusių ir net tikrų komunistų, kad jie remia "Liaudies Balsą", tikra tiesa, bet kad visi iš jų sukomunistėję ir nėra aukoję Tautos Fondui, solidarumui, netiesa. Daugelis iš jų yra aukoję, nors ir nedideles sumas, bet yra ir tokių, kurie yra geri lietuviai patriotai, lankosi lietuvių tautiniuose minėjimuose bei parengimuose ir kas metai aukoja didesnes pinigų sumas. Pvz. vieno iš tokių pavardė paskelbta ir minimoje žinutėje. (Remiuosi KLB apylinkės valdybos Tautos Fondo ir solidarumo įnašų sąrašais).

Toliau p. K. rašo: "Nors daugumas Sudburio lietuvių kovoja už tautinius reikalus, už lietuvių kalbos išlaikymą, bet kartais ir tie patys kovotojai net privačiuose parengimuose jau sako kalbas angliškai, nes tame parengime yra keli svetimtaučiai. Tai rodo, kad lietuviai perdaug greit pasiduoda svetimai įtakai". Tie faktai yra visiems gerai žinomi, nes p. K. minėtame parengime dalyvavo beveik visi kolonijos lietuviai, taip pat ir svetimtaučių. Jei kalbėtojas pirmiausia kalbėjo lietuviškai, o vėliau, matydamas dalyvių, nesuprantančių lietuviškai, tarė kelis žodžius angliškai, tai priekaištauti jam, kad pasiduoda svetimųjų įtakai, yra nerimta. Reikia būti lietuviais, bet natūraliu, o ne dirbtiniu būdu.

Tautiečiai, žinodami, kad per eilę metų rašau spaudai, ir radę po šių dviejų žinučių parašą "K", pradėjo komentuoti ir mane įtarinėti esant tų žinučių autoriumi. Daugelis pareiškė man tai asmeniškai. Turiu pareikšti, kad minėtų žinučių nerašiau, o p. K. siūlyčiau nesislėpti už svetimų inicialų, bet rašyti savus, o dar geriau tikrą savo pavardę. **J. Kručas**

Delhi - Tillsonburg

SESĖS SKAUTĖS kviečia visus apylinkės lietuvius ir kaimynus gausiai dalyvauti **Kaziuko mugėje** kovo 23, sekmadienį, parapijos salėje tuoj po Sumos. Sesės siūlo lankytojams prieš mugę bent tris dienas nedavalgyti, nes, be riestainių ir pyragaičių, būsite vaišinami ir dešrom su kopūstais. Būkime aktyvūs mugėje: sesėm už per metus teiktą mum dvasinį pena atsilyginkime medžiagine parama.

PRIE APYLINKĖS LB veikias knygynas gerokai praplėstas ir spintom, ir naujom knygom. A. Rudoko ir skaityklos vedėjo V. Miceikos iniciatyva padaryta nauja spinta skaityklai praplėsti ir bendruomenės valdybos dokumentams laikyti. Spintai įsigyti aukojo po $10: V. Miceika ir P. Augaitis; po $5: Antanas Mažeika ir G. Rugienis. Likusius $12 — KLB apylinkės valdyba. A. Rudokas spintą padirbo ir pristatė. Naujom knygom pirkti gauta $34 iš buvusios Lietuvių Namų valdybos s-tos likutis. Skaityklos vedėjas kviečia knygynu gausiau naudotis. Kviečiamas naudotis ir jaunimas. **P. A.**

RYŠIUM SU VASARIO 16 ŠVENTE Kanados Katalikių Moterų Draugijos Delhi skyriaus narių pastangomis buvo suruošta gintarų parodėlė Tillsonburgo viešosios bibliotekos patalpose. Ji sukėlė susidomėjimą bibliotekos lankytojų tarpe. Parodėlės nuotrauka buvo įdėta Tillsonburgo laikraštyje. Buvo net atvykusi mergaičių ekskursija iš Woodstocko.

A. A. ADOMO TREČIOKO atminimui atsiuntė $50 įnašą Vacys Kongelis iš Otavos. P. Augaitis, LF įgaliotinis, jam reiškia padėką.

CALGARY, ALTA

VASARIO 16 PROGA Tautos Fondui 1969 m. vasario 15 d. aukojo po $10: ltn. L. K. Baršauskas, L. ir M. Bruzgai, M. ir E. Leščinskai; po $5: J. V. Dubauskai, C.L.D., A. Karpienė, K. Jauga, J. Karpa, M. Nevadienė, A. P. Nevada; po $3: J. Gureckas, K. Slavinskas; po $2: ... duktė, S. ir J. Siakevičiai, P. ir O. Gluoksniai, V. Kučinskienė, J. ir J. Tomai, V. ir D. Babušiai, E. P. Devenis, Vyt. Nevada, T. Andersonas; $1.50: E. Česonis; po $1: P. Venciūnas, P. Stakėnas, B. Jauga, Vl. Rutkauskas, G. Elvis, M. Rutkevičius, K. Norvila, p. Lauriškienė, M. Venskuvienė, J. Venskus, Vl. Lauruška. Iš viso $106.50. Aukas rinko M. Bruzgienė ir K. Dubauskas. Visiems aukojusiems tėvynės laisvinimo reikalams nuoširdus ačiū.

A. P. Nevada,
KLB Kalgario apylinkės pirm.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS atstovų suvažiavimas — kovo 29-30 d.d. Čikagoje. Pranešimą politiniais klausimais padarys M. Mackevičius, Lietuvos laisvinimo problemas nagrinės simpoziumas, kuriame pakviesti dalyvauti: konsulas P. Daužvardis, dr. K. Šidlauskas ir J. Audėnas.

ANICETAS SIMUTIS, Lietuvos generalinis konsulas Niujorke, atžymėjo 60 metų amžiaus sukaktį. Jis yra gimęs Tirkšliuose, Mažeikių apskr., ekonominius mokslus studijavęs Vytauto D. universitete, magistro laipsnį gavęs Niujorko Columbia universitete. Diplomatinį darbą pradėjo 1936 m. Lietuvos konsulato sekretoriaus pareigose Niujorke.

DR. V. BAZILIAUSKAS buvo pakviestas liudyti senatoriaus R. Kennedžio nužudymu kaltinamo S. Sirhan teisme. Prisiekusiųjų tarybai jis papasakojo, kaip jam teko masažuoti mirtinai sužeisto R. Kennedžio širdį, suleisti į petį širdžiai stiprinti adrealiną Central Receiving ligoninėje, kur tuo metu jam teko eiti budinčio gydytojo pareigas.

LOS ANGELES IR SANTA MONICA lietuviai suorganizavo savaitinę radijo programą, kurią AM 1460 banga sekmadieniais nuo 5 iki 5.30 v.p.p. transliuoja KTYM stotis. Lėšas šiam pusvalandžiui telkia Lietuvių Radijo Klubas, vadovaujamas pirm. Stasės Pautienienės.

DETROITO JŪROS ŠAULIŲ "Švyturio" kuopa gegužės 11 d. atžymės Vlado Pūtvio 40-tasias mirties metines ir Šaulių Sąjungos penkiasdešimtmetį. Gedulingos pamaldos už sąjungos įkūrėją V. Pūtvį bus atlaikytos Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Minėjime paskaitą apie V. Pūtvį skaitys Vyt. Alantas, programą atliks R. Zotovienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Pašvaistė" ir Detroito lietuvių jaunimas.

ŠV. JUOZAPO LIETUVIŲ PARAPIJA Scranton, Pa., šiemet švęs 75 metų sukaktį, o jos ilgametis klebonas prel. J. V. Miliauskas — auksinį kunigystės jubilėjų.

VASARIO 16 proga Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga pasiuntė specialius memorandumus pasaulio, Europos, P. Amerikos KD internacionalų vadovybėms. Panašūs memorandumai, informuoją apie Lietuvos laisvės kovą, buvo pasiųsti ir pasauliniam jaunųjų krikščionių demokratų komitetui bei tarptautinių regijoninių sąjūdžių vadovybėms. Specialiu raštu LKDS centro komitetui atsiliepė Pasaulio KD komiteto gen. sekr. Ernesto Talentino. Jame sakoma, jog pasaulio ir Europos krikščionių demokratų sąjungos visuomet gynė ir gina Lietuvos bei kitų Rytų ir Centro Europos tautų laisvę. Talka laisvės sąjūdžiui vėl bus svarstoma ateinančiame Europos KD Sąjungos komiteto posėdyje. Baigdamas E. Talentino savo ir pirmininko (dabartinio Italijos premjero Rumor) vardu reiškia nuoširdžiausias simpatijas Lietuvos laisvės kovai.

Australija

LIETUVIŲ DIENŲ PAMALDOSE Adelaidėje dalyvavo apie 800 tautiečių, suvažiavusių iš visų Australijos kampų. Kadangi Šv. Kazimiero koplyčioje tėra 350 vietų, teko kraustytis į dvigubai erdvesnę parapijos salę, kur Mišias atlaikė kun. P. Butkus, pakviestas klebono kun. A. Kazlausko. Pamokslą pasakė antrasis svečias — kun. S. Gaidelis, SJ, atkreipdamas dalyvių dėmesį į vaikų tautinį ir religinį auklėjimą. Pamaldų metu giedojo Sidnėjaus "Dainos" ir Adelaidės "Lituania" chorai su solistais J. Maželiene ir V. Opulskiu.

SCENOS MENUI Lietuvių Dienų programoje atstovavo Adelaidės lietuvių scenos mėgėjų grupė "Vaidila" Australijos salėje suvaidinusi S. Kymantaitės-Čiurlionienės draminę poemą "Vaiva". Veikalą scenai pritaikė P. Rūtenis, režisavo J. Neverauskas, talkinamas V. Marcinkonytės, scenovaizdžius sukūrė dail. S. Neliubšis. Spektaklis nebuvo premjerinis, nes "Vaidila" poemą "Vaiva" jau du kartus buvo pateikęs Adelaidės ir kartą Melburno lietuviams. Pagrindinius vaidmenis yra sukūrę: Perkūno — L. Gerulaitis, Vaivos — J. Neverauskaitė, Vaivio — J. Jasys, Pajautos — D. Maželytė, Straublio — V. Strauskas ir kt. "Vaidilos" grupei priklauso 23 scenos mėgėjai, jų tarpe 9 jaunimo atstovai.

Brazilija

PREL. ALEKSANDRAS ARMINAS, jau senokai dirbąs brazilų parapijose, Šv. Sosto pakeltas protonotaru. Jis savo lėšomis išleido vieną "Mūsų Lietuvos" savaitraščio numerį ir tuo būdu įsijungė į garbės leidėjų eiles. Išeivijoj prelatas daugiau žinomas kaip poetas, išleisdinęs savo poezijos Venancijaus Ališo slapyvarde.

KAZIMIERINIŲ PROGA Šv. Kazimiero parapija Sao Paulo mieste kovo 9 d. surengė pirmąsias savo metines Dr. Vinco Kudirkos patalpose, kur iškilmingas pamaldas laikė vietos vyskupas. Po pamaldų įvyko vaišės su menine programa.

ILGAI UŽTRUKUSI BYLA tarp Tėvų jėzuitų ir Lietuvių Sąjungos dėl mokyklos išnuomojimo pagaliau susilaukė teismo sprendimo. "Mūsų Lietuva" kovo 7 d. laidoje paskelbė šią žinią: "Kovo 3 d. teisėjas paskelbę Lietuvių S-gos su Tėvais jėzuitais bylos sprendimą dėl Dr. Vinco Kudirkos rūmų Mokoje. Jis pripažino Sąjungos reikalavimą grąžinti pastatą jos reikalams. Tėvams jėzuitams palikta teisė apeliuoti."

Britanija

LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBAS Londone ruošiasi surengti lietuviško gintaro bei jo dirbinių parodą Londono universitete meno kolegijos studentams. Pernai vykusioje surrealistinio meno parodoje klubas buvo išstatęs keletą lietuvių dievdirbių sukurtų statulėlių nuotraukų, kurias rengėjai panaudojo ir parodos kataloge. Parodai pasibaigus, LK Klubas išleido tris šių darbų atvirukus — Kristaus krikštą, Mykolą Arkangelą ir šv. Joną Nepomuką. Juos galima užsisakyti šiuo adresu: Lithuanian Arts Club, 55 Ringmer Ave., London, S. W. 6, Britain.

RIMGAUDĄ KALIBATĄ Rank-Xerox firma, gaminanti elektrografines dokumentų perfotografavimo mašinas, pripažino geriausiu savo gaminių pardavėju 1968 m. ir jam suteikė Rank-Xerox riterio titulą Londone. Jis buvo pasiųstas dvejiem metam į Australiją vadovauti Rank-Xerox atstovybei Melburne.

VAIŠES SENIESIEMS LIETUVIAMS, kurių tarpe yra nemažas skaičius pensininkų, Bradforde surengė "Vyčio" klubo valdyba. Ilgiausių metų jiems linkėjo klubo sekr. A. Bučys, D. Britanijos Lietuvių Sąjungos vardu sveikino J. Adomonis. Senelių pagerbimui skirtą programą atliko J. Traškienė, padeklamavusi porą komiškų eilėraščių, jos vadovaujama vaikų grupė, pašokusi "Kalvelį", "Noriu miego" ir padainavusi keletą dainų. Už surengtas vaišes ir linkėjimus padėkos žodį pensininkų vardu tarė V. Ignaitis.

Urugvajus

VASARIO 16 SĖKMINGĄ MINĖJIMĄ surengė Urugvajaus lietuviai sostinėje Montevideo. Pamaldos buvo atlaikytos savoje Fatimos bažnyčioje, kur nuoširdžiu žodžiu į lietuvius prabilo urugvajiečių jėzuitų provincijolas Sosa Diaz, SJ. Minėjimas Lietuvių Kultūros Draugijos patalpose buvo pradėtas šios organizacijos pirm. St. Godo ir Lietuvos atstovo A. Grišono įvadinėmis kalbomis. Žodį tarė JAV diplomatinės tarnybos pareigūnas Bolivijoje Vyt. Dambrava, kuris jau yra paskirtas konsulu Meksikoje, urugvajietis žurnalistas J. P. Martinez Bersetche, argentinietis antikomunistinis kovotojas dr. A. Marquez ir LK Draugijos veteranas J. Jazauskas. Koncertinę programą atliko "Aido" vyrų ir vaikų chorai, tautinių šokių ansamblio "Gintaras" paauglių ir vaikų grupės. Priėmimą diplomatams, valdžios pareigūnams, lietuvių veikėjams ir lietuvių bičiuliams vasario 16 d. surengė Lietuvos atstovas A. Grišonas. Dalyvių tarpe buvo Urugvajaus užsienio reikalų ministerio pavaduotojas dr. J. Secco Garcia, Vatikano apaštališkasis nuncijus ir diplomatinio korpuso dekanas arkiv. dr. A. Bruniera, Ispanijos, JAV, Kanados, Venecuelos, V. Vokietijos bei kitų kraštų ambasadoriai, augštieji Urugvajaus pareigūnai. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio medaliu buvo atžymėtas jaunas urugvajietis intelekualas H. Manini Rios už Lietuvos reikalų garsinimą spaudoje. Apie Vasario 16 iškilmes rašė penki Montevideo dienraščiai. "La Manana" paskelbė du vedamuosius — "Lietuva ir Sovietų Sąjunga nelygioje kovoje dėl laisvės", "Idealas lieka gyvas", o dienraštis "El Diario Espanol" — straipsnį "Lietuviai nori būti laisvi".

Prancūzijos lietuvių grupė prie a. a. Ernesto Galvanausko kapo Aix-les-Bains. Iš kairės: kun. J. Petrošius, F. Blonde, A. Lapinskienė, plk. J. Lanskoronskis, J. Blonde ir sūnus, V. Norbutas, H. Petkūnas, Mme Marmoux, dail. A. Mončys, P. Klimas; nesimato D. Kolbaitės

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.

ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE, ZENITH BENDROVĖMS

- Parduodame radijo aparatus, paprastus ir spalvotus televizijos priimtuvus, stereo, elektrines krosnis, šaldytuvus, skalbimo, džiovinimo mašinas ir kt.
- Parduodame visus elektrinius aparatus, kaip lygintuvus (prosus), keptuves, valymo bei blizginimo mašinas ir kt.
- Taisom radijo aparatus stereo, televizijos priimtuvus patefonus ir kt

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.	šėrus	5.5%
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	terminuotus indėlius	6%
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	Duodame:	
penktadieniais	9.30 — 8 val. vak.	asmenines paskolas iš	9%
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.	nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudа. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius ir perlaidas (money orderius). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1,600,000.00.

PADĖKA

Mylimam vyrui ir tėveliui

A†A Leonui Tribinevičiui

staigiai iškeliavus amžinybėn 1969 m. sausio 19 d., pergyvenom liūdesio ir paguodos valandų.

Dėkojame mons. dr. J. Tadarauskui ir kun. dr. S. Valiušaičiui už Rožinio kalbėjimą, iškilmingas pamaldas, gražius pamokslus, palydėjimą į kapines ir dvasinį sustiprinimą skaudžiose valandose. Dėkojame dr. Valaitienei, muz. A. Paulioniui su ponia, Aušros Vartų parapijos choristams, medžiotojų ir žūklautojų klubui "Giedraitis", karių-veteranų sąjungai "Ramovė", moksleivių ateitininkų A. Stulginskio kuopai. Ačiū visiems už gausiai užprašytas Šv. Mišias, už tiek daug atsiųstų gėlių, užuojautas laikraščiuose ir žodžiu pareikštas. Dėkojame karstą nešusiems draugams, ponioms paruošusioms po laidotuvių užkandžius. Taip pat nuoširdžiai dėkojame mūsų giminėms, draugams, ypač iš toliau atvykusiems — Toronto, Oakvillės ir kitur; visiems pažįstamiems, taip gausiai lankiusiems velionį laidotuvių namuose, dalyvavusiems gedulingose pamaldose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą. Nuoširdžiai dėkingi visiems, kurie mums pagelbėjo, neapleido sunkiose skausmo valandose. Mes Jūsų nepamiršime niekados!

E. Tribinevičienė ir vaikai

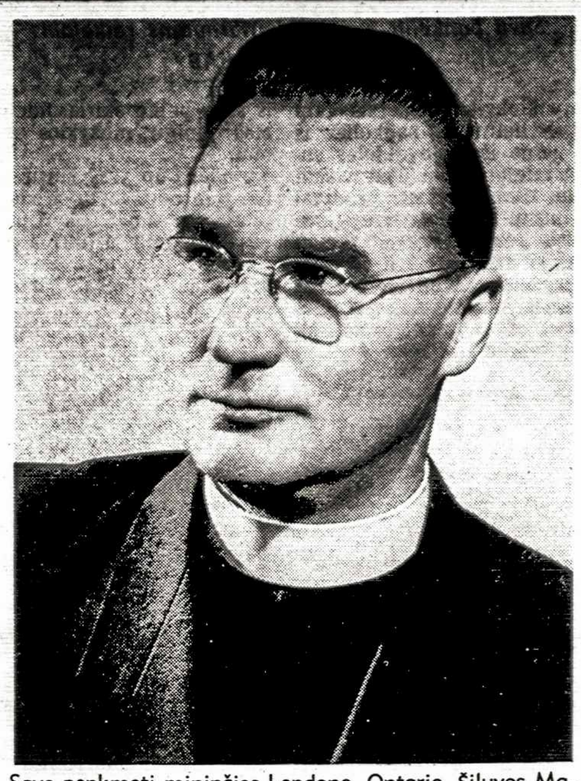

Savo penkmetį minėjo Londono, Ontario, Šiluvos Marijos parapijos klebonas kun. B. Pacevičius, kuris buvo vienas svarbiausių parapijos steigėjų

LONDON, ONT.

PENKMETIS. Šiluvos Marijos parapija ir kat. moterų Londono skyrius mini šį sekmadienį, kovo 23, savo veiklos penkmetį parapijos salėje, 1414 Dundas St. E., dalyvaujant net keliems svečiams kunigams, kat. moterų veikėjoms etc. Išpažintis — 2.30 v.p.p., pamaldos — 3 v.p.p., iškilmingi pietūs — 4 v.p.p. Parapijiečiai kviečiami pasinaudoti šia proga ir atlikti išpažintį, nes dėl susidėjusių aplinkybių šiemet atskirų rekolekcijų nebus Dar neužsirašiusieji, bet norintieji pietuose dalyvauti, malonėkite pasiteirauti pas p. Daniliūnienę 438-7694 arba p. Gudelienę 451-8148.

VELYKŲ PAMALDOS šiemet bus panašia tvarka kaip ir praėjusiais metais.

ATVYKSTA "GRANDINĖLĖ". Argi tai ne staigmena?! L. L. Sporto Klubas "Tauras", turėjęs labai didelį pasisekimą su savo praeitų metų baliumi, šiemet savo svečiams numato dar daugiau staigmenų. Šalia linksmosios dalies, numato puikią kultūrinę programą, atliekamą šauniosios "Grandinėlės" iš Klevelando nesutrumpinant šokiams skirto laiko. Kas gi nežino "Grandinėlės"?! Žmonės, net ir nelietuviai, važiuoja daug mylių, kad galėtų ją pamatyti. Todėl nenuostabu, kad ne vienas ją yra pavadinęs pačiu populiariausiu lietuvių meno vienetu visoje Šiaurės Amerikoje! Ne vienoje apylinkėje susiduriama su viena kliūtimi, būtent, kad ne visus ją norinčius pamatyti turima salė gali sutalpinti. Čia to bus išvengta, nes salė pajėgia priimti Londono angliškąją visuomenę, besirenkančią čia į šauniausius balius. Taigi, durys bus atviros visiems čia atvykusiems. Tad patys atvykite ir svečius iš kitur pasikvieskite. Juk tai vienintelis šio sezono vietos lietuvių reprezentacinis balius! Sportininkų balius įvyks balandžio 26, šeštadienį, modernaus Centennial pastato salėje. Sekite pranešimus "Tėviškės Žiburiuose". Jau dabar Londono ir apylinkių lietuviai yra pažadėję tikrai labai stambių fantų loterijai, dovanų etc. Netrukus pradėsime skelbti jų pavardes.

SUSIRGO TEIS. A. MAČYS. Gydomas ligoninėje, tačiau kol kas nepatariama jį lankyti, nes jam reikalingas poilsis.

APYL. PIRM. Z. PAULIONIS gydosi namuose. Abiem linkime netrukus pasveikti. **D. E.**

K. L. K. Moterų Draugijos Londono skyriaus valdyba su sekcijų pareigūnėmis prieš penkerius metus. Viduryje sėdi kun. B. Pacevičius, skyriaus dvasios vadas, o nuo jo į dešinę — Londono skyriaus pirmoji ir dabartinė pirmininkė Daniliūnienė

A†A ADELĖ KARBAČIENĖ

mirė 1969 metų kovo 12 dieną Šv. Juozapo ligoninėje. Tai mylima Motina Stefanijos Kalūzienės, Teresės Bender Čikagoje, Stasio, gyvenančio Lenkijoj. Paliko taipgi du žentus, anūkus ir proanūkus. Buvo pašarvota Turner a. Porter laidotuvių namuose, 436 Roncesvalles Ave. Gedulo pamaldos atlaikytos Šv. Jono Kr. parapijos šventovėje šeštadienį, kovo 15 d., 10 valandą ryto. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Port Credit, Ontario.

Turner a. Porter,
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario

Bendravimas su pavergtaisiais

(Atkelta iš 3-čio psl.)

nėra glaudžiai surišta su kompartija. Komjaunuoliai taipogi priklauso prie tos grupės. Iš tos grupės mažai kam pavyksta atvykti Š. Amerikon. Jiems gresia pavojus susikompromituoti, ir todėl stengiasi būti labai atsargūs.

Pagaliau giminės: senyvi tėvai, dėdės ir tetulės, pusbroliai, vaikai ar brolvaikiai. Prie šios grupės priklauso dar seni draugai, kurie dabar yra pasiekę pensininkų amžių. Šitokie svečiai yra beveik išimtinai nepolitinis elementas.

Kokia išvada? Laisvieji lietuviai gali asmeniškai bendrauti su asmenimis tik tuomet: kai aišku, kad Lietuvos valstybės ir tautos interesai nenukentės; kai toks santykiavimas medžiagiškai ar dvasiškai padeda pavergtam lietuviui, kuris nėra nei LTSR agentas, nei sovietinių kėslų prieš Lietuvą įrankis; kai toks santykiavimas naudingas tautos interesams ir kai yra aiškios galimybės įtaigoti asmenį lietuvių tautos bei kultūros teigiama kryptimi.

WINDSOR, ONT.

TAUTOS FONDUI aukojo $30: dr. D. ir S. Naikauskai; po $20: dr. V. Ablėnas, V. Čerškus, P. B. Januškos, A. Juškauskas, A. Krakauskas, dr. C. Kuras ir Z. Laurinavičius; po $10: V. Baltrušiūnas, R. Dumčius, Vyt. Kraniauskas, V. Pundžius, S. Simanavičienė, F. Švabauskas; $6: B. Balaišis; po $5: B. Barisas, Vyt. Barisas, Butvydas, Pr. Dumčius, C. Garbus, J. Giedriūnas, Pr. Jankus, Pr. Kairys, Z. Mistautas, L. Z. Mockai, K. Linkevičienė, A. Rimša, Pr. Rudokas, R. Vilembrektas, J. Sinkus ir E. Zatorskis; po $3: M. Kizis, Alb. Tautkevičius, Ant. Tautkevičius, J. Sventickas, Weir; po $2: B. Badikonis, E. Baltulienė, M. Bartulienė, A. Kažemėkaitis, A. Kozulis, P. Kuncaitienė, kun. D. Lengvinas, St. Taurinskas; po $1: P. Eidukas, P. Kraniauskas ir R. Puida. Iš viso suaukota $350. Aukas rinko A. Juškauskas ir P. Januška. Visiems aukojusiems nuoširdi Tautos Fondo padėka. P. Januška, Tautos Fondo įgaliotinis

"Krikščionis gyvenime" šventė

Vatikano santarybos nutarimais pradėtoji leisti "KRIKŠČIONIS GYVENIME" knygų serija — seka š. m. vasario 23 d. Bostone susilaukė išskirtinės šventės. Ten buvo suruoštas šios knygų sekos pirmųjų dviejų tomų vadinamasis pristatymas, sutraukęs per 150 žmonių, kas Bostone tokiam reikalui atrodo tikrai daug, ypač žiemos metu. Knygos šventei laikas buvo parinktas nepatogus: apylinkėse tebevyko Vasario 16 minėjimai ir pasitaikė įprastinės mokyklų atostogos, kurių metu paprastai šeimos išvyksta savaitgaliui ar visai savaitei paslidinėti bei kitoms pramokoms. Todėl nenuostabu, kad šioje knygos šventėje visai nebuvo jaunimo, net ir dalies garbės komiteto narių.

Mons. V. Balčiūno paskaita

"Krikščionis gyvenime" pirmųjų dviejų knygų (trečioji dėl praūžusių pūgų nespėta įrišti) šventė buvo pradėta dr. Petro Kaladės atidaromuoju žodžiu (taip įrašyta programoje), kuris savo ilgiu nebebuvo įprastinis minėjimo pirmininko įvadinis žodis. Toliau sekė mons. dr. Vytauto Balčiūno "Likiminio posūkio angoje" paskaita. Joje kalbėtojas praskleidė šiandieninę katalikų tarpe maišatį, tariamai vykdant Vatikano II santarybos nutarimus. Didžioji dalis tų kraštutiniųjų vykdytojų, deja, visai nėra skaitę pačių nutarimų, bet kalba ir "vykdo" kaip naujos mados prasiveržimą. Paskaitininkas trumpais pavyzdžiais nusakė tokių asmenų vykdomas pakaitas, kurios visiems priminė ir Bostoną, kurio katalikai ir vadovybė tariasi tiksliausiai supratusi viską. Ir šiandien gal niekur nėra tokio ryškaus Kristaus dieviškumo paneigimo, koks sutinkamas Bostono sąjūdžiuose, kartais ateinąs net iš viršaus, nes čia įsakyta kunigams lankyti tokias "teologines" paskaitas, kuriose paneigiamas Kristaus dieviškumas, jo asmens istoriškumas arba jam priskiriami jau broliai bei seserys, besąlygiškai atmetant senąjį žydų paprotį, kuriuo broliais ar seserimis buvo vadinami pusbroliai bei pusseserės ir t.t. Visa ta "naujoji" kristologija Bostone jau perteikiama ir kuriama kraštutiniausiais protestantiškojo numitinimo teiginiais, pradedant panbabilonistais Winckler, Jeremias, Jensen . . . , neišskiriant nė Zehren bei kitų paskutinių penkerių metų visokiausių naujųjų Dievo "marintojų", kurie suveda religiją į savaiminės evoliucijos tėkmę su panteistine baigme ar siekia sukurti krikščionybę be Kristaus asmens bei ateistinę teologiją, taigi, visokį absurdą padarydami nauja religine tiesa ir tiesa aplamai, kuriai turįs nusilenkti žmogus. Ir visos tos didžiosios naujovės bei kraštutiniai Vatikano II santarybos nutarimų aiškinimai čia, Bostone, dažnai atplaukia iš viršaus. Jie skelbiami liberalios sąžinės bei visokios laisvės vardu, todėl čia gali atsirasti netrukus naujausių sektų ir net schizmos židinys, kur jau sakramentinė esmė suniokiama į simbolius ir ginant artimą žmogų viešai buvo pasisakyta, jog moterystės sakramentą lyg apsprendžia liberali ir piniginė žmogaus sąžinė, todėl prisimetėlė moteris nebėra viešosios nuodėmės dalyvė (Kennedienės atvejis), gi negimusios gyvybės žudymas dėl socialinių ar kitų priežasčių nebesusilaukia pasmerkties, bet tik tylos, nes tokį laisvo aborto įstatymo siūlymą pasirašo liberalus politikas katalikas (plg. sen. Roberto Kennedžio viešą abortų klausimais atsišaukimą drauge su kaikuriais gydytojais bei politikais "New York Times"). Todėl šiandieną jau ir lietuvių katalikų, net ir veikėjų, suliberėjusi sąžinė leidžia savo asmeniui rinktis išsiskyrusįjį moterystės sutarčiai, o kitiems — skubėti tokių šeimų sveikinti ir pripažinti lygiavertėmis neišsiskyrusiųjų šeimoms. Taip pat geriems šių dienų katalikams atrodo lyg būtina teigti, kad tautiškai mišrios šeimos yra nepakenčiamos, tarsi nepilnos ir netikros, ir jiems liberali sąžinė leidžia gundyti tokias šeimas skirtis, kad būtų sudarytos antrosios, jau grynai lietuviškos vieno ar abiejų persiskyrusiųjų, nes tokių įsitikinimų tautiškumas yra pagrindinė vertybė bei dorybė ir jam privalo nusilenkti net prigimtinė teisė ir šeimos sakramentiškumas. Todėl mons. V. Balčiūno paskaitoje nurodytieji Vatikano II santarybos nutarimų iškreipimai bei nuaiškinimai ir jo ramus atitiesimas privertė nevieną ir bostoniškį karštuoli susimąstyti kokia yra tikroji šios santarybos nutarimų bei naujovių esmė. Ir baigiant, nevienam buvo didi naujiena, kad "Krikščionis gyvenime" seriją - seka savo pradmenis kildina iš a.a. vysk. Pr. Brazio sumanymų bei rūpesčių ir gali turėti didelės reikšmės ateities laisvai Lietuvai.

Dr. Mantauto žodis

Dr. Vaidevučio Mantauto žodis — "Paviršius ir gelmė" buvo gal nevienam įdomus ir patrauklus savo mišraine ir "naujo" lietuvių filosofo Vl. Pūtvio atradimu, kurio pasakymus dažniau minėjo nei atskirų ir netiksliai kitiems priskiriamų eilėraščių eilutes. Dabar JAV-se, kur viešpatauja visokių vertybių sujaukimas, kur kūtvėlos studentai vieną saviškių apšaukia išminčiumi ir reikalauja iš universiteto vadovybės tokio vapaliojimus atskirais kursais užskaityti ir pan., — mūsų tarpe vis išdaiginami genijai rašytojai, solistai, dailininkai bei kiti išminčiai. Deja, visa ir toliau lieka apgaulu, nes dažytojas ir toliau nesukuria dailės kūrinio, o veržlus rašeiva neprasisiekia į rašytojus. Tokios pat reikšmės yra ir nesamo filosofo atradimas, nes šalia ano meto R. Bytauto, St. Šalkauskio, Pr. Kuraičio . . . vis lieka tuštuma.

Tarp abiejų paskaitų Dalia Jasaitytė paskaitė Vatikano II santarybos vyskupų kreipimosi į žmones ištraukų.

Leidinių paroda

Šventės metu buvo suruošta senosios ir krikščioniškosios lietuvių knygos parodėlė. Buvo atskleista maždaug 300 metų Liuterio skarbnyčėlė ir keletas lietuvių evangelikų XIX a. pradžios leidinių, spausdintų Karaliaučiuje, daugiausia iš Alberto Puskepalaičio rinkinio. Spaudos draudimo meto leidinių buvo per 100, jų tarpe 43 vadinamosios kontrafakcijos. Tai knygos, spausdintos Tilžėje, Ragainėje ir kitur, bet leidimo vieta nurodyta Vilniuje ir dažniausiai 1863 m data. Tuo būdu spaudos draudimo meto knygos leidėjai klaidino rusų žandarus, nes knygos spausdintos prieš 1864 m. Vilniuje nebuvo draudžiamos. Įvairūs Šv. Rašto leidiniai buvo ant atskiro stalo. Taip pat atskiras stalas buvo skirtas ir įvairioms 1905 — 1968 m. maldaknygėms, kurių buvo per 100, daugiausia iš kun. M. Vembrės rinkinio. Jos spausdintos Tilžėje, Vilniuje, Seinuose, Kaune, taip pat Vokietijoje (1905 — 1928) ir tremties metu, Prahoje (1920 — 1928) ir JAV. Atskirus skyrius sudarė 1905—1918, 1918—1940, tremties, JAV 1905—1949 ir vėlesnė religinė knyga, kurių čia buvo per 300 atskirų leidinių, daugiausia iš Alkos muzėjaus, Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių vienuolyno (Putname, Conn.), "Keleivio" ir kitų asmeninių rinkinių (Vl. Kulboko, A. Mažiulio, J. Vembrės, kun. M. Vembrės). Atskirus stalus sudarė senoji katalikų ir evangelikų periodika. Jų tarpe buvo ir "Aušros" 1883 komplektas, atskiri "Tėvynės Sargo", "Varpo" numeriai ir kitų retokų Lietuvos bei JAV laikraščių. Atskirai buvo išstatyti 3 senosios Lietuvos žemėlapiai (Mercatoriaus, 1725 Lietuvos jėzuitų mokyklų ir dar vienas iš XVII a.) Taip sudarytas ir lietuvių knygos leidimo vietų žemėlapis. Šią knygos parodėlę paruošė: Vl. Kulbokas, A. Mažiulis, A. Keturakis, P. Mučinskas, Br. Paliulis.

J. Džiugelis

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

FINANSŲ DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS

ONTARIO SUBALANSAVO BIUDŽETĄ

Ontario vyriausybė pateikė parlamentui subalansuotą 1969 m. biudžetą, kuris drastiškai apkarpo išlaidas ir įveda bendrovių bei pardavimo mokesčių pakeitimus, kad sudarytų 1969-70 metams numatytą $2 milijonų perteklių Korporacijos ir kasyklų bendrovės šiais metais sudės beveik 60% papildomos $181 milijono sumos pajamų ryšiumi su mokesčių pakeitimu.

Ontario vyriausybė turės paspartinti korporacijų mokesčių įmokas, kad savo mokėjimų planą galėtų suderinti su federacinės vyriausybės naujuoju planu. Korporacijų kapitalo mokesčiai bus padidinti nuo 1/20 iki 1/10 vieno nuošimčio, mažiausiai $50, bet mokesčiai už verslo vietą bus panaikinti.

Korporacijos taip pat sudės didžiąją dalį numatytų pajamų iš mokesčių už pardavimą gamybos mašinų, kurios iki šiol buvo neapmokestinamos. Visi įrengimai, išskyrus žemės ūkio, bus apdėti 5% ligšiolinio mokesčio. Šie pakeitimai, liečią korporacijas, drauge su 8 milijonais dolerių padidintų kasyklų mokesčių, sudarys $106 milijonus papildomų pajamų, numatytų iš mokesčių pakeitimo.

Didelė dalis tų naujų mokesčių gali būti nurašomi nuo korporacijų pajamų mokesčių.

Detalinėje prekyboje vyno, degtinės ir alaus (bonkose) mokesčiai bus pakelti iš 5% iki 10% nuo balandžio 1 dienos ir tuo būdu nustatytas specialus mokestis, kuris sudarys būsimos mokesčių reformos dalį. Tai bus taikoma detalinei prekybai ir gėralų naudojimui leidimus turinčiose patalpose.

Išimtis iš detalinio pardavimo mokesčių bus taikoma paruoštiems valgiams iki $2.50 (buvo $1.50). Naujasis 10% mokestis bus taikomas sumoms virš $2.50. Pramogos, kurios iki šiol privalėjo mokėti ligoninių mokestį 10%, turės mokėti naują 10% pardavimo mokestį, o ligšiolinis mokesčio maksimumas $1.00 bus panaikintas. Mokesčiai cigaretėms bus pakelti dviem centais (nuo šešių iki aštuonių) už 20 cigarečių dėžutę, bet mokesčiai už kitus tabako gaminius lieka tie patys. Vyriausybė išvengė priekaištų iš parlamento stebėtojų ir opozicijos atstovų, nes nepakėlė nei asmeninių, nei korporacinių pajamų mokesčių, nors buvo pranašaujama, kad vyriausybė bus priversta tai padaryti. Taipgi vyriausybė nepadidino pagrindinio 5% pardavimo mokesčio, kuris irgi buvo siūlomas.

Ateinantiems biudžeto metams vyriausybė subalansavo biudžetą, laikydama išlaidas maždaug $3 bilijonų ribose. Tą ribą vyriausybė nustatė šių metų pradžioje, paskelbdama taupumo programą.

The Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

Jau paruoštos lietuviškos skaidrės

KLB švietimo skyriaus mokslo priemonių komisija paruošė naują seriją skaidrių (slides) tema "Lietuvių tautiniai drabužiai". Šiai temai skaidres paruošė dailininkai **Anastazija ir Antanas Tamošaičiai.** Visos skaidrės yra spalvotos. Tautinių drabužių piešinius yra padaręs dail. A. Tamošaitis iš originalių lietuviškų drabužių, kuriuos jis pats surinko visoje Lietuvoje. Dail. A. Tamošaitienė išaudė tautinius drabužius įvairių Lietuvos apylinkių, kurios minimos skaidrėse. Šia tema yra 35 skaidrės. Jos yra mokomoji ir archyvinė medžiaga. Dailininkai Tamošaičiai leido šias skaidres naudoti lietuvių švietimo reikalams nemokamai. Nuoširdi padėka jiems.

Be to, gauta naujų skaidrių iš Palangos, Vilniaus, Kauno ir Trakų. Buvusiose temose kaikurios skaidrės pakeistos naujesnėmis. Skaidrių skaičius temose paliktas tas pats. Keičiant skaidres teko pakeisti ir skaidrių eilės numerį temoje. Dabar yra šios temos: Vilnius — 70 skaidrių, Kaunas — 63 sk., Nemunas — 36 sk., Pajūris — 36 sk., Laisvės kovose — 16 sk., Trakai — 17 sk., Vytautas — 20 sk., Voveraitės vaišės — 12 sk., Karaliaus obuoliai — 11 sk., Vilkas ir ėriukas — 1 sk., Lapės ir gandro vaišės — 2 sk., Ko trūksta (namas) — 7 sk., Ko trūksta (daiktai) — 8 sk., Ko trūksta (sniego senis) — 9 sk., Lapai — 15 sk., Ropės rovimas — 9 sk., Lietuvių tautiniai drabužiai — 35 sk. Iš viso — 367 skaidrės.

Skaidres galima užsisakyti šiuo adresu: Mokslo Priemonių Komisija, 29 Raymond Ave., Toronto 9, Ont., Canada. (Taip ir čekyje įvardinti). Skaidrių kaina — 25 centai (kanadiškais) kiekviena. Už JAV dolerį dabar primoka apie 7 centus, t.y. JAV $1 vertas $1.07 kan. Už skaidrių persiuntimą tenka pridėti apie $1.25 ir už amerikietiško čekio iškeitimą — $0.50. Skaidres galima užsisakyti atskiromis temomis arba išsirenkant specialų rinkinį. Pašto ir čekio iškeitimo išlaidas reikia pridėti prie skaidrių kainos.

Šiuo metu yra ruošiama naują tema "Lietuviu dailininkų darbai". Ruošia dail. V. Vizgirda, kuris anksčiau buvo davęs daug spalvotų skaidriu iš Vilniaus ir Trakų. Apie šią temą pranešime vėliau.

Dabar skaidres naudoja virš 20 mokyklų. Kanados LB švietimo skyrius yra nupirkęs vieną prožektorių, ekraną ir skaidrių rinkinį, kurį skolina mažoms lietuviškoms mokykloms. Už naudojimąsi nereikia mokėti.

KLB švietimo skyriaus mokslo priemonių komisija

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

PROF. ADOMO VARNO, šių metų pradžioje sulaukusio 90 m. amžiaus, paroda buvo atidaryta kovo 9 d. Balzeko Lietuvių Kultūros muzėjuje. Paroda gana kukli: senieji darbai — politinės karikatūros, grafika, škicai, portretai, peisažai. Nedidutėse muzėjaus patalpose nedaug tebuvo galima sutalpinti šio seniausiojo, dar tebegyvenančio lietuvių dailininko paveikslų, kurių jis yra nutapęs šimtus. Parodos atidaryme žodį tarė muzėjaus vadovybės narys dr. J. Jerome ir senosios išeivių kartos žymiausias dailininkas J. Šileikis. Atidaryman atvyko ir pats prof. A. Varnas su žmona, kuri tebevadovauja Varno-Montessori vaikų darželiai. Nežiūrint senyvo amžiaus, prof. A. Varnas dar yra gana judrus, turi gerą atmintį ir mėgsta kalbėti apie praeitį. Į parodos atidarymą atsilankė ir vysk. V. Brizgys. Čia teko sutikti ir Winipego Šv. Kazimiero lietuvių par. kleboną J. Bertašių, kuris Čikagon buvo atvažiavęs pasitarti religinės veiklos klausimais. Parodoje jis turėjo progą susipažinti ir su čikagiečiu agronomu J. Bertašiumi, apie kurį tik iš laikraščių buvo girdėjęs. Svečių tarpe buvo dail. Z. Kolba, liepsnos tapybos meistras Mikalojus Ivanauskas, fotografijos specialistas, dabar besirūpinantis lietuvių veteranų įamžinimu filme — kun. A. Kezys, SJ, ir kt. Visus svečius maloniai sutiko muzėjaus savininkas St. Balzekas, kuris su poniomis atvykusius pavaišino. Daug nuotraukų padarė muzėjaus knygyno vedėjas Jurgis Kasakaitis ir kiti fotografai. Ši paroda truks iki balandžio 8 d.

• • •

APIE SUKAKTUVININKĄ prof. Varną plačiai rašė ir okupuotos Lietuvos spauda. Aprašymėlį įdėjo ir žurnalas "Kultūros Barai" 1969 m. vasario numeryje. Ten pažymima, kad prof. Varnas yra vienas pirmųjų lietuviškos dailės gyvenimo organizatorių, jau nuo 1908 m. dalyvaujantis lietuvių meno parodose. "Geriausi jo darbai užima ryškią vietą mūsų dailės istorijoje", — rašoma žurnale.

Tame pačiame žurnalo numeryje kalbama ir apie kitą Čikagos lietuvį dailininką — Viktorą Petravičių, ryšium su jo darbų paroda Lietuvoje. Veronikos Vildžiūnaitės ilgokame rašinyje yra pabrėžiama: "Didelės meninės kultūros, nepaprastai lengvai suvokiama savo turiniu, V. Petravičiaus kūryba teikia daug estetinio pasigėrėjimo ne tik dailėje išprususiems žiūrovams, bet ir plačiajai visuomenei."

• • •

ČIKAGA YRA CENTRAS dabartinės JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo tarybos, kurios pirmininku yra J. Kavaliūnas, šiuo metu įsikūręs Beverly Shores, netoli Čikagos. Ši taryba leidžia biuletenį — "Švietimo Gairės", kuriame yra nemaža medžiagos apie JAV lituanistinį švietimą. Pagal biuletenyje paskelbtus statistinius duomenis, Amerikoje 1967-68 mokslo metais veikė 43 lituanistinės mokyklos su 307 mokytojais (91 vyras ir 216 moterų), iš kurių 20% yra išėję mokslus išeivijoje. Mokyklose buvo 3113 mokinių. Į mokyklų mokytojų ir mokinių skaičių neįtraukti (dėl duomenų neturėjimo) Putnamo lietuvaičių bendrabutis, Šv. Antano lietuvių gimnazija, Marianapolio gimnazija ir Marijos Augštesnioji Mokykla Čikagoje. Vienuolika iš statistikon įtrauktų mokyklų naudojosi valdinių mokyklų patalpomis. Vienos mokėjo $4.000 metams, kitos daug mažiau, o dvi mokyklos patalpas gavo nemokamai. Mokytojų atlyginimas: viena mokykla moka $2-3 už valandą. Likusios — $1-3.

• • •

AMERIKOS LIETUVIAI vis labiau bando laimę versluose ir įsigyja daugiau turto. Niujorke turinti centrą, o Čikagoje — skyrių "Lito" investavimo bendrovė nupirko ketvirčio milijono vertės apartamentinį namą, o visai neseniai įsigijo net apie 2 milijonus dol. vertą motelį — "O'Hare Congress Inn.", kuris yra nelabai toli nuo O'Hare aerodromo, aptarnaujančio Čikagą ir apylinkes.

Šis motelis yra pastatytas tik prieš pora metų, gana puošnus, turintis daugiau kaip šimtą gyvenamų kambarių, baseiną, 5 sales, restoraną ir kt. Tokie lietuvių bandymai šio krašto versluose, jeigu bus sėkmingi, paskatins ir kitus tautiečius nepasitenkinti savo pinigų laikymu kojinėse ar bankuose.

• • •

DAUGĖJA APIPLĖŠIMŲ, nužudymų ir kitokių nedorybių skaičius. Apiplėšia ne tik gatvėse einančius žmones, bet ir namus, ir įstaigas. Neseniai apiplėšimo auka tapo savo kelionių agentūrą turintis Vladas Rask-Rasčiauskas. Į jo "American Travel Service" raštinę įsiveržę du plėšikai surišo jį patį su tarnautoja ir keliais buvusiais klientais ir išnešė turto bei pinigų $11,000 vertės. Gerai, kad plėšikams nepavyko atidaryti seifo, kuriame buvo sudėta daugiau vertybių. Be to, skubėdami plėšikai neviską galėjo paimti ir iš raštinėje buvusių daiktų. V. Rasčiauską apiplėšusieji išvažiavo niekieno nesulaikyti, nors policija prisistatė gana greitai.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Prof. dr. Algirdas Greimas, kuris dėsto Paryžiuje, dalyvavo Čikagoje įvykusioje mokslinėje konferencijoje ir skaitė paskaitą. Jis taip pat kalbėjo ir "Santaros-Šviesos" Federacijos parengime tema "Jaunimo nerimas arba XX-jo amžiaus revoliucijos". — Architektai Jonas ir Rimas Mulokai kalbėjo A. Rudžio vedamoje lietuvių radijo programoje kovo 8 d. Pokalbio tema: "Lietuvių architektūra ir jos reikšmė Amerikoje". — Dail. A. Kelečiaus meno paroda, kurią Čiurlionio Galerijoje surengė filisterių skautų sąjunga, atidaryta kovo 15 d.

Siena ir vienatvė

— Ar žinai, kad Berlyno gėdos siena turėjo būti atidaryta per Velykas? — pasakoja ponia savo draugei.

— Kodėl?

— Todėl, kad Ulbrichtas švenčių metu norėjo pabūti vienas.

Gydytojo kabinete

— Daktare, aš jums negaliu atsilyginti už gydimą, — sako pacientas. — Jūs man liepėt dirbant neskubėti. Aš taip ir padariau ir dabar praradau darbą . . .

Jei nenori atsilikt, tai "Eglutę" paskaityk!

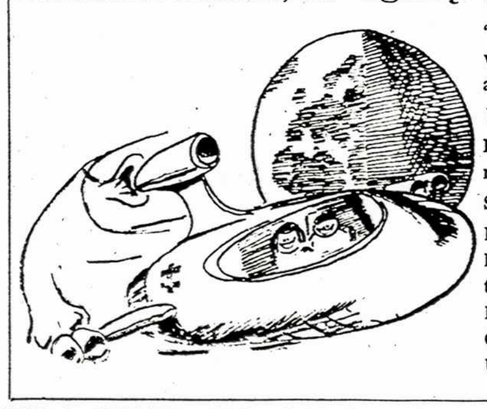

"Eglutė" tinka kiekvienam mokyklinio amžiaus lietuviukui.
Užprenumeruokite!
Prenumerata metams: $5.00.
Siųskite:
EGLUTĖ,
Immaculate Conception Convent,
Putnam,
Connecticut 06260,
U.S.A.

EKSKURSIJA EUROPON

š. m. birželio 3–19 dienomis

Dvi dienos — Maskvoje, penkios dienos — Vilniuje, aštuonios dienos Amsterdame.

KAINA — $611.50, įskaitant kelionę lėktuvu, viešbučius, pusryčius, pervežimus ir vizos išlaidas.

REGISTRUOTIS IKI Š. M. BALANDŽIO 1 DIENOS.

Smulkesnes informacijas teikia V. Bačėnas telefonu 278-7261 Toronte.

ALL SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST
PORT CREDIT, ONTARIO

Palikime spaudos žmones spaudai!

AL. GIMANTAS

Jau ne iš vieno mūsų laikraščių bendradarbio teko girdėti nusiskundimų, kad juos pernelyg dažnai bandoma įjungti aktyvion visuomeninėn veiklon. Iš pirmo žvilgsnio, regis, kas čia blogo — visi turim nešti bendrojo darbo ir pareigų naštą. Antra vertus, spaudos žmonių atžvilgiu išimtys ne tik reikalingos, bet ir būtinos. Visi skaitytojai turbūt sutiks, kad dažnai laikraščiuose matomų jų nuolatinių bendradarbių rašiniai užima daug laiko. Ir tai ne vien tik jų tiesioginis paruošimas, bet ir visa eilė parengiamųjų darbų, kurie spaudos darbuotojui yra būtini. Tai visos eilės laikraščių bei žurnalų sekimas, nuodugnus jų skaitymas, išsikirpimas būtinų straipsnių, citatų, jų sugrupavimas, plati ir nuolatinė korespondencija. Visa tai pavertus darbo valandomis, nesunku pamatyti, kad laikraštininkas, kartais tik namuose sėdėdamas ir dirbdamas prie rašomojo stalo, nemažiau laiko sugaišta už vienos ar kitos valdybos narį, pirmininką ar kurį kitą vadovaujantį pareigūną.

Negausus būrys

Jei mūsų platieji visuomenės sluogsniai galvoja, kad dar ir aktyvų spaudos žmogų reikia įjungti ir visokion kitokion veiklon, daro jam ir mūsų laikraščiams skriaudą, nes įsijungęs į visuomeninę veiklą jau negalės suspėti atlikti visų įsipareigojimų savajai spaudai. Visą laiką girdime nusiskundimus, kad rašančiųjų turime negausų būrį, kuris nerodo tendencijos didėti. Priešingai, aiškūs ženklai rodo, kad nuolatinių bendradarbių skaičius mažėja. Ir ateity toji padėtis kažin ar galės pasikeisti teigiamon pusėn. Tuo tarpu organizacijų veikla dar nėra labai nusilpusi. Daugelis organizacijų rodo dar sveikos gyvybės ir nesenėjimo žymių. Tai geras reiškinys. Jos ir toliau gyvuos, kol bus veikiančiųjų, besisielojančių savųjų junginių ateitimi. Bet jei kur trūksta žmonių valdyboms sudaryti, veiklai paspartinti, kažin ar reikėtų tuoj pat savo žvilgsnius kreipti spaudos žmonių pusėn. Laikraštininkai, rašančiojo nuomone, nemažai skiria ir savo darbo, laiko ir pinigo bendrajai lietuviškai veiklai. Kodėl tad iš jų dar reikalauti papildomų įsipareigojimų?

Žinoma, padėti mūsų vargo mokykloms, jaunimo organizacijoms negali atsisakyti ir spaudos žmonės. Jei, sakykime, spaudos bendradarbio vaikai lanko mokyklą, priklauso vienoms ar kitoms jaunimo organizacijoms, jei reikia tėvų talkos, čia išimčių neturėtų būti. Ir spaudos talkininkai turėtų rasti laiko šioms pareigoms atlikti. Kiek teko girdėti, jie nuo tokių įsipareigojimų ir nesišalina.

Bešališkumas

Pravartu šioje vietoje prisiminti ir tai, kad spaudos žmogus visada jausis daugiau nepriklausomas ir bešališkesnis, nepriklausydamas tarpusavy besivaržančioms organizacijoms. Gal ir sunku kartais nuslėpti savas simpatijas vienai ar kitai pusei, bet stengiantis sąžiningai atlikti informatoriaus, stebėtojo ar komentatoriaus pareigas, bus lengviau tai padaryti neturint jokių formalių pareigų betkurioje organizacinėje struktūroje. (Išimtis turėtų būti daroma pačių rašančiųjų organizacijai — žurnalistų sąjungai). Visi kalbame apie mūsų spaudos gerinimą, norime greitesnės ir tikslesnės informacijos, nešališkumo, visų skaudulių ir džiaugsmų tikslesnio iškėlimo, be favorizavimo, tuščio liaupsinimo. Tai vis nelengvi uždaviniai, kuriuos turi atlikti mūsų spaudos žmonės. Neapsunkinkime jų dar papildomomis pareigomis. Siekdami mūsų periodikos lygio kėlimo, padėkime jiems bent jau leisdami būti ir toliau mūsų spaudos talkininkais.

Jei "EGLUTĘ" užsakysi,
Vaikui džiaugsmą padarysi —
Skaitant nuotykius Pupučio,
Valandos pavirs minutėm.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

Skulptorius LOUIS TEMPORALE

(oficialus skulptorius prie Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.)

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus

Skambinti dieną ir naktį!
176 Lakeshore Road West — Port Credit

Tel. CR 8-2757

Res. Louis Temporale CR 8-4529

Dabar yra pats geriausias laikas užsakymams, nes nesame priversti skubinti išpildyti užsakymus, todėl galime daug atidžiau atlikti darbą savo dirbtuvėje.

Skautės pardavinėja Kaziuko mugėje Toronte rankdarbius, riestainius, kepinius Nuotr. B. Tarvydo

Šimtinės Lietuvių Fondui

STEPAS JAKUBICKAS

"Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuvybei!" Tokiu pagrindu ir šūkiu 1961 m. Kanadoje pradėtas organizuoti Kanados Lietuvių Fondas. Jo tikslas: sudėti galimai didesnį kapitalą ateities Lietuvai, kada iš svetimos priespaudos ir okupacijos atsikurianti Lietuvos valstybė bus labai reikalinga paramos iš užjūrio savo sūnų ir dukrų. Iki to laiko, kada ta džiaugsmo valanda išmuš mūsų tautai, gaunamas iš sudėto kapitalo palūkanas naudoti čia, išeivijoje, lietuviškos kultūros, mokslo ir lietuvybės išlaikymui, remiant mūsų jaunąją kartą, kad ji nenuskęstų svetimybių jūroje, o būtų gyva savai tautai ir ištikima Lietuvai.

Kanados Lietuvių Fondo pirmieji organizatoriai buvo: Vincas Ignaitis, Petras Januška ir Stepas Jakubickas. Jiem trim KLB krašto taryba savo sesijoje 1961 m. spalio 7-8 dienomis Toronte pavedė paruošti Kanados Lietuvių Fondo įstatų projektą.

1962 m. rugsėjo 15-16 dienomis Otavoje KLB krašto tarybos sesija paruoštą įstatų projektą su mažais pakeitimais patvirtino ir čia pat išrinko KLB organizacinį komitetą vėl iš tų pačių, įstatų projektą paruošusių, asmenų ir jiems pavedė organizuoti Kanados Lietuvių Fondą. KLF organizacinis komitetas, pradėdamas savo darbą pareigomis pasiskirstė: Vincas Ignaitis — pirm., Petras Januška — sekr. ir Stepas Jakubickas — ižd.

Pradėjus pagrindinį KLF organizacinį darbą — pinigų telkimą, pirmieji, kurie išgirdo KLF organizacinio komiteto balsą ir sudėjo pradinius įnašus, buvo šie nariai:

KLB krašto valdyba $100, P. Augaitis 250, J. Bersėnas 100, V. Ignaitis 250, S. Jakubickas 100, S. Kairys 100, dr. A. Kaveckas 500, J. Laureckas 100, V. Miceika 100, Z. Mockus 100, J. Rastapkevičius 100, A. Rudokas 250, A. Kantvydas 100, J. Danilevičius 100, inž. P. Lelis 100, a.a. J. Petravičius 1000, dr. A. Jurkus 100, J. Tumosa 200, KLB Toronto apyl. 100, inž. A. Paškevičius 100, A. Liaukus 100, inž. S. Naikauskas 100, KLB Delhi apyl. 100, KLB Otavos apyl. 100, dr. E. Jasevičiūtė 65.50, P. Januška 100, J. Simanavičius 100, dr. J. Yčas 100, dr. A. Pacevičius 100, inž. V. Balsys 100, SLA 236 kuopa 100, kons. J. Žmuidzinas 15, dr. J. Mališka 100, dr. J. Šemogas 100, dr. H. Nagys 100, inž. J. Mališka 100, inž. S. Jaugelis 100, dr. P. Lukoševičius 100, P. Rudinskas 100, a.a. D. Norkeliūnas 100, I. Petrauskas 100, Montrealio seim. prez. 100, PLIAS Otavos sk. 100, Prisikėlimo parapija Toronte 100.

Suorganizavus pradinį kapitalą, KLF organizacinis komitetas sukvietė KLF narių pirmąjį suvažiavimą Toronte ir pagal įstatus buvo išrinkta KLF taryba, valdyba ir kontrolės komisija.

Dabartinę KLF tarybą sudaro: inž. Vytautas Balsys, Petras Januška, dr. Antanas Pacevičius, Juozas Bersėnas, Stepas Jakubickas, teis. Leopoldas Balsys, inž. Mečys Meiliūnas, Jonas R. Simanavičius, inž. J. Kšivickis, inž. Petras Lelis, Pranas Bastys ir Kostas Lukošius. Tarybos pirmininkas — inž. Vytautas Balsys, sekretorius — Petras Januška.

KLB valdybą sudaro: dr. Antanas Pacevičius — pirm., Stasys Jakubickas — vicepirm., inž. Petras Lelis — ižd. ir Kostas Lukošius — sekr.

KLF taryba ir valdyba, darniai bendraudamos ir veikdamos, Kanados valdžios įstaigose Fondą yra legalizavusios ir įnašų mokėtojams išrūpinusios iš mokesčių departamento atleidimą nuo mokesčių 10% nuo uždirbto pelno. Vadinasi, jei kas uždirbo netto, sakysime $2000, tai iš tos sumos gali duoti $200 KLF, ir ta suma bus užskaityta į pajamų mokesčius.

KLF nariai savo pirmuosius įnašus iki šio laiko jau yra gerokai padidinę. Iš $100 kiti jau yra padidinę iki $500. Aš čia pateikiau tik pradinius įnašus pavaizdavimui organizacinės pradžios. Iki šio laiko yra įstoję keletas šimtų narių ir KLF dabartinis kapitalas sudaro $50,000.

Iš gaunamų palūkanų KLF jau gali prisidėti prie lietuviškos kultūros bei lietuvybės išlaikymo su $3,000 į metus. Tai jau yra gera pradžia. Bet tai tik pradžia, nes jos toli gražu dar neužtenka, kad galėtume lietuvišką veiklą palaikyti. Pagal Kanados lietuvių skaičių ir gyvenimo lygį, mes visi bendromis išgalėmis turime siekti, kad mūsų brangiai tėvynei Lietuvai sudėtume iki pusės milijono dolerių kapitalą. Tokios sumos palūkanos, kurios skirtos lietuviškos kultūros, mokslo ir aplamai lietuvybės išlaikymui, jau sudarytų apie $30.000 kasmet. Tokia suma pinigų ir būtų tas galingas lietuviškos veiklos variklis mūsų jaunajai kartai ir ją įgalintų vykdyti tas idėjas, kurioms KLF kūrėjai bus sudėję savo įnašus ir viltį.

KLF kūrėjais yra laikomi visi, kurie savo įnašu yra ar bus prisidėję prie KLF kūrimo, ir kiekvieno nario vardas bus įrašytas į KLF kūrėjų knygą su jo nuotrauka ir trumpa biografija.

Šiam didžiam uždaviniui įgyvendinti yra reikalinga visų lietuvių, nežiūrint religinių ar politinių skirtumų, vyrų ir moterų, senų ir jaunų, aktyvi ir nuoširdi talka. Iš spaudos jau visi žinome, kad toksai Kanados Lietuvių Fondas yra ir kad jis kasdiena auga ir stiprėja. Todėl nelaukime atskirų paraginimų arba didelių prašymų, nes KLF, neturėdamas nei vieno apmokamo tarnautojo, negali taip lengvai kiekvieną lietuvį pasiekti, jį aplankyti, su juo nuoširdžiai pakalbėti. Visi būkime atviros širdies, visi prieš save turėkime gražią ateities Lietuvos viziją. Visi gyvenkime ir jauskime, kad KLF yra mūsų visų Fondas, visų mūsų testamentas Lietuvai ir mūsų jaunimui. Todėl visi jame dalyvaukime. Dar šiandieną, lyg tos bitelės, neškime ir siųskime savo įnašus, čekius ar perlaidas, aiškiai įrašant kam įnašas yra skirtas, būtent, Kanados Lietuvių Fondui. Čekius ar perlaidas galima siųsti dr. Antano Pacevičiaus adresu: 9 Riverside Crescent, Toronto, Ont., arba inž. Petro Lelio adresu: 325 Seaton St., Toronto 2, Ont.

Aukotojų pavardės bus įrašytos į KLF kūrėjų knygą, kuri su KLF kapitalu bus perduota atsikūrusiai Lietuvai ir tenai valstybės muzėjuje kartų kartoms bylos apie mūsų darbus ir pastangas Lietuvos laisvei. Taipogi būkime realūs ir neišleiskime iš akių dr. Vinco Kudirkos įspėjimo: "Lietuvi, nenueik į žemę be ženklo, jog lietuviu esi buvęs!"

PENĖKIME SAVUS JAUČIUS

Savų bankelių parama kultūriniams reikalams

Z. GIRDAUSKAS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais lietuviški bankeliai iš savo pelno išdalino dideles sumas pinigų įvairiai lietuviškai veiklai. Tuo dar kartą įrodyta, kad mūsų bankeliai yra gerai susiorganizavę ir duoda gražų pelną, kuris patenkina šėrininkus ir suteikia taip reikalingą paramą šeštadieninių mokyklų, sporto klubų ir jaunimo organizacijų veiklai.

Bankai yra labai pelninga sritis šiame turtingame krašte. Tai rodo iš bankų pelno išaugę milijoniniai pastatai kiekviename Kanados ir Amerikos mieste. Lietuviai, kurie ėmėsi iniciatyvos steigti kredito kooperatyvus, laiku tai pastebėjo. Šiandien mes matome, kad jų pastangos duoda tikrai gražius vaisius. Kanadoje turime jau keturis gražiose patalpose įsikūrusius bankelius, turinčius jau nemažą skaičių tarnautojų. Taigi, mūsų bankeliai yra pilnai pasiruošę ir pajėgūs patarnauti visai lietuviškai visuomenei.

Bankeliuose, jų valdybose, pasigendama visiškai pilno lietuviškos visuomenės pritarimo: naudojimosi lietuviškų bankelių patarnavimais. Bankelių valdybose nusiskundžiama, kad nevisi lietuviai savo sutaupas deda į lietuviškus bankelius. Ten pasigendama žmonių su profesijomis, jaunesniosios kartos vedusiųjų, jau dirbančio jaunimo. Su apgailestavimu tenka priimti jų pastabą, kad net didelė dalis tėvų, kurių vaikai lanko šeštadieninę mokyklą, savo sutaupas laiko kanadiškuose bankuose, nekreipdami dėmesio, kad lietuviški bankeliai, metai iš metų, iš savo pelno skiria dideles sumas pinigų mokyklos išlaikymui.

Kodėl taip yra? Mūsų bankeliai per eilę metų įrodė, kad juose yra saugu laikyti pinigus, nes saugumą užtikrina griežti Kanados įstatymai. Be to, čia gaunamas didesnis nuošimtis palūkanų, negu kanadiškuose bankuose. Bijoma "išplepėjimo", paslapties išdavimo, kiek kas turi bankelyje pinigų? Kiek teko patirti mūsų bankelių valdybose, betkoks paslapčių išdavimas yra laikomas tarnautojo "mirtine" nuodėme. Pagaliau tai bereikalinga baimė. Ar gali būti kam nors svarbu, kiek tas ar anas asmuo turi pinigų? Ar žmogus, juos turėdamas, privalo ko nors bijoti, jei jis tų pinigų nepavogė, neatėmė?

Į pinigų laikymą kanadiškuose bankuose galima žiūrėti kaip į dar vieną nerangumą ir "man nesvarbu" nusistatymą. Toks tautietis dažnai tik sau pasako: tiek to, kad jie ten moka vieną kitą nuošimtį daugiau; aš čia pradėjau pinigus laikyti, čia ir laikysiu...

Tas pats tautietis, kai jam iškyla reikalas pinigų skolintis, vėl klausia gudriausio žmogaus — paties savęs patarimo: kur prašyti pinigų? Pas kanadiečius banke? Ne. Finansų bendovėje? Nesąmonė! Aišku, tik pas lietuvius! Ten pigiausios ir geriausios sąlygos. Jis greitai apsisprendžia ir važiuoja į lietuvių bankelį paskolos prašyti, kartais važiuoja net kelias dešimtis mylių.

Tikrai verta mums visiems pagalvoti ir apsispręsti. Pinigus laikydami savo bankeliuose, turėsime daug daugiau naudos sau, o kartu paremsime ir tuos, kuriem ta parama yra labai reikalinga. Penėkime savus jaučius, bet ne svetimus, nes jų skerstuvėse mes niekada nedalyvausime...

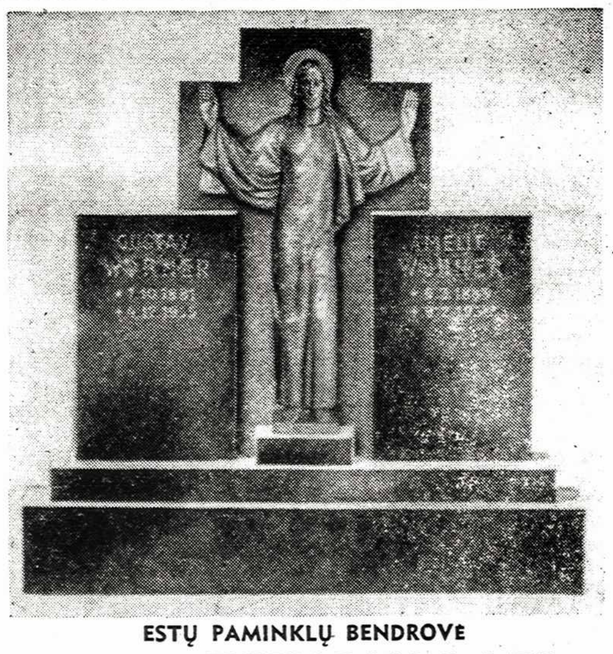

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

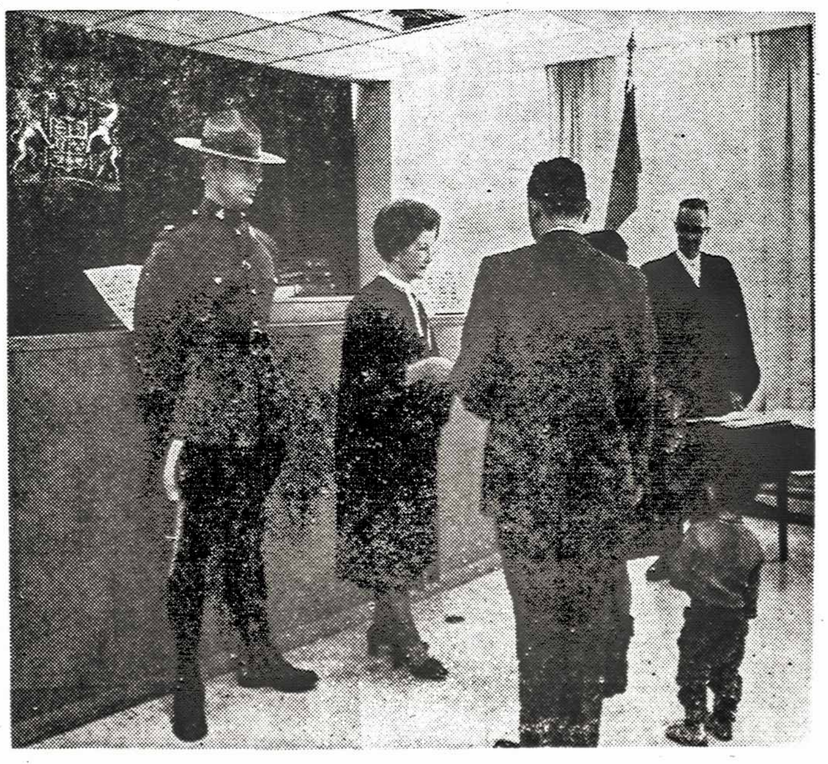

PO PENKERIŲ METŲ...

jie gavo tą pačią pilietybę, kaip ir jų Kanadoje gimęs sūnus.

Kanados pilietybės geidžia daugelis pasaulio žmonių.

Kas metai apie 60.000 žmonių iš įvairių kraštų prisaikdinami kaip Kanados piliečiai.

O jūs ar turite teisę į Kanados pilietybės teikiamas privilegijas ir atsakomybę?

Pasiteiraukite ir pasitikrinkite artimiausiame Kanados pilietybės teisme (Canada Citizenship Court).

Jie yra pasiruošę jums patarnauti sekančiose vietovėse:

HALIFAKSE, MONKTONE, MONTREALYJE, OTAVOJE, SUDBURY, TORONTE, HAMILTONE, ST. CATHARINES, KITČENERY, LONDONE, WINDSORE, WINNIPEGE, REGINOJ, SASKATOONE, KALGARY, EDMONTONE IR VANKUVERYJE.

Taip pat galite rašyti šiuo adresu:

The Registrar of Canadian Citizenship, Secretary of State Department, Ottawa.

GOVERNMENT OF CANADA – KANADOS VYRIAUSYBĖ

THE BEST MADE EVEN BETTER

ZENITH

® COLOR TV

Spalvoti ir paprasti priimtuvai. Neturi plastikinio spausdinto tinklo (printed circuit). Viskas – rankų darbo, todėl yra patvaresni, gedimas retesnis ir paveikslas geresnis. Pasirinkimui – daugiau kaip 50 modelių.

ZENITH aparatus galite gauti pas

ALFA RADIO and TV sales and service

672 LANSDOWNE AVE, TORONTO 4. ONT. TEL. 531-6165
295 RONCESVALLES AVE, TORONTO 3, ONT. TEL. 536-1373

Ketvirtadieniais ir penktadieniais atidaryta iki 9 val. vakaro

"Lietuvių literatūra svetur 1945-67"

(Tęsinys iš pr. numerio)

A. Vaičiulaitis aptaria poeziją. Apie jį leidinyje rašoma: "Pasižymi teisingu estetiniu sprendimu, taikliu ir konkrečiu žodžiu. Kritikos blaivumas — jo dorybė... Visada ramus, objektyvus, neužgalus, kai kur pamokąs, nors naujų kelių neskelbia". Ką pridėt, ką atimt iš šių "Korano" žodžių, taikant juos šiam konkrečiam rašiniui? Nebent, kad Vaičiulaičio nebeišsilaikyta "blaivybės apžaduos" ir dažnai kalbama apie poeziją (Bradūno, Nykos, Blekaičio, Radausko) netaip jau blaiviai; kad jo skelbiami ne nauji keliai(?), bet naujos mintys. Kai dėl taiklaus žodžio, Vaičiulaičio žodis yra tikrai išjieškotas, bet nelipnus, nesiveliąs gomury ir nerakinąs žiaunų.

K. Keblys pateikia studiją apie romaną išeivijoje. Jis pasirenka istorinį metodą, ir tai padeda jam pateikt skaitytojui raidos dimensiją: suskaičiuojami riebieji ir liesieji metai, išryškinami stambesnieji laimėjimai romano srityje, pasisakoma apie "Draugo" konkurso reikšmę, kaipo paskatą. K. Keblys išvardina rašinio pabaigoj veikalus, kurie, jo manymu, laikytini pajėgiausiais: "Kryžiai", "Namas geroj gatvėj", "Kelionė", "Balta drobulė", "Miškais ateina ruduo", "Šikšnosparnių sostas", "Ikaro sonata" ir "Pakeliui į Atėnus". (Mes būtumėm priskyrę ir "Titnago ugnį"). Kaip matom, nei vienas moters rašytas romanas nepatenka į tą sąrašą. Tai, žinoma, ne yda.

Apie patį Keblį "LLS" leidinyje pasisakoma tik tiek, kad jis "naujosios kartos žmogus, gyvai dalyvaująs kultūriniame gyvenime", ir kad "jo reikalavimai kieti". Norėtųsi pridėti: bala nematė tų jo reikalavimų kitiems, gana tą, kad jis stato griežtus reikalavimus sau. Jo straipsnis pažymėtinai vientisas, sklandus, aiškus, žodžiu, akademiniu lygio. O šiuo komplimentu nesinorėtų svaidytis, kalbant apie kai kuriuos kitus "LLS" leidinio straipsnius.

R. Šilbajoris, kuris leidinyje pristatomas kaip "tiesos jieškotojas", pasisakąs už laisvę ir lygybę"(???), aptaria novelės padėtį išeivijoje. Jo pagrindines mintis lengva suglausti šiomis ištraukomis.

Palikę žalią kaimą, mūsų novelistai užklysta ir į mažus miestelius, matyt, jausdami pareigą piešti ir toliau literatūrinį Lietuvos žemėlapį, sąžiningai atvaizduoti, iš visų pusių apšviesti tai, kas pasiliko gyventi atsiminimuose. Iš esmės paėmus, faktas, kad apie tremties novelę pagalvojus, prieš akis pirmiausiai atsistoja geografinė, o ne kūrybinė dimensija, miestai, kaimai ir sodžiai, o ne stilius, idėjos ar technika, jau pats šavaime yra tam tikras mūsų literatūros lygio komentaras. Gal daugiausia apgailėtina tai, kad patys rašytojai dažnai tyčia ryžtasi paaukoti savo, kaip meninninko, vidujines galimybes ant prarastos tėvynės mellės ir ilgesio aukuro. Išsivadavę iš to amžino tremties slogučio, gal jie ir tikrai įdomiai prakalbėtų.

Nesakome, kad nereikėtų rašyti apie širdžiai brangią Lietuvą. Šita tema, grynai kūrybiniu požiūriu sveriant, jei ne geresnė, tai tikrai ir neblogesnė už bet kurią kitą, o mūsų rašytojams vis dėlto dvasioje net daug artimesnė. Kūrėjas gi ir turi rašyti, apie tai, kuo gyvena, ką myli. Bėda tačiau, kad kai kurie mūsų novelistai nesuvokė, jog menas turi ir pats sau tikrovę, o stengėsi atkurti tik pilnutinę kadaise buvusios tikrovės iliuziją... Ne visi rašytojai tai suprato, ir užtat jiems apie gimtą žemę besvajojant, nuplaukė upėmis tremties gyvenimo metai, nučiurleno dienos, o sielvartas širdy taip ir liko neišsakytas.

Kaip matyti, Šilbajoris — "svieto lygintojas" reiklus novelistikos dvaruose svajojančių ponų atžvilgiu. Bet nenuobodus. A. Barone jis atpažįsta "iš esmės konservatyvų, lietuviškos kultūros žmogų, Viešpaties valios vykdytoją". Škėmai jis prikiša, kad nevisada aiškiai suprantąs, ką nori pasakyti. Grigaitytės noveles perskaitęs, Šilbajoris prisipažįsta, kad "be galo norisi galvoti apie klumpes, silkes, rupią duoną". Irena Joerg priklausanti prie tokių silpnų rašytojų, kuriems žmogus vis vien negali nepajusti simpatijos.

St. Santvaras "LLS" leidinyje priskiriamas prie "švelniųjų kritikų" grupės, kuriems būdingas esąs "deimančiukų jieškojimas". Sunku sutikti su šiuo teigimu, perskaičius Santvaro rašinį apie išeivijos dramaturgiją. Jei autorius atlaidus grafomanams, tai jo "deimančiukų jieškojimas" bei "švelnumas" ir literatūrinė nuovoka pasibaigia, kai jis susiduria su novatoriškais K. Ostrausko kūriniais.

Autorius (K. Ostrauskas) dar tebėra pačioj metų stiprybėj, tad reikia turėt viltį, — rašo St. Santvaras, — kad jis sukurs dar ne vieną dramos veikalą. Ir tokiu būdu tuštuma, apie kurią nuolat prasitariam, nebus tokia liūdna ir beviltiška.

Ak, kaip norėtųsi tuos pačius lūkesčius pareikšt Santvaro adresu, bet, deja, nei tikrovė, nei sąžinė neleidžia.

Vlado Kulboko studija apie išeivijos kritiką yra įspūdingiausia veikalo dalis. Visos išeivijos sumaištys, erzeliai, polemikos dėl "Kryžių", "Pragaro pašvaisčių", "Nuosmūkio manifestų", S. Nėries asmens vertinimo iškyla patetiškam skurdume. Kulbokas, tiesa, linkęs pabrėžti, kad kritikos bare karvedžiais buvo patys literatūros gamintojai — rašytojai, bet skaitytojui nelengva užmiršti, kad toj makalynėj laužė sau kaulus, it "glūpi" futbolininkai rudens purvyne, ir niekuo dėti žmogeliai. Ir, kai pagalvoji — būta dėl ko.

Šiaip Kulboko darbas atliktas labai sąžiningai. Pateikdamas tų keturiasdešimt kankinių (tiek jis maždaug suskaito kritikos atstovų) portretus, Kulbokas sumini jų pagrindinius straipsnius, kur įmanydamas pateikia jų tikslią metriką, datą ir nusako pagrindines mintis. Tai tikrai "Herkulio liuoba". Jei esama spragų, jos pateisinamos. Nevisa periodika Kulbokui buvo prieinama. **Kanados lietuvių spauda** (bet juk tai jokia naujiena, pažįstant amerikiečių megalomaniją!) sakysim, **buvo Kulbokui svetima. Ką bekalbėti apie Australijos lietuvių spaudą!**

Dr. J. Girnius pateikia filosofinį žvilgsnį, s o l o v j o v i š k ą "Vsgliad na nečto i obratno". Jo baigiamosios pastabos liečia tokius klausimus, kaip rašytojų egzodo pasekmės mūsų literatūroj, vienalytė tėvynės ir daugelytė egzodo literatūros laisvė, sąlygų veiksnys kūrybiniame laisvės išnaudojime, pilkasis egzodo tragizmas, kiek mūsų literatūrai laimėta egzode, ar būtų buvę galima tai sukurt, likus tėvynėj, grįžimas tėvynėn.

Skaitytojas neprivalo išsigąsti. Dr. Girnius kalba populiariai, gyvai ir sklandžiai, nepritrenkdamas filisofinės elektros trumpais sujungimais.

Išore "LLS" — skurdoka knyga. Aplanke: žąsies plunksna — apsipešiojęs rašto žmogaus simbolis bedasi į kažkokį gyslotį — traukžolės ar šeivamedžio lapą. (Žinoma, tai galėtų vaizduoti ir liniuoto popieriaus ar knygų šusnį). Banalus, komercinis užrašo šriftas dar padidina vargingą viršelio išvaizdą. Gal juo norėta simbolizuoti varganą leidinio kelią į dienos šviesą? Jei taip, aplankas pasiteisintų.

Lietuvių literatūra svetur 1945—1967. Redagavo Kazys Bradūnas. Rašo: A. Vaičiulaitis, K. Keblys, R. Šilbajoris, St. Santvaras, Vl. Kulbokas, J. Girnius ir Č. Grincevičius. Išleido "Į Laisvę Fondas Lietuviškai Kultūrai Ugdyti". Čikaga, 1968 m., 697 psl. Kaina $10.

v. a. j.

Vaizdai iš muzikinės G. Veličkos pjesės "Žydintis vasaros vėjas", kurią suvaidino Toronte Hamiltono meniniai vienetai

Nuotr. S. Dabkaus

Taisytinas lietuviškasis mišiolas

Papūtus reformų vėjams ir nuvainikavus lotynų kalbą, katalikų liturgijoje centrinę vietą užėmė gyvosios kalbos, jų tarpe ir lietuvių. Laimė, kad tie vėjai užklupo lietuvius bent šiek tiek pasiruošusius — jau buvo prel. Bartkaus išverstas mišiolėlis, kuriuo, bent sekmadieniais, buvo galima naudotis. Vertimas, tiesa, žodinis, nestilingas, vietomis vos suprantamas, — tačiau atliko pirmojo žingsnio misiją. Juo pasiremiant buvo gauta teisė pradėti sekmadienio Mišias lietuviškai. Po kurio laiko atsirado (1967 m.) naujai išverstas "Romos Katalikų Mišiolas", paruoštas lietuvių liturginės komisijos ir išleistas Tėvų jėzuitų Čikagoje. Tuo būdu liko padarytas didelis žingsnis priekin lietuvių liturginėje srityje. Naujasis vertimas pasirodė žymiai sklandesnis ir priimtinesnis viešumai kalbiniu požiūriu. Girdėti, šiuo metu svarstomas užsimojimas atspausti ir altorinį mišiolą. Tuo būdu dabartinis tekstas taptų galutiniu ir liktų nepaliestas ilgą laiką. Prieš darant tokį žingsnį, derėtų gerai apsidairyti. Liturginiai tekstai, skirti viešumai, turi būti sklandūs, suprantami, taisyklingi kalbiniu požiūriu, perteikią originalinę teksto mintį. Jie per ilgesnį laiką įsikala tikintiesiems ir neįučiomis daro įtakos į ju lietuviškąją kalbą. Dėlto vpač svarbu, kad tie tekstai būtu be priekaištu ne tik teologiniu, bet ir kalbiniu, stilistiniu požiūriu.

* * *

Naujasis lietuvių mišiolas, nors išleistas 1967 m., periodinėje spaudoje, rodos, dar nebuvo aptartas. Kunigai ir pasauliečiai kartas nuo karto pareiškia savo pastabas privačiai, bet į viešumą neina. Kitų kalbų liturginiai tekstai tebėra tobulinami. Daug kur pirmieji vertimai, pasiekę viešumą, turėjo būti pakeisti, nes pasirodė nepakankamai sklandūs. Lietuvių kalboje tokio proceso dar nematyti, galbūt ir todėl, kad naujų tekstų spausdinimas yra brangus dalykas. Visdėlto ir mums nederėtų sustoti vietoje ir nebesirūpinti liturginių tekstų tobulinimu.

Vertinant naująjį mišiolą, tenka pirmiausia pasidžiaugti, kad tokio leidinio susilaukėm. Vertėjai įdėjo labai daug kruopštaus darbo, kuris nebuvo lengvas. Nevisada pavyksta sklandžiai išversti paprastą tekstą, ką bekalbėti apie lotyniška liturginį tekstą. Lotyniško mišiolo išvertimas į lietuvių kalbą buvo didelis darbas. Ir reikia pripažinti, kad jis atliktas gana sklandžiai, taisyklinga kalba. Vertėjams teko surasti visą eilę lietuviškų terminų ir tai gana vykusiai. Pvz. kad ir "priegiesmis" (antifona), "atgiesmis", "priešgavėnis". Matyt, vertėjų šioje srityje gerokai padirbėta.

* * *

Visdėlto neviskas sklandžiai pavyko. Yra dar gana daug dalykų, kuriuos reikėtų peržiūrėti. Pirmiausia krinta į akis skaitymų-lekcijų ir evangelijų kreipiniai: "Pasiklausykite šventojo apaštalo Povilo laiško Romėnams" ir "Pasiklausykite šventosios Luko evangelijos". Tai kreipiniai, kurie tinka mokytojui, kalbančiam klasėje vaikams, bet ne suaugusiems. Pamaldos yra iškilmingas momentas, ir dėlto nedera kreiptis į tikinčiuosius tokia formule. Net ir profaniniuose susirinkimuose išlaikomas tam tikras orumas ir kalbėtojai nesikreipia į susirinkusius tokiu stačiu būdu. Lotyniškame tekste ir kitų kalbų vertimuose tokio kreipimosi visai nėra. Be reikalo jis įvestas lietuviškajame mišiole. Argi neužtektų pastabos: ištrauka šventojo apaštalo Pauliaus laiško romėnams; šventojo Luko evangelijos ištrauka? (Beje, vertėjai be reikalo žodį romėnams, korintiečiams ... rašo didžiaja raide).

* * *

Yra neaiškios prasmės sakinių, kurie lotyniškame tekste žymiai aiškesni ar net visai aiškūs. Pvz. antrojo Advento sekmadienio graduale yra sakinys: "Dievas ateis regimu būdu. Suburkite prieš jį ištikimuosius, kurie patvirtino aukomis jo sandorą." Išeitų, raginamama burtis prieš Dievą, Jam priešintis. Ir lotyniškame, ir vokiškame tekste aiškiai raginama suburti apie Jį arba ties Juo, Jo akivaizdoje. Prielinksnis "prieš" toje vietoje yra klaidinantis, nors šiaipjau gali būti vartojamas "priešais" prasme (pvz. sėdi prieš jį). Panašiai yra su trečiojo Advento sekmadienio įžanginiu priegiesmiu. Jame yra sakinys: "Nesisielokite dėl jokio dalyko; kiekvienoje maldoje teišgirsta Dievas jūsų prašymus." Žymiai aiškesnė to sakinio prasmė pvz. lotyniškame ir vokiškame tekste: "Nieku nesisielokite, bet visus savo rūpesčius maldose paveskite (išrekškite) Dievui." Pirmojoj versijoj linkima, kad Dievas išgirstų prašymus, o antrojoj pabrėžiamas patarimas savo rūpesčius pateikti Dievui, Juo pasitikėti, nesisieloti vienišiem. — To pat sekmadienio įžanginiame priegiesmyje sakoma: "Nuolatos džiaukitės Viešpačiu". Tai irgi neaiškios prasmės vertimas. Ir lotyniškajame, ir kitų kalbų vertimuose sakoma "džiaukitės Viešpatyje". Pirmąja versija išreiškiamas skatinimas džiaugtis Dievu, Jo gerumu, Jo darbais. Antrąja versija pabrėžiama Dievo globa: Dievas yra viso gyvenimo pagrindas, viską apglobianti galia, lyg atmosfera, kurioj judame. Taigi, džiaugtis Viešpatyje reiškia jausti Jo globą, artumą. Tai panašios prasmės posakis, kaip ir ilsėtis Viešpatyje, viltis (turėti viltį) Kristuje. Jis yra įsipilietinęs ir lietuvių kalboje, tad nėra pagrindo keisti "džiaugtis Viešpatyje" į "džiaugtis Viešpačiu". — Taisytinas ir šis sakinys: "Atmink, žmogau, jog dulkė esi ir dulkėmis virsi". Jis išverstas tiksliai, bet slepia pavojų: jei viešai skaitantis ištars žodį "virsi", dėdamas kirtį ant pirmojo skiemens, bus gardaus juoko ... To galima išvengti verčiant žodžiu "pavirsi". — Nerimtai skamba sakinys: "Saulius dar tebedūko ant Viešpaties mokinių ..." (482 psl.). Rimčiau ir tiksliau būtų "tebeniršo", "tebeširdo". — Apgailėtina, kad vertėjai, gerokai patobulinę mišiolo vertimą, atmetė jau gana plačiai prigijusį lietuvišką Rožinį ir paliko lenkiškąjį Rožančių. — Neįprasta naujovė mišiolo vertime yra forma "bijotute", "taptute". Kaikuriose vietose ta forma skamba įkyriai. Viešos vartosenos tekstuose reikėtų laikytis bendrinės kalbos įprastų formų "bijotumėte" ir t.t. — Nekintamoji Mišių dalis (kanonas) išversta gana sklandžiai, bet kaikurios vietos reikalingos peržiūrėjimo. Pvz. kad ir su konsekracija susieti žodžiai: "Kada tik jūs šitai darysite, darykite mano atminimui." Žodelis "šitai" keistinas geriau skambančiu "tai" o "atminimui" — man atminti. Tame pačiame mišiole kitose vietose (235 ir 926 psl.) rašoma "darykite tai man atminti". Taip yra sklandžiau. Belieka suvienodinti. — Atkreiptinas dėmesys į kanono sakinį "Todėl, Viešpatie, mes tavo tarnai ir šventoji liaudis". Terminas "liaudis" lietuviu kalboje yra socialinės reikšmės žodis, primenąs aristokratiją kaip savo priešybę, Kanono tekste "plebs tua sancta" yra ne socialinės reikšmės terminas, o religinės. Jis išreiškia žmonių jungini, kuris telkiasi apie Kristų. Dėlto šioje vietoje geriau tinka žodis "tauta". Juk Vatikano santarvba ir Bažnyčią aptaria kaip Dievo tautą.

* * *

Čia paminėti tiktai keli taisytini dalykai. Ju, žinoma, yra daug daugiau. Ju tikslas buvo daugiau iliustracinis. Jau vien iš ju matyti, kad tobulesniam mišiolui paruošti reikia dar geros teologo, kalbininko ir stilisto rankos. Reikia tikėtis, kad turint jau gerą pagrindą, bus galima tobulinti liturginius tekstus, skirtus plačiajai lietuvių visuomenei, palengva ateinančiai į aktyvesnį liturginį dalyvavima.

Pr. G.

Atsiųsta paminėti

Technikos Žodis nr. 5-6, 1968 m. rugsėjis-gruodis. PLIAS ir ALIAS žurnalas, leidžiamas Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Čikagos skyriaus technikinės spaudos sekcijos. Administratorius M. Krasauskas, 2633 W. Montgomery Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

Lietuvių Dienos nr. 10, 1968 m. gruodis. Leidėjas — Anthony F. Skirius, vyr. red. — Bernardas Brazdžionis. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 2, vasaris. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Administratorius — Petras Kleinotas, SJ, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Žuvėdra nr. 3(11), neperiodinis Ošavos medžiotojų ir meškeriotojų klubo "Ešerys" laikraštėlis, 1968. XI. 1. "Žuvėdra", 467 Gibbons St., Oshawa, Ont., Canada.

SU DAINA. Lietuviškų dainų tekstai, surinkti Gražinos Šimukonienės. 351 psl. minkštuose viršeliuose. Kaina $2. Išleista Niujorke 1967 m. Spaudė Tėvų pranciškonų spaustuvė, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA.

G. Česienė, RŪTELĖ. Lituanistinių mokyklų antrajam skyriui. JAV LB Kultūros Fondo leidinys nr. 32. Iliustracijos Zitos Sodeikienės. Čikaga, 1968 Lietuvos Laisvės Kovos Metai, 139 psl. Atspaudė M. Morkūno spaustuvė.

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ. Tėvynės pažinimo ir trumpo geografijos kurso konspektas lituanistinėms mokykloms. Paruošė mokytojos — O. Paulikienė, S. Jelionienė ir S. Burokienė. Išleido Kristijono Donelaičio mokykla Čikagoje 1968 Lietuvos Kovos Metais. Atspausta 1000 egz. M. Morkūno spaustuvėje.

Kotryna Grigaitytė, TRAPUS VAKARAS. Lyrika. Aplanką piešė Raimundas Graudis, spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn. 06260, USA. 1968 m., 108 psl. Kaina $3.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PASAULIAI. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga, 1968 m., 265 psl. Kaina — $3.50. Adresas: 4545 West Street, Chicago, Ill. 60629, USA.

Zeno Ignonis, YO VI. Editiones Paulinas. Hijas de San Pablo — Buenos Aires — Argentina, 344 psl. Tai mons. Z. Ignatavičiaus atsiminimų knyga "Aš mažiau", kurią iš itališkos laidos "Sabaot Dio degli esercitі" į ispanų kalbą išvertė Maria Cristina Nali. Herojinių knygų serijos II leidinys. Leidyklos adresas nepažymėtas. Spaudė Hijas de San Pablo, Nazca 4249, Buenos Aires, Argentina.

TREČIOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ. Didelio formato 112 psl. JAV ir Kanados III tautinių šokių šventės, įvykusios Čikagoje 1968 Lietuvos Laisvės ir Kovos Metų liepos 7 d., programa, dalyvavusių grupių veiklos apibūdinimas. Redaktorius — Vytautas Radžius, viršelis ir leidinio grafika — dail. Telesforo Valiaus, leidėjas — šios šventės komitetas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Čikagoje.

Girios Aidas nr. 25-26, 1967-68 m. Šis numeris skiriamas Lietuvos miškų departamento įkūrimo penkiasdešimtmečiui, mirusiems ir už Lietuvos laisvę žuvusiems miškininkams atžymėti. Lietuvių Miškininkų Sąjungos išeivijoje leidžiamas žurnalas, spaustas Tėvų saleziečių spaustuvėje Romoje. Red. prof. J. Kuprionis. Administruoja P. Norkaitis, 2835 W. Pershing Rd., Chicago, Ill. 60632, USA Jubilėjinio nr. kaina $1.50.

Metropolitan operos solistė Lilija Šukytė - Lilian Sukis 1969-70 metų sezone dainuos Niujorko Metropolitan ir Miuncheno operų teatruose

Pagerbkime tuos, kurie gyveno ir mirė Dievui ir Tėvynei!

Lietuvos Kankinių Koplyčia Šv. Petro Bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuvio atsiliepiant savo auka.

Laiko jau nedaug.

Atsiliepkite adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND

2701 W. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LILIJA ŠUKYTĖ, Metropolitan operos solistė, šią vasarą debiutuos Europoje. Miuncheno festivalyje ji atliks Fiordiligi vaidmenį W. A. Mocarto operoje "Cosi Fan Tutte" ("Užburtoji fleita"). 1969-70 m. operinės veiklos sezone jos laukia pasirodymai Niujorko Metropolitan ir Bavarijos valstybinės operos teatruose Micaela, Nanettos ir Euridikės vaidmenyse. Sol. L. Šukytė taip pat gana dažnai kviečiama dainuoti įvairiuose JAV miestuose.

JULIAUS GAIDELIO OPEROS "DANA" premjera — š. m. balandžio 12 d., 8 v. v., Čikagoje, Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje. Libretą, vaizduojantį gyvenimą Vokietijos D P stovyklose pirmaisiais pokario metais, yra parašęs Stasys Santvaras. Spektaklio dirigentas — Aleksandras Kučiūnas, baletmeisteris — Jaunutis Puodžiūnas, dailininkas — Algirdas Kurauskas. Pagrindinius vaidmenis atlieka Čikagos Lietuvių Operos solistai Dana Stankaitytė, Roma Mastienė, Stasys Baras, Algirdas Brazis ir Jonas Vaznelis. Papildomi "Danos" spektakliai — toje pačioje salėje balandžio 13 d., 3 v. p. p., ir balandžio 19 d., 8 v. v. Bilietų kainos: parteryje — $8, $6.50, $5, balkone — $7, $5, $3. Premjerinio spektaklio visi bilietai vienu doleriu brangesni. Bilietus galima užsisakyti paštu, pasiunčiant čekį Lithuanian Opera of Chicago, 6441 So. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

ALGIMANTO KEZIO, SJ, fotografijos darbų paroda Niujorke — kovo 17-28 d.d. Pacem in Terris Galerijoje, 323 Dag Hammarskjold Plaza, East 74 St., Manhattan. Įėjimas nemokamas. Parodą globoja Lietuvos vyčių senjorai.

ATEITININKŲ S E N D R A U G I Ų centro valdyba pakvietė "Aidų" red. dr. Juozą Girnių parašyti prof. Prano Dovydaičio monografiją. Lėšoms telkti komisiją sudarė Jonas Žadeikis, Dalia Damijonaitytė ir Antanas Tauginas. Aukų čekius prašoma rašyti Pranas Dovydaitis Fund ir siųsti Jonui Žadeikiui, 4162 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUSTINO PIKŪNO veikalą "Human Development: A Science of Growth" išleido McGraw-Hill mokslinės literatūros leidykla. Ši brėžiniais ir diagramomis iliustruota 434 psl. studija nagrinėja visą žmogaus gyvenimą nuo pirmųjų gimties apraiškų iki žilos senatvės. Ji yra ketvirtas prof. J. Pikūno mokslinis darbas anglų kalba. Anksčiau buvo išleisti jo veikalai "Fundamental Child Psychology", "Development Psychology" ir "Psychology of Human Development". Eilę mokslinių straipsnių prof. J. Pikūnas yra paskelbęs amerikiečių žurnaluose.

KOLORADO UNIVERSITETO dabartinės muzikos festivalyje Oswald Lehnert diriguojamas kamerinis ansamblis ir tenoras John Paton atliko čikagiečio kompoz. Dariaus Lapinsko kūrinį, kuriam jis buvo panaudojęs kiniečių poeto Li Tai-Po (701—762) penkias poemas. Tai yra gražus lietuvio kompozitoriaus laimėjimas, nes festivalio programoje buvo eilė visuotinio pripažinimo susilaukusių kompozitorių, kaip pavz. Bartok, Berg, Easkin, Ives, Kircher, Schoenberg ir Webern.

NIDOS SPAUSTUVĖJE Londone, Britanijoje, jau baigtos spausdinti Nidos Knygų Klubo nariams Jono Aisčio "Milfordo gatvės elegijos", renkama "Penktoji pradalgė".

IŠ SPAUDOS IŠĖJO KOTRYNOS GRIGAITYTĖS poezijos rinkinys "Trapus vakaras", kuriam viršelio aplanką sukūrė poetės sūnus Raimondas Graudis. Jis yra baiges taikomojo meno mokyklą ir pagrindine specialybe pasirinkęs knygų iliustravimą. "Trapus vakaras" turi 108 psl., kainuoja $3.

L. K. MOKSLO AKADEMIJA, 1968 m. išleisdama stambų 625 puslapių mokslinių studijų veikalą — Metraščio IV-tąjį tomą, davė svarų įnašą mūsų mokslinio pobūdžio literatūron. Tai buvo ne vienintelis ir ne paskutinis jos pastangomis išleistas veikalas. Mokslo Akademija turi paruošusi spaudai: "Suvažiavimo Darbų" VI ir VII tomą, "Lietuvos vyskupų kanoniškų procesų" I t. (šaltinių medžiaga iš Vatikano archyvų), "Lietuvos vyskupų reliacijų Apaštalų Sostui" I t. (istorinių šaltinių medžiaga taipgi iš Vatikano archyvų), "Žemaičių vyskupijos bažnyčių įkūrimo ir jų aprūpinimo beneficijomis dokumentus" (medžiaga iš sen. Žemaičių vyskupijos archyvo), stambią studiją apie vysk. M. Valančiaus Blaivybės Draugiją, dr. J. Griniaus studiją apie Lietuvos kryžius, Metraščio V tomą ir kt. Tiems leidiniams reikia labai daug lėšų. Akademijos veikalams išleisti jau aukojo po $100: mons. dr. V. Balčiūnas ir kun. St. Yla; po $50: kun. A. Bortkevičius, kun. J. Girdis, kun. dr. Z. Smilga, kun. V. Dabušis, kun. V. J. Kinta, kun. J. Ruokis, kun. J. Pragulbickas, kun. dr. J. Vėlutis, kun. V. Budreckas, kun. dr. V. Cukuras; po $25: kun. V. Martinkus, kun. J. M., Sofija Šaulienė (Čikaga); $5: M. Krasauskas (Čikaga). L. K. Mokslo Akademijos centro valdyba nuoširdžiai dėkoja aukotojams ir laukia jų daugiau. Aukas galima įteikti šiuo metu Amerikoje esančiam Akademijos centro valdybos sekretoriui kun. R. Krasauskui, Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Conn. 06260, USA.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

JUOZAS PAUKŠTELIS Kėdainiuose atžymėjo 70 metų amžiaus sukaktį. Spaudos atstovams jis sakėsi daugiausia džiaugsmo turėjęs su romanu "Kaimynai". Šiuo metu baigiama spausdinti trečioji trilogijos dalis "Čia mūsų namai", kuriai priklauso anksčiau išleisti du romanai — "Jaunystė" ir "Netekėk, saulele". Sukaktuvininkas planuoja patvarkyti "Apybraižas apie Užkaukazę", paruošti apsakymų rinktinę, parašyti atsiminimų pluoštą apie Maironį, Krėvę, Putiną, Salomėją Nėrį, Šatrijos Raganą, Petkevičaitę-Bitę. Naujasis romanas "Čia mūsų namai", autoriaus teigimu, atskleis kaimo žmogaus jautrumą gėriui ir grožiui, melo, storžieviškumo, miesčioniškumo daromą žalą sveikai širdžiai. "Tiesos" korespondentui Jonui Mačiuliui jis pasakojo: "Skaudu dar ir tai, kad mes, gamtos mylėtojai, jaučiam pavojų, jog Lietuvos šileliuose jau smarkiai aptilo gegutė, strazdas, lakštingala, kad pelkėse aptilo dudutis, perkūno oželis, girių tankmėse — kurtiniai. Ar ne metas gąsčiotis dėl to?! Ai, ką pasakytų didysis mūsų poetas Baranauskas, išgirdęs savo apdainuotame šilelyje klykaujantį tranzistorių, pajutęs šilo ore kvepiant benziną, mazutą?! O, kaip nubaustų jis mus! ..." Jaunojoj inteligentijoj, pasak Juozo Paukštelio, yra daug abejingumo darbui, grožiui, gėriui, moralei.

VILNIAUS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ rūmuose atidaryta fotografijos menininko Rimanto Dichavičiaus darbų paroda. Psichologiniams portretams, gamtos peizažams ir aktams atstovauja pastarųjų dvejų metų laikotarpyje padarytos 75 nuotraukos.

TARPTAUTINIAME SPORTINIŲ FILMŲ festivalyje Cortina D'Ampeco kurorte, Italijoje, į kūrybines varžybas yra įtrauktos dvi lietuviškos dokumentinės juostos — V. Starošo "Žirgai ir berniukai" ir A. Varankos "Šauksmas".

VILNIAUS FILHARMONIJOJE pirmą kartą buvo atlikti naujieji lietuvių kompozitorių kūriniai — V. Barkausko "Trys aspektai orkestrui", B. Gorbulskio "Koncertas kontrabasui ir orkestrui". Juos išpildė J. Domarko diriguojamas filharmonijos simfoninis orkestras ir sol. V. Sereika (kontrabasas).

JUOZO NAUJALIO artėjančiam šimtajam gimtadieniui buvo skirta Kauno J. Gruodžio muzikos mokyklos mokslinio būrelio III konferencija. Su J. Naujalio gyvenimu ir kūryba dalyvius supažindino padaryti pranešimai, su jo kūriniais — mokinių surengtas koncertas.

KAUNO LITERATŪROS MUZĖJUS Jono Biliūno 90-tąsias gimimo metines atžymėjo rašytojo kūrybai skirtu jubilėjiniu vakaru. Pagrindinį pranešmą padarė filologijos mokslų kandidatė M. Lukšienė, monografijos "Jono Biliūno kūryba" autorė. Programą papildė J. Biliūno raštų ištraukos ir jam skirta trumpa filmo juosta. Į kauniečius J. Biliūnas žvelgė iš dail. R. Kalpoko nutapyto portreto.

VENGRIJOS MOKSLŲ AKADEMIJOS žurnalas "Studia Musicologica" paskelbė vilniečio pianisto, muzikologo ir pedagogo Vytauto Landsbergio 16 psl. referatą "Apie M. K. Čiurlionio muziką". Kūrinių gaidų pavyzdžais ir reprodukcija iš "Zodiako ženklų" ciklo iliustruotas straipsnis supažindino vengrus skaitytojus su M. K. Čiurlionio gyvenimu, dailės darbais, muzikos kūriniais bei jų stiliaus ypatybėmis.

LEIDYKLA "NARODNA KULTURA" Bulgarijoje išleido poeto Zobavko Kisjovo į bulgarų kalbą išverstą Justino Marcinkevičiaus poezijos rinktinę. Prieš keletą metų Bulgarijoje buvo išleista jo apysaka "Pušis, kuri juokėsi".

VĖŽIO INSTITUTO chirurginio skyriaus vedėjas Petras Norkūnas Vilniaus universiteto medicinos fakulteto mokslinėje taryboje sėkmingai apgynė medicinos mokslų doktorato disertaciją tema "Duomenys apie tiesiosios žarnos ir sigmos distalinės dalies vėžio atsiradimo, profilaktikos, diagnostikos ir gydymo kaikuriuos ypatumus".

DOKUMENTINĮ FILMĄ "Gandrai tarp kitko ..." pagal V. Dovydaičio scenarijų Vilniaus televizijai sukūrė rež. V. Montvila ir operatorius R. Oškinis. Filmas yra skirtas Kauno aviacijos sporto klubo sklandytojų skrydžiams, jų kasdienybei, gandrų ir sklandytuvų sparnams melsvoje padangėje. Žiūrovui jis sudaro progą pažvelgti į Lietuvą iš erdvių.

ŠIAULIŲ "AUŠROS" MUZĖJUJE naujausius tapybos, skulptūros ir grafikos darbus išstatė 15 šiauliečių dailininkų. Dėmesio centre yra jaunųjų dailininkų Aldonos ir Antano Visockų sukurtas keraminis pano "Saulės mūšis" su išraiškinga raitelio didvyrio figūra. Kalto metalo darbams atstovauja V. Triušio ir A. Toleikio bendromis jėgomis sukurtas "Kosminis" ciklas, šešių mitologinių ir ornamentinių epizodų žaismingasis "Jūros" ciklas. Parodoje taipgi yra V. Trušio, R. Trušio, E. Juchnevičiaus drobių, V. ir D. Tribandžių, V. Maižiaus, I. Benešiūnienės, A. Eigminaitės akvarelių, G. Bagdonavičiaus, R. Buivydo, E. Juchnevičiaus grafikos kūrinių ir B. Kasperavičienės skulptūros darbų.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE $4.900 įmokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 kb. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambarių atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūsys. Prašoma kaina $25.900. Įmokėti apie $4.000. Arti susisiekimo ir krautuvių.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, $10.000 įmokėti, 12 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos. Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. **4 butai po 2 miegamuosius; $25.000 įmokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyvos šildymas. Pirma skola tik iš 5% ir ilgam laikui.**

WINDERMERE — BLOOR, $8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN, $9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO, $15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui. $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitelraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

Moka:
už depozitus – 5¼%
už šėrus
1968 m. išmokėta 5¾%

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ

$2.000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

COLLINGWOOD — CLENSKI RESORT, tik 15 mylių nuo Collingwood, 100 akrų žemės, trykštantis šaltinio vanduo, 2 vasarnamiai, 2000 eglaičių ir dalis ūkio mašinų. Prašo $14.500 su maždaug $6-7.000 įmokėjimu ir viena atvira skola.

BLOOR — CLENDENAN, mūrinis, atskiras, centrinis planas, 9 kambariai, 4 pirmame augšte. Testamentinis pardavimas, privatus įvažiavimas, garažas. Arti parko ir požeminio; įmokėti apie $10-15.000 ir viena skola.

BLOOR — ISLINGTON, 4 miegamųjų vienaaugštis, beveik visai naujas, arti požeminio susisiekimo ir krautuvių. Prašo $33.500 su maždaug $10.000 įmokėjimu.

HIGH PARK—BLOOR, 8 kambariai per du augštus, gražus naujos statybos namas. Idealus didesnei šeimai, arba nuomojimui. Arti mokyklų ir susisiekimo. Garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti apie $12—15.000, skubus pardavimas, galima tuoj užimti.

BLOOR — JANE, gražus plytų keturbutis, (fourplex) viskas įrengta atskirai; 4 garažai. Nepaprastai didelės nuomos pajamos, ideali vieta, prie pat požeminio ir krautuvių. Įmokėti $30.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

WESTONE $21.000 pilna kaina, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai, užbaigtas pramogų kambarys, 12 metų senumo, privatus įvažiavimas, geras sklypas; įmokėti apie $5.000.

SUNNYSIDE GATVĖ, 11 kambarių didelis, atskiras plytų namas, labai geram stovyje, vandeniu apšildomas, 3 virtuvės, 2 prausyklos; įmokėti apie $15.000.

BERESFORD ST., atskiras namas 7 dideli kambariai, be to, poilsio kambarys. Nauja šildymo sistema, 2 prausyklos, garažas; netoli Bloor gatvės; prašoma kaina $34.900, įmokėti $10.000.

BABY POINT rajone — geros rūšies namas, 12 metų senumo, iš akmens ir plytų, centrinė vieta, kilimai, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas, įmokėti $10.000, ilgametė atvira skola iš 8%.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR — RUNNYMEDE, $33.000, mūro, atskiras, 12 kambarių, dviejų butų, viskas atskirai, du garažai, privatus šoninis 9 pėdų įvažiavimas. Liks viena atvira skola 10 metų.

ST. CLAIR — BATHURST, $7.000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambariai, per du augštus, pirmame augšte 5 kambariai ir 4 gabalų prausykla, antrame augšte du miegamieji; garažas, platus įvažiavimas. Prašoma $25.000. Liks viena atvira skola 10 metų.

BLOOR — JANE, $20,000 įmokėti, mūro, atskiras 4 butų apartamentas.

ST. CLAIR — OAKWOOD, $7,000 įmokėti, mūro, 12 kambarių, 4 virtuvės, pirmame augšte 4 kambariai. Prašoma kaina — $30,000. Liks viena atvira skola 10 metų.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Skautų veiklai tūkstantį dolerių įteikus kovo 2 d. Kaziuko mugės metu Toronte. Iš kairės: Kanados rajono vadeiva ir "Romuvos" valdybos pirm. s. K. Batūra, $1000 paaukojęs Stasys Kuzmas, jūrų skautų globėjas ps. A. Empakeris ir "Šatrijos" tunto tunt. s. L. Gvildienė.

Gilaus liūdesio valandoje, Lietuvoje mirus mylimai mamytei **AT̃A ONAI STIKLIUVIENEI,** dukrą ALDONĄ KARPIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Barbora ir Jonas Vaidotai

A † A

STASIUI ŠIMUČIUI mirus,

Jo žmonai, broliams — PETRUI ir LEONARDUI liūdėsio valandoje gilią užuojautą reiškia —

Stasys ir Ona Dačkai
Emilija Kvederienė

A † A

AUGUSTAI MATVEIČIUKIENEI mirus,

gilią užuojautą reiškiame p.p. Dielininkaičiams, Galinaičiams ir Matveičiukams —

M. ir P. Belaišiai

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Asta Giedraitytė pakviesta į Sov. Sąjungos stalo teniso rinktinę. Galbūt dalyvaus pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse Miunchene.

Nijolė Sabaitė dalyvavo Sov. Sąjungos krosų pirmenybėse ir mergaičių klasėje laimėjo I vietą.

Kauno Politechnikos krepšininkės laimėjo I rato baigminius peržaidimus. Antrasis ratas bus žaidžiamas Kaune. Politechnika žaidžia Sov. Sąjungos moterų krepšinio antrosios grupės pirmenybėse. Laimėjimo atveju jos bus perkeltos į augščiausią grupę.

M. Paulauskas pripažintas geriausiu Sov. Sąjungos krepšinio metiku. Jis yra žaidęs 654 minutes ir įmetęs 424 krepšius.

Vilniaus Statybos krepšininkai irgi užbaigė I rato baigminius peržaidimus be pralaimėjimų. Jie žaidžia Sov. Sąjungos II grupės pirmenybėse.

Kauno Žalgirio krepšininkai, nors ir pralaimėjo pirmąsias rungtynes 67:81, bet antrose rungtynėse įveikė buvusį daugkartinį Sov. Sąjungos meisterį CASK 85:81. Po to žalgiriečiai laimėjo dar šešis susitikimus ir pirmenybių lentelėje yra pirmaujančių eilėse.

Gražių laimėjimų pasiekė ir Vilniaus Kibirkšties moterų komanda. Vilniuje įvykusiose rugtynėse jos įveikė visas priešininkes, įskaitant ir Sov. Sąjungos meisterį Rygos TTT. Paskutinėse rungtynėse jos įveikė Sverdlovską 74:64 ir Novosibirską 73:54.

SPORTAS VISUR

Ilgiausias pasaulyje bėgimas įvyko 1928 m. vasario 13 d. skersai Ameriką. Jis prasidėjo Los Angeles mieste ir užsibaigė Niujorke. Dalyvavo aipe 300 įvairiausių profesijų bėgikų, jų tarpe ir ilgų nuotolių ėjimo čempijonas italas Guisto Umek, estas Juri Lossman, kuris 1920 m. olimpiados maratone laimėjo II vietą. Tuo laiku pajėgiausi ilgų nuotolių bėgikai buvo suomiai W. Kohlemainen ir O. Wantinen. Tačiau jie, kaip ir du trečdaliai kitų, iš bėgimo pasitraukė dar nepasiekę nei pusiaukelės. Bėgikus lydėjo ilgiausia virtinė automobilių, kuriuose buvo vežamas maistas bėgikam, batsiuvių dirbtuvės, ligoninės ir kiti patarnavimai. Pagaliau po 573 valandų, 4 min. ir 34 sekundžių tikslą pirmas pasiekė jaunas 19 m. indėnas Andy Payne. Septyniolika valandų atsilikęs antruoju atbėgo kitas amerikietis John Salo. Iš 300 bėgikų tikslą pasiekė tik 55. Bėgimo organizatorius amerikietis C. C. Pyle paaiškino, kad šis bėgimas buvo didžiausias eksperimentas, iš kurio daug kas paaiškėjo žmogaus mechanizme.

VYČIO ŽINIOS

Sekančios rungtynės: šį sekmadienį 6 v. Prisikėlimo salėje jauniai A žais B-C lygos antras pusbaigminių peržaidimų rungtynes. Taip pat numatomos K. S. apygardos jaunių A rungtynės su Hamiltono Kovu. Rungtynės įvyks šeštadienį 4.30 v. Prisikėlimo salėje.

Mūsų rėmėjams Er. Vaicekauskui ir J. Nešukaičiui nuoširdžiai dėkojame. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Šios savaitės rugtynės. Šeštadienį, 2 v. p.p., Prisikėlimo salėje jauniai B žais Kanados LK Lygos rungtynes su Hamiltono Kovu ir po jų 3.30 v. jauniai C turės draugiškas rungtynes su koviečiais. Sekmadienį, 12.30 v., jauniai A žais II-as ir lemiamas B-C lygos pusbaigmių rungtynes su Tridents. Aušriečiai turi šias rungtynes laimėti bent 11 taškų skirtumu, kad patektų į baigmę.

Praėjusios savaitės rungtynių rezultatai. Draugiškose rungtynėse vyrai nugalėjo Andys 84:78. Žaidė: Žaliauskas 3, Kušneraitis 2, Tamulionis 1, Starkutis, Šlekys 15, Rautinš 27, Scifres 10, Stonkus 24 ir Strumila 2. Aušros jaunučių C komandos buvo nuvykusios į Hamiltoną ir sužaidė draugiškas rungtynes su koviečiais. Abejas rungtynes laimėjo ūgiu didesni ir amžiumi vyresni koviečiai: 31:18 ir 25:40. Žaidė: Aušros komandoses — P. Kitra, D. Šaivaitis 4, D. Kiškūnas 1, E. Jurevičius 6, 1, E. Miniotas, V. Raab 6, R. Saplys 2, R. Paškauskas 2, A. Tamošiūnas 3, A. Grigonis 12, M. Adomaitis 4, D. Simonaitis 4. Kovo komandose — M. Gudinskas 4, 4, R. Butkevičius 12, 19, B. Vidugiris 3, A. Jusys, A. Šeštokas 4, R. Blekaitis 6, 2, A. Gureckas 4, Lukošius 14 ir Ribys 2.

Š. Amerikos baltiečių stalo teniso pirmenybėse dešimtametis P. Klevinas išsikovojo jaunių A klasės čempijonatą, o jo brolis Liudas — II vietą.

Ateitininkų žinios

Simpoziumas apie narkotikus įvyks Prisikėlimo par. salėje, sekmadienį, kovo 23 d., 4 v. Bus rodomi trumpi filmai, kalbės Morality Bureau inspektorius ir vienas gydytojas. Kviečiamas visas jaunimas ir tėvai. Užtruks 1½ val.

Tėvams pusryčius Prisikėlimo par. parodų salėje suruošė vyr. moksleiviai. Sekmadienį, kovo 16, po 10 val. Mišių parodų salėn prisirinko daug tėvų ir jaunimo. Programą atliko jaunimas. Alg. Čepas paskaitė savo mintis apie studentų riaušes, Eug. Krikščiūnas — apie jaunimo laisvę, Vyt. Abromaitis — jaunimo šauksmą, Rita Kolyčiūtė papasakojo apie 3 dienas, praleistas prancūzų šeimoje Trois Rivieres, Kvebeko provincijoj. Trumpą žodį tėvams tarė MAS centro v-bos pirm. Alg. Puteris. Visa valanda praėjo labai šeimiškoje nuotaikoje. Pusryčiams vadovavo Eug. Girdauskas.

Ekskursija į Šv. Augustino seminariją įvyks sekmadienį, kovo 30 d. Autobusas išvažiuos anksti sekmadienį ir ten bus praleista visa diena. Kviečiamas visas Toronto jaunimas — berniukai ir meragitės .

Ateitininkų šventės metu balandžio 20 d. bus įžodis. Jaunučiai (1-4 sk.) įžodžio metu gaus jaunučio ženklelį — kryžiuką, jaunesnieji (5-8 sk.), dar nedavę įžodžio, gaus ateitininkų moksleivių žalią ženklelį. Dar negavę egzaminų lapų prašomi kreiptis į savo globėjus.

Skautų veikla

● Kovo 11 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų draugininkų ir globėjų posėdyje išklausytas draugovės vadovybės struktūros projektas su aiškinimais bei pastabomis apie draugovių darbą. Diskusijose dalyvavo visi jaunieji draugininkai-kės. Siūloma sutelkti kiek galint daugiau jėgų draugovių veiklai.

● "Rūtos" dr-vės jaun. skautės dėkoja sesėms Vidutei ir Danutei Barakauskaitėms už Kaziuko mugei padovanotą paukščiuką, kurį laimėjo A. Jankaitienė.

● Primename, kad šį sekmadienį, kovo 23 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo auditorijoje bus demonstruojami filmai aipe alkoholizmą, narkotikų vartojimą ir nervinius pakrikimus. Bus diskusijos, kuriose visi galės dalyvauti. Popietės rengėjai ateitininkai kviečia ir skautus.

● Šį sekmadienį, kovo 23 d., 1.30 v.p.p., skautų būkle šaukiamas Romuvos valdybos posėdis. Tą pačią dieną ir ten pat 3.30 v.p.p. įvyks Kanados rajono vadeivos kviečiamas vadovų-vių suvažiavimas ateinančios vasaros stovyklų organizavimo reikalu. Laukiama vadovų-vių iš visų vietovių.

● "Mirgos" dr-vės draugininkė v. sl. B. Paliulytė, š.m. sceninių pastatymų vedėja Šv. Juozapo kolegijoje, su dideliu pasisekimu pastatė tris vakarus vaidintą komediją. Sveikiname.

● Atkreiptinas visų dėmesys į šiuo metu parapijose vykstančias rekolekcijas. Dalyvaukime visi.

● Jūrų skautų sueiga — kovo 29 d., 1 v. p.p., evangelikų - liuteronų bažnyčios salėje Bloor-Indian Cr. Dalyvavimas būtinas.

● Kovo 16 d. Prisikėlimo parodų salėje įvyko skautų tėvų susirinkimas, kurį atidarė pirm. K. Rusinas, pakviesdamas pirmininkauti dr. J. Yčą, sekretore — p. Stauskienę. Susirinkimas išklausė tėvų komiteto pirmininko K. Rusino, iždininkės ir sekretorės pranešimus; po pertraukos ir kautės pranešimus padarė "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntininkai. Diskusijose ilgiau apsistota ties "Skautų Aido" platinimo reikalu, padarytas nutarimas — tėvai įsipareigoja su nario mokesčiu sumokėti ir "Skautų Aido" prenumeratas. Techniškais pinigų išrinkimo reikalais tarsis tėvų komitetas su tuntininkais. Išrinktas naujas tėvų komitetas, atsistatydinus senajam. Keliais atvejais pareikšta padėka senajam komitetui, ypač jo pirm. K. Rusinui. Naująjį komitetą sudaro: J. Mačiulis, p. Sriubiškis, p. Šapočkinas, p. Karauskas, p. Matulevičienė, p. Stauskienė, p. Ciplijauskienė, p. Imbrasienė, p. Gaputienė, p. Pacevičienė ir p. Lapienė. Komitetui palikta teisė, esant reikalui, pasikviesti daugiau narių. **Č. S.**

ACTION TAXI –
tel. 277-3669 Cooxville
Sav. A. Kal-Kaliukevičius
Aptarnaujame visą Missisauga-Cooksville apylinkę, taip pat vežame į Maltono aerodromą ir atgal.

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

SWANSEA, $8000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus atskiras namas, vandens alyvos šildymas, neturi skolų, greitas užėmimas, netoli Bloor.

BABY POINT, $8000 įmokėti, gražus 7 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, puikiai užbaigtas rūsys, garažas su labai plačiu įvažiavimu, viena atvira skola, puikus pirkinys.

ROYAL YORK GARDENS, apie $8000 įmokėti, didžiulis puikus 8 kambarių vienaaugštis, garažas su privačiu įvažiavimu, gražiai užbaigtas rūsys, kieme vaismedžiai, arti susisiekimo.

INDIAN GROVE — BLOOR, tikras dvibutis (dupleksas), 10 kambarių per du augštus, apie $10.000 įmokėti, du atskiri šildymai vandeniu-alyva, vieta dviem mašinom, arti Bloor bei požeminio traukinio stoties.

ROYAL YORK—BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaugštis, apie $10.000 įmokėti ir viena atvira skola; užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, tuoj galima užimti.

HIGH PARK — BLOOR, tikras - tributis (tripleksas), 3 ir 2 miegamųjų, apie $20.000 įmokėti, garažai, vos keleto metų senumo.

INDIAN RD. — BLOOR, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas, apie $15.000 įmokėti, didelis sklypas, netoli Bloor, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

JANE — BLOOR, puikus 8 kambarių per du augštus atskiras namas, puikiai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

GLENLAKE — BLOOR, 10 kambarių dvibutis, per du augštus, atskiri šildymai, dvigubas garažas, apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola.

JANE — BLOOR, 6 butų apartamentas, gauna virš $10.000 metinių pajamų, garažas, puiki vieta, liks viena skola.

14 BUTŲ APARTAMENTAS, virš $24.000 metinių pajamų, puikus modernus pastatas, balkonai, kilimai etc., garažai ir vieta automobiliams.

50 AKRŲ ŪKIS prie #50 plento, $5.000 įmokėti ir viena skola; Nottawasaga upė teka pro kampą.

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME	DUODAME
5¼% už depozitus	mortgičius iš 7½%
5¾% už šėrus išmokėta	asm. paskolos iš 7½%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatyta normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

$5.500 įmokėti, dvibutis College - Dovercourt rajone, 11 didelių kambarių ir vienas kambarys rūsyje, vandeniu šildomas (nauji įrengimai), 3 virtuvės, 2 prausyklos; prašoma kaina $25.900.

2.500 įmokėti, Dundas — Lansdowne rajone, 6 kambariai, nauja šildymo krosnis, pusiau atskiras, yra įvažiavimas; prašoma kaina $16.900

25 AKRAI, Yonge St. arti Bradfordo, gera daržovėms auginti žemė, puiki galimybė padalinti į mažesnius daržovių auginimo sklypus; vienas savininkas per 30 metų, dabar išeina į pensiją; 1,672 pėdų pločio ir 662 pėdų ilgio sklypas.

VIENAAUGŠTIS (bungalow) Islington — Bloor, plytinis, atskiras, 6 dideli ir šviesūs kambariai, užbaigtas poilsio kambarys, 2 virtuvės, 7% mortgičius, 2 prausyklos, garažas.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, moteliu įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

GERIAUSIA MĖSA ir SKANUMYNAI

Pirkite moderniausiose, geriausios kokybės, europinio stiliaus, Š. Amerikos mėsos ir skanumynų krautuvėse

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS KRAUTUVĖSE

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. RO 6-4982

Yorkdale Shopping Centre 783-8866

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ ĮSVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas 5-riems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreiptis: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, tranzistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai. Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- a Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI

mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių. (MOD CONSERVATIVE FORMAL)

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.

Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (kovo 1—7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltone skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

A.P. GARAGE

A. PAŠKEVIČIUS

laikinai persikėlė į

2264 DUNDAS St. W.

LE. 5-9130

(International Auto Body)

Towers — Loblaw's kiemas

Įvažiavimas tiesiai iš Dundas gatvės.

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas.

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SKAITYTOJAI PASISAKO

KO SIEKIA ŽIMANAS?

Žinome, kad jis yra vyriausias "Tiesos" redaktorius. Prieš keliolika metų komunistinis laikraštis "Vilnis" rašė, kad jis esąs dzūkas. Kiti laikraščiai pašiepė, jog komunistai izraelitų sūnų padarė dzūku. Jis visą laiką sėdi kompartijos viršūnėse. Stalino laikais jis buvo vyriausiu "Tiesos" redaktorium, puolė pabėgėlius ir pavergtuosius, neturinčius priemonių apsiginti. Kai atėjo į valdžią Chruščiovas, krito beveik visi stalininkai, bet G. Zimanas pasiliko vietoje ir vis puolė tuos pačius pabėgėlius ir vergus. Kai atėjo Kosyginas su Brežnevu, G. Zimanas liko nepajudinamas ir pasidarė jų rėmėju. Atrodo, kad jis to pasiekė kitus puldamas. Kai ateis maoistai, G. Zimanas bus ir jų rėmėju. Atrodo, kad jis žinomas kaikam ir Vakaruose, nes kai čia plačiai buvo pradėta rašyti apie žydų persekiojimą Sovietų Sąjungoje, vienas rabinas iš Vakarų pasaulio nuvyko į okupuotą Lietuvą pas G. Zimaną ir sugrįžęs parašė, kad ten antisemitizmo nėra.

G. Zimanas šį kartą eina toliau: maskvinėje "Pravdoje" jis šaukia: "Neleistini pasireiškimai Lietuvos sostinėje Vilniuje." Čia jis kaltina valdančią kliką — tuos pačius komunistus, kurie kartu su Zimanu sutartinai vykdė Lietuvos okupaciją. Jis kaltina, kad jie priėmę socialistinę ideologiją, bet pasilikę nacionalistinių pažiūrų bei tradicijų įtakoje. Esą Lietuvos valdantieji komunistai Vilniuje veikia prieš kadrų mainus ir rūpinasi daugiau savo respublikos klestėjimu. Na, žinoma, kaip paprastai, puola ir kapitalistinį pasaulį, kuris esąs suinteresuotas nacionalistinių atgyvenų išlaikymu.

Koks G. Zimano tikslas? 1. Gali būti, kad išsisėmė kaltinimai pabėgėliams ir vergams. Kad išsilaikytų augštose pareigose, reikia ką nors pulti ir tuo būdu išlikti Maskvos malonėje. 2. Per kadrų keitimąsi jis tikisi laimėti šalininkų savo slaptiems tikslams vykdyti. 3. Kaltindamas kitus nori pasiekti dar augštesnio posto. **B. A.**

POKALBIS APIE ROMANĄ

"Draugo" š.m. II. 8 laidoje str. "Apie aštuonioliktąjį Draugo romano konkursą" paskelbtas pašnekesys su vertintijų komisijos pirmininku Vytautu Alantu. Jo pareiškimai apie premijuotą romaną "Liepsnos ir apmaudo ąsočiai" ir jo autorių yra šališki. Vertintojų komisija sprendžia slaptu balsavimu kuris romanas premijuojamas, o V. Alantas iš slapto balsavimo daro bemaž viešą ir ypačiai pabrėžia, kad jis balsavęs prieš J. Gliaudą.

Į "Draugo" klausimą, "bent keliais bruožais skaitytojui jau iš anksto būtų įdomu žinoti, kas yra vaizduojama J. Gliaudos romane ir kurie motyvai lėmė jo išskyrimą iš kitų", V. Alantas atsako puldamas minėto romano autorių, ypač kad jo romanas ne pramoginis, ne žaismingas, o "sunkaus stiliaus ir labai aiškios tendencijos stebinti skaitytoją augštomis intelektualinėmis spekuliacijomis." Kitaip tariant, kam romanas yra filosofiškas, psichologiškas, o ne pramoginis.

Visi J. Gliaudos romanai yra ne pramoginiai, rimti ir tam tikra prasme "sunkūs", ypač "Ikaro sonata", bet tai yra jo romanams pliusas, o ne minusas. Tokio tipo yra Dostojevskio, L. Tolstojaus, Oscar Wilde, Justino Marcinkevičiaus geriausi romanai. **J. Gbs.**

KORESPONDENCIJOS

Rašyti apie apylinkių lietuvišką veiklą reikia, nes vienos vietovės laimėjimas yra ir visų kitų laimėjimas. Labai gerai daro korespondentai, informuodami visuomenę apie vietinio pobūdžio lietuvių darbus. Skaitant kaikurias korespondencijajs, matyti visdėlto ne tiek veiklos bei darbų aprašymas, kiek ko nors liaupsinimas, gyrimas arba peikimas. Kai kur padaromi, palyginti, nedideli darbėliai, bet spaudoje aprašomi taip, lyg tai būtų didelis dalykas. Kai nuvažiuoji ton apylinkėn ir pamatai liaupsinamus darbus ar asmenis vietoje, randi visai kitą vaizdą. Korespondencijos neturėtų būti miglų pūtimas, o blaivus faktų aprašymas. **Skt.**

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

publiką klausimą ir paruošti viešką naują konstituciją. Les Etats-Generaux pirm. J. Y. Morin nuomone, tai būtų demokratiškiausias būdas Kvebeko politinei problemai išspręsti, nes tada paaiškėtų, ar Kvebekas nori būti nepriklausomas. Respublikos idėja su viena oficialia prancūzų kalba tada galėtų būti patvirtinta arba atmesta.

Montrealio George Williams universiteto elektroninį skaitytuvą sunaikinusių studentų tardyme buvo atskleistas dokumentas, įrodantis studentų ryšius su kaikurių Afrikos kraštų, Kubos ir Sovietų Sąjungos ambasadomis. Konservatorių partijos suvažiavimo simpoziume studentų nerimo klausimą palietęs J. Russell, delegatas iš Halifakso, kaltę dėl dabartinės netvarkos universitetuose suvertė komunistų simpatikams. Jis reikalavo griežtesnių imigracijos paragrafų tokiems prokomunistinio plauko studentų kurstytojams iš užsienio kraštų.

Laiškanešių pradėtus nelegalius streikus kaikuriuose Kanados centruose užbaigė pašto viršininko E. Kierans pažadas leisti padaryti sprendimą nesutarimus keliančiais klausimais unijai ir vyriausybei nepriklausantiems tarpininkams. Laiškanešiai yra nepatenkinti neseniai įvesta penkių darbo dienų savaite, nes grįžimas pietums į valgyklą dabar neįskaitomas į darbo laiką.

Ontario premjeras J. Robarts spaudos konferencijoje paskelbė planus Toronto CNE parodoje pastatyti $13 milijonų vertės naujus Ontario provincijos paviljonus. Juos planuojama įrengti Ontario ežere, kur taipgi bus supiltos dvi dirbtinės salos. Projektą tikimasi įgyvendinti iki 1971 m. gegužės 24 d. Montrealio pavyzdžiu CNE parodą norimą pratęsti keturiems mėnesiams, o kaikuriuos paviljonus laikyti atdarus ištisus metus.

Kvebeko provincija patvirtino civilinės metrikacijos įstatymą. Nuo š.m. balandžio 1 d. kvebekiečiai galės turėti civilines jungtuves, kurių apeigas atliks teismų salėse ar miestų rotušėse specialus teismo atstovas. Darbo dienomis už jas reikės mokėti $75, šeštadieniais — $100. Sekmadieniais civilinės jungtuvės neleidžiamos. Pagal naująjį įstatyma, apeigų metu salėje turi būti Kvebeko vėliava. Teismo atstovas jaunavedžiams perskaitys įstatymo ištraukas, nušviečiančias jų įsipareigojimus, ir paklaus, ar jie nori sudaryti šeimą. Jungtuvėms legalizuoti užteks teigiamo atsako ir rankų paspaudimo.

PASAULIO ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

jėgainių darbininkų streikas, sustabdęs ir pagrindines pramonės įmones. Unijos reikalauja didesnių atlyginimų darbininkams, kurių prez. De Gaulle negali patenkinti, nes tektų nuvertinti franką, dabar ginamą diržo susiveržimu.

Lagos uoste, Nigerijoje, iš sovietų raketomis ginkluoto karo laivo "Boiky" pabėgo į britų transportlaivį "Tweedbank" vienas laivyno leitenantas. Ginkluoti sovietų jūrininkai buvo įsiveržę į britų laivą, reikalaudami sugrąžinti bėglį. Britai atsisakė tai padaryti, bet vėliau leitenantą perdavė sovietų ambasadai. Matyt, į šį reikalą įsikišo Nigerijos vyriausybė, kuri gauna sovietų ginklus karui su Biafra.

JAV senatas ratifikavo sutartį atominių ginklų plitimui sustabdyti. Galutiniam formalumui dabar trūksta tik prez. R. Niksono parašo. Ženevos konferencijoje paruoštoji sutartis įsigalios, kai ją ratifikuos JAV, Britaniją, Sovietų Sąjunga ir 40 kitų kraštų. Sovietų Sąjunga sutarties dar nėra ratifikavusi. Atrodo, tai bus padaryta, nes Maskva ir Vašingtonas ruošiasi nusiginklavimo deryboms. Spėjama, jog prez. R. Niksonas konferenciją su sovietų kompartijos vadais turės gegužės ar birželio mėn. Sovietų diplomatai yra prasitarę, kad konferencijos jie norėtų Maskvoje, bet ji galės įvykti Ženevoje, Vienoje ar Stockholme, jeigu R. Niksonas nenorėtų važiuoti į Maskvą.

Italų socialistų savaitraštis "L'Espresso" paskelbė pasikalbėjimą su V. Vokietijos finansų ministeriu F. J. Straussu. Savaitraščio atstovui jis pareiškė, kad jau atėjo laikas V. Vokietijai perimti V. Europos politinę vadovybę. Šiuo klausimu turi būti iš esmės peržiūrėti V. Vokietijai po karo užkrauti įsipareigojimai.

A. Šolochovo naujo romano "Jie kovojo už savo kraštą" ištrauką paskelbė "Pravda" Maskvoje. Atrodo, knyga vaizduos didįjį "tėvynės karą" (taip sovietų propagandistai vadina II D. karą). Ištraukoje užsimenama apie Stalino koncentracijos stovyklas. A. Šolochovas savo veikėjų lūpomis įtaigoja, kad Stalinas kraštą valdė užmerktomis akimis, atseit, nieko nežinojo apie nekaltų žmonių teismus, žudymą ir kalinimą. Susidaro įspūdis, jog stalininkas A. Šolochovas daugiau ar mažiau mėgins rehabilituoti Staliną, jo žiaurumus suversdamas NKVD vadams.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

GERIAUSIA IR VERTINGIAUSIA DOVANA —

Į LIETUVĄ

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI

(JAV dolerių pažymėjimai)

Jūsų giminės galės pasirinkti, KAS jiems patiks, KADA norės ir gaus daug DAUGIAU už juos. Jūsų giminės galės tai patvirtinti. Daug tūkstančių asmenų jau yra išsiuntę DOVANŲ PAŽYMĖJIMUS savo giminėms per INTERTRADE EXPRESS CORP.

Jų giminės parašė, kad buvo patenkinti. Siunčiant pažymėjimus neimamas joks mokestis už patarnavima jums, nei jūsų giminėms, nes gauname nuošimtį už darbą. Jei jūs dar nesate siuntę DOVANŲ PAŽYMĖJIMŲ, prašykite mūsų NEMOKAMAI duodamų katalogų su pilnomis informacijomis.

SVARBU! ŠALDYTUVAI

Mes dabar priimame užsakymus šaldytuvų. Jie tuojau pristatomi jūsų giminėms. 9 modeliai nuo 85 iki 240 litrų talpos. Kainos: nuo $111.11 iki $236.33.

Prašykite nemokamų informacijų.

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010 U.S.A.

PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ KATALOGŲ

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

REAL ESTATE BROKER

STASYS DARGIS

namų tel. 481-6560

231-2661 3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONT. 231-6226

Improvizacija

Provincijos teatro aktorius scenoje privalėjo šokti nuo uolos į antrame plane esančią upę. Paskutiniu momentu jis pastebėjo, kad nėra čiužinio, ant kurio paprastai nušokdavo.

Greit susiorientavęs jis sušuko:

— Ak, upė jau užšąlo! — ir su baisiu bildesiu nukrito ant suverstų rakandų.

Ir išėjo . . .

— Dirbo Kaune toks vyrukas. Na ir davė kartą jis susirinkime direktoriui "garo" už visokią netvarką.

— Ir kas iš to išėjo?

— Išėjo . . . Tas vyrukos iš fabriko.

Vairuotojas ir policija

Toli nuo stambesnių gyvenviečių automobilis, atsitrenkęs į medį, apvirto ratais augštyn, paslėpdamas vairuotoją po savim. Vietos policininkai ilgai apžiūrinėjo aplamdytą automobilį, bet niekaip negalėjo pastebėti vairuotojo. Galų gale sušuko:

— Nesislapstyk, nes vistiek automobilio numeris jau užrašytas!

* * *

— Laikyk plačiai atvėręs akis prieš vedybas, pusiau primerki jas po vedybų.

* * *

— Infliacija yra tada, kai turi pinigų sudeginimui, bet nepajėgi nusipirkti degtukų.

ŠYPSENOS

Reliatyvumo teorija

Garsusis mokslininkas Albertas Einšteinas buvo pakviestas kalbėti mokslininkų konvencijoj Ohio State universitete. Tarp kita ko, jis ten buvo užklaustas apie reliatyvumo teoriją. Einšteinas ją paaiškino taip: kai vyras sėdi su gražia mergina, visa valanda laiko jam atrodo kaip 10 minučių, bet jeigu jį pasodintum ant karšto pečiaus, ir viena minutė atrodytų ilgesnė už valandą . . .

Nūdienėj Lenkijoj

Prie kompartijos būstinės Varšuvoje kelinta diena vaikšto žydelis, partietis laikydamas gėlių puokštę rankoje.

— Tai ko gi čia lauki? — klausia draugas iš partijos.

— Nu, ko kito lauksi? Laukiu amerikiečių.

— Ar sukvailiojai? Juk gal dar nepamiršai, kai panašiai su gėlėmis laukei sovietinių rusų!

— Nu, ir ką? Ar nesulaukiau?

Parinko Pr. Al.

BARONESSA

BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W. (kampas Bloor-Durie gatvių). TEL. 762-4252 Sav. Alė Kerberienė

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DR. D. ANDRIULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

749 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 543-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

468 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

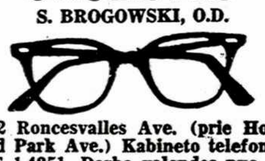

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

DRAUDIMO AGENTŪRA

AL DUDA

Telefonas 769-4131 arba 769-4612

2231 Bloor Street West — Bloor prie Runnymede

Komercinio, privataus turto ir automobilių draudimas

Finansavimas — Bonds — Mortgage garantijos.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį sekmadienį prasideda parapijos rekolekcijos. Jos užtruks visą savaitę. Konferencija ir Mišios kiekvieną vakarą 7.30 v. ir rytais — 9 v. Rekolekcijas ves kun. dr. F. Jucevičius, Montrealio Šv. Kazimiero par. klebonas.

— Sveikiname Šiluvos Marijos parapiją Londone, jos kleboną kun. B. Pacevičių ir visus parapijiečius, mininčius parapijos įsikūrimo sukaktį. Linkime, kad ši jaunoji Kanados lietuvių parapija būtų jauna ne tik amžiumi, bet ir savo dvasia.

— Kovo 15 d. iš par. bažnyčios lietuvių kapinėse palaidota a.a. Adelė Karbačienė, 88 m. amžiaus, p. Kalūzienės mamytė. Velionės dukroms, sūnui ir visiems giminėms nuoširdi užuojauta.

— Šį sekmadienį — metinė rinkliava Šv. Augustino kunigų seminarijai Toronte. Auką įteikti prašoma kartu su sekmadieniniais vokeliais.

Šią savaitę parapijiečiai lankomi St. Clair-Eglinton rajone, prieš tai susitarus su šeimomis.

— Šį šeštadienį 8 val. pamaldos už a.a. Rapolą Žūlį, 10 v. — už a.a. Oną Stikliuvienę; sekmadienį 10 val. — a.a. Joną Juodį, 11 val. — už a.a. Reginą Pranckūnienę.

Prie Šv. Jono Pašalpinės Draugijos surengto metinio baliaus prisidėjo ir daug pasidarbavo šie asmenys: p.p. Beinoriai, Kartanavičiai, Čirūnai, Karpai, Baikauskienė, Žiokienė, Žilinskienė, Gikis, Rudaitis, Štreitas, Samulevičius. Pastarasis dirbo ne tik salėj, bet ir pasitarnavo savo automobiliu suvežiodamas maistą ir kitus baliaus reikmenis. Visiems prisidėjusiems ir pasidarbavusiems prie minėto baliaus pirmininkas draugijos vardu nuoširdžiai padėkojo. — 1969 metams išrinkta valdyba: pirm. A. Čirūnas, vicepirmininkas A. Daunys, sekr. St. Balčiūnas, finansų sekr. V. Štreitas, iždininkas A. Stankus. Revizijos komisija: A. Kuniutis, J. Samulevičius ir V. Aušrotas. Parengimų komisija: E. Beinorienė, B. Čirūnienė, A. Vekterienė, E. Karpienė, P. Karpa, J. Samulevičius ir A. Kuniutis. Atstovas į parapijos tarybą — A. Čirūnas.

A. a. Adelė Karbačienė, p. Stefanijos Kalūzienės motina, mirė š.m. kovo 12 d. Šv. Juozapo ligoninėje, sulaukusi 88 m. amžiaus. Buvo gimusi Kaune. Kanadoje išgyveno 19 metų. Palaidota kovo 15 d. lietuvių kapinėse, dalyvaujant gausiam būriui artimųjų bei pažįstamų.

Sudburio lietuvių žvejų ir medžiotojų klubas "Geležinis Vilkas" atsiuntė "TŽ" $10 auką ryšium su savaitraščio patarnavimais klubo veiklai. Leidėjai nuoširdžiai dėkoja.

Antanas ir Liuda Krakauskai, ilgamečiai torontiškiai, šiuo metu turį viešbutį Windsore, praėjusį savaitgalį lankėsi Toronte. Ta proga paaukojo $100 statomai koplyčiai lietuvių kapinėse.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums suruoštą namo šventinimo staigmeną ir gražias dovanas: kun. J. Staškevičiui, S. J. Andruliams, B. F. Ankudavičiams, B. V. Birietoms, A. Birgelienei, R. P. Bražukams, S. M. Bušinskams, E. J. Dvilaičiams, I. P. Girniams, O. J. Gustainiams, L. Karosienei, V. D. Karosams, E. P. Lukavičiams, V. Pilėnui, A. K. Rašymams, T. V. Sleiniams, A. A. Totoraičiams, S. Valatkienei, A. A. Vaičiūnams. Jums dėkingi —

Neris ir Algimantas Ankai

ŠV. JONO KR. PAR. KNYGYNE gautos naujos knygos: **A. Rūta, "Vieniši pasauliai"**, romanas, $3.75; **S. Rūkienė "Vergijos kryžkeliuose"**, Sibiro tremties užrašai, I dalis, $5.40, arba $6.50 (kietais virš.); **G. Guareschi, "Draugas Don Camillo"**, $3.25; **B. Vrublevičiaus "Lietuviai legijonieriai Vietname"**, $2.00. Galima užsakyti ir paštu: V. Aušrotas, 485 Windermere Ave, Toronto 9, Ont.

ĮVAIRIOSE LIGONINĖSE atlikęs praktiką ir baigęs ligonių priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus
923-7194. Sav. A. Čeponis

Parduodamas nepasterizuotas medus
IŠ NUOSAVO BITYNO
ĮVAIRIAIS KIEKIAIS.
Skambinti tel. 534-0563
30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

Prisikėlimo par. žinios

— Praėjusį sekmadienį pradėtos metinės rekolekcijos. Veda Tėv. A. Tamošaitis, SJ. Ši savaitė skirta moterims ir merginoms. Mišios — 7, 7.30, 8 ir 9 v. ryto ir 8 v.v.; paskutinės ryto ir vakarinės — rekolekcijų Mišios. Pamokslai — po 9 v. Mišių rytą ir 7.30 v. vak. Išpažintys ir Komunija — per visas Mišias. Per vakarines Mišias lektorėmis yra pačios moterys. Kitą savaitę — rekolekcijos vyrams ir vaikinams.

— Jaunimo susitikimas su rekolekcijų vedėju — šį penktadienį, kovo 21 d., 4 v. p.p., parapijos parodų salėje. Kviečiami berniukai ir mergaitės, lanką gimnazijas ar studijuoją nuo 15 m. amžiaus.

— Tradicinis rekolekcijų užbaigos religinis koncertas — Verbų sekmadienį, 4 v.p.p., bažnyčioje. Programą atliks pagarsėjęs Toronto katedros berniukų ir vyrų choras.

— Rinkliava vargšams ir kun. seminarijai — šį sekmadienį per visas Mišias. Tikimasi, kad kiekvienas dirbąs paaukos bent 1 val. uždarbį.

— Filmai, paskaita ir diskusijos narkotikų, alkoholizmo ir nervinio pakrikimo klausimais bus šį sekmadienį, 4 v.p.p., par. didžiojoj salėj. Popietę ruošia at-kai moksleiviai ir jų globėjai. Labai raginame jaunimą, tėvus ir visą visuomenę gausiai dalyvauti, nes diskutuojamos problemos yra pakankamai svarbios net ir lietuvių tarpe.

—Mišios: trečiad., 8 v. ryto — už a.a. J. Vilką, užpr. buv. bendradarbių; 8 v.v. — už a.a. Fl. ir D. Vaičiūnus, užpr. Prisikėlimo parapijos; ketvirtad., 8 v. v. ir penktad., 8.30 v.r. — už Tėv. Bernardino motiną a.a. D. Grauslienę, užpr. Prisikėlimo par. tretininkų; 9 v.r. — už a.a. E. Bubelį, užpr. p. Kiškių; 8 v.v. — už a.a. Fl. ir D. Vaičiūnus, užpr. Prisikėlimo p-jos; šeštad., 8 v.v. — už a.a. Fl. ir D. Vaičiūnus, užpr. Prisik. p-jos; šį sekmad., 9 v. — už a.a. Ip. Vaitkų, užpr. p. Vaitkų; 11.15 v. — už a.a. E. Bubelį, užpr. šeimos bičiulių; 12.15 v. — už a.a. S. Juzumą, užpr. p. Juzumų.

— Nuoširdžiai užjaučiame Antaną ir Juozą Baltrušaičius, Lietuvoje mirus jų sesutei Elzbietai. Jų užpr. Mišios — kovo 27 d., 9 v.

— Pirmosios Komunijos, katechetinės ir religijos pamokos gimnazistams — įprasta tvarka. Pirma Komunija — gegužės 4 d. Sutvirtinimo Sakramentas bus teikiamas geg. 18 d. Atvyks vysk. V. Brizgys. Pamokos prasidės po Atvelykio.

— Lituanistinio seminaro šį penktadienį nebus. Penktadienį, kovo 28, jis bus — paskutinė pamoka šį sezoną.

— Rekolekcijų metu lankomos jose dalyvauti negalinčios šeimos Indian Rd. rajone, susitarus iš anksto.

— Per rekolekcijas suaugusių ir studentų chorų repeticijų nebus: vaikų choro repeticija — penktadienį, 6.30 v.v.

— Per Velykas par. biblioteka bus uždaryta. Knygomis prašoma apsirūpinti iš anksto.

— Kovo 29-30 d.d. T. Rafaelis išvyksta į Otavą vietos ir apylinkės lietuviams pravesti gavėninio susikaupimo.

— Lietuviai ir liet. organizacijos prašomos išnuomoti Prisikėlimo par. salę 1970 metams jau dabar. Po Atvelykio rezervacijos bus priimamos ir iš kitataučių.

— Tradicinė maldininkų kelionė į Midlando šventovę ir prie liet. kryžiaus — rugsėjo 14 d.

Slovakų nepriklausomybės šventė paminėta kovo 16 d. slovakų salėje. Dalyvavo gana daug tautinių grupių atstovų. Lietuviams atstovavo KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas

Latvių laikraštis "Latvija—Amerika" kovo 1 d. laidoje įdėjo savo korespondento paruoštą gana platų aprašymą lietuvių ir estų nepriklausomybės švenčių.

Šv. Juozapo ligoninėj, turimomis žiniomis, gydosi: Joana Černiauskienė, Ant. Palionis, Viktoras Jonaitis, Ona Pavilonienė, Julius Kairys, Ant. Adomaitis.

Dr. Aldona Užupienė-Lukienė nuo kovo 24 iki balandžio 14 d. išvyksta atostogų.

Margaritai Simanavičiūtei Prisikėlimo salėje kovo 16 d. surengtas priešvestuvinis pobūvis, kuriame dalyvavo apie 400 moterų. Ji rengiasi ištekėti už Algio Kybarto, kuris šiuo metu studijuoja Toronte.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981 Namų telefonas AM 1-0537.

ATLIEKU visus namų medžio remonto darbus. Tel. 535-4724.

ATLANTIC
valgykla
1330 DUNDAS ST. W.,
TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI
NAUJI SAVININKAI
V. ir V. IVANAUSKAI

Jaunimas Gasparo Veličkos muzikinėje pjesėje "Žydintis vasaros vėjas". Kairėje šokiai prie ūkininko sodybos, dešinėje — prie šulinio, kurio vandenyje studentas mato mylimosios akis. Pjesę suvaidino Toronte Hamiltono "Aukuras", "Gyvataras" ir Aušros Vartų parapijos choras

Nuotr. S. Dabkaus

Aktualią paskaitą rengia ateitininkai sendraugiai kovo 23, sekmadienį, 6.30 v.v., Prisikėlimo parodų salėje. Paskaitininkas — kun. dr. F. Jucevičius, tema — "Kultūra ir lietuviškoji kultūra". Kviečiami dalyvauti sendraugiai, studentai ir viešnios bei svečiai. Po paskaitos — kavutė.

Ką žinome apie narkotikus? Ar marijuana yra kenksminga? Kokios jos vartojimo pasekmės? Šis klausimas bus diskutuojamas **sekmadienį, kovo 23 d., 4 v.**, Prisikėlimo par. salėje. Kalbės Morality Bureau inspektorius ir vienas gydytojas. Bus rodomi specialūs filmai. Kviečiami tėvai, jaunimas (ypač jaunimas!) ir visa Toronto visuomenė. Užtruks 1½ val. **Rengėjai**

"Dainos" susirinkimas įvyks šį sekmadienį, kovo 23 d., 3 v. p.p., pas narę V. Rasiulienę, 162 Exbury Rd., Tel. CH 1-0895. Kviečiame visas nares dalyvauti paskirstyme velykinių dovanų seneliams. **Valdyba**

Filatelistų ir numizmatikų susirinkimas – šį sekmadienį, kovo 23 d., 4 v. v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Kviečiami visi, kurie domisi šia sritimi. Dar galima gauti Toronto liet. filatelistų nukaldintų Lietuvos 50 nepriklausomybės metų jubilėjinių medaliu. Bronzinių kaina — $3, sidabrinių — $12. Kreiptis į draugijos sekr. Rev. B. Jurkšas. P. O. Box 127, Toronto 19, Ont.

Baltiečių Federacijos vadovybė kovo 27 d., 8 v.v., Prisikėlimo par. posėdžių kambaryje kviečia specialų posėdį svarstyti naujam konstitucijos projektui. Pagal jį, Baltiečių Federacijos vadovybę sudarytų po 7 atstovus nuo estų, latvių ir lietuvių, be to — moterų tarybos pirmininkė su dviem vicepirmininkėm ir skyrių atstovai. Taipgi numatoma, kad Federacijos pirmininkas būtų renkamas dvejiem metam. Iki šiol pirmininkai keitėsi kasmet.

Toronto Lietuvių Namų visuotinis metinis narių susirinkimas — š.m. kovo 30 d., 2.30 v. p.p., Lietuvių Namų didžiojoj salėj, 1129 Dundas St. W., Toronto. Susirinkime bus nagrinėjama 1968 m. apyskaita ir svarstomos ateities problemos. Visus šėrininkus kviečiame dalyvauti. **Valdyba**

"Gintarėlių" vakaro - baliaus, kuris įvyks š. m. balandžio 12 d., tikslas yra suburti lietuvius moksleivius ir bebaigiančius gimnazijas. Tai gimnazijos baigimo šventė lietuviškoje aplinkoje. Dalyvauti kviečiami visi XII-XIII klasėje besimoką moksleivai – mergaitės ir berniukai. Tėvai kviečiami atkreipti vaikų dėmesį į šį įvykį ir paraginti juos dalyvauti. Smulkesnių informacijų kreiptis į dr. O. Gustainienę tel. 445-4521, A. Kuolienę 769-7051, O. Otienę, 531-0954, A. Sungailienę 239-1047. **Rengėjos**

Ontario Motor League klubo organizuojamoje ekskursijoje į Ispaniją dalyvauja p. Lukai ir p. Šapokienė.

PLB valdybos posėdyje, kuris įvyko Klevelande kovo 15 d., iš Toronto dalyvavo A. Rinkūnas, PLB švietimo tarybos pirm. Mirus pirmininkui J. Bačiūnui ir pasitraukus iš valdybos kultūros tarybos pirm. prof. A. Klimui, valdybon įėjo kandidatai: dr. A. Nasvytis ir A. Laikūnas. Slaptu balsavimu nauju pirmininku išrinktas Stasys Barzdukas, kultūros tarybos pirmininku — dr. A. Nasvytis. Po posėdžio buvo spaudos konferencija bei pasirodymas viešumai. Jautrų žodį ta proga tarė naujasis pirm. St. Barzdukas. Plačiau žiūr. 1 psl.

PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas kovo 15 d. buvo nuskridęs į Niujorką, kur skaitė paskaitą apie beskyrę sistemą rytinio Atlanto pakraščio mokytojų suvažiavime. Suvažiavimas truko dvi dienas ir svarstė aktualiąsias lietuviškojo švietimo problemas. Buvo atgabentas ir vienos mokyklos parodomasis skyrius metodikos reikalui. Suvažiavimo proga vietinės Maironio mokyklos mokiniai suvaidino P. Jurkaus 6 v. pasaką "Miegančioji gražuolė".

Muz. St. Gailevičius organizuoja moterų balsų oktetą. Numatomas įdomus ir įvairus repertuaras, tinkamas įvairiom progom. Norinčios tame vienete dalyvauti prašomos kreiptis į St. Gailevičių Lietuvių Namuose, muzikos studijoj, kasdien nuo 4 iki 8 v.v.

Etninių grupių spaudos federacijos delegacija, vadovaujama pirmininko dr. J. Kirschbaumo, kovo 12 d. lankėsi Otavoje. Buvo priimta premjero E. Trudeau ir kitų penkių ministerių. Buvo aplankytas pašto ministeris E. Kierans, kurio departamentas daro daug sunkumų etninei spaudai. Nuo balandžio 1 d. pakeliamas pašto tarifas spausdiniams; laikraščių pristatymas skaitytojams, ypač tolimesnėse vietovėse, labai sulėtinamas. Iki šiol jokių pažadų tuo reikalu negauta.

Pagerbtas J. Birgelis. Kovo 15 d. Šv. Jono Kr. par. salėje arti šimto susirinkusių giminių ir artimų bičiulių pagerbė Juozą Birgelį jo 50 m. amžiaus sukakties ir artėjančio vardadienio proga. Programai vadovavo jo kaimynas iš Lietuvos — Pr. Norušis. Sukaktuvininką dalyviai pasveikino ir įteikė dovaną — stereo aparatą. Ypač jautrus buvo jo dukterėčios B. Šenferienės žodis. Ji išreiškė didelę padėką savo dėdei, kuris karo metais daug padėjo jos motinai ir nepilnametėms trims dukromas.

P. Domeikienė- Petrauskaitė (Jurgio dukra) yra atvykusi su sūnaus dukra į Torontą iš Venecuelos ir neužilgo ketina grįžti. Jos vyras Zenonas Domeika, kaip Venecuelos Liet. Bendruomenės pirmininkas, dalyvavo PLB seime Toronte. Vėliau Venecueloj jis buvo piktadarių nužudytas.

Dail. Leono Urbono paveikslą "Vidinis pasaulis", kuris, su autoriaus sutikimu, buvo išskirtas iš "T. Žiburių" spaudos baliaus loterijos, nupirko kūrėjas-savanoris Antanas ir Ona Jakimavičiai.

MOKYKLOS RŪPESČIAI

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto posėdyje, kuris įvyko kovo 9 d. J. J. Kulikauskų namuose 32 Statler Ave., buvo apsvarstyta visa eilė svarbių reikalų. Komiteto parengimų vadovės A. Jageliene ir T. Zaleskienė sutiko paruošti mokytojams vakarienę jų suvažiavimo proga kovo 22 d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Tam reikalui lėšas skiria KLB švietimo komisija. Nutarta skirti premijas rašinėlių konkursui. Vieną premiją jau sutiko duoti L. Šeškus. Gal atsiras ir daugiau tautiečių, kurie sutiks paaukoti tam reikalui. Šiais metais mokyklą baigs 52 mokiniai. Jiems bus išduodami mokyklos baigimo pažymėjimai lietuvių ir anglų kalbomis.

Mokyklą baigusių mokinių ekskursija bus liepos 1 d. savaitgalyje į Montrealio parodą. Į St. Catharines mokyklų festivalį gegužės 24 d. bus parūpinti autobusai. Mokyklos mokslo metų užbaigimas įvyks gegužės 11 — per Motinos Dieną. Mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems už pagalbą ir fantus aukojusiems, kurie daug prisidėjo prie sukaktuvinio baliaus pasisiekimo. Ypatingą padėką reiškiame S. Valatkienei už cepelinų paruošimą. Fantus aukojo: Parkside Meat sav. E. Punkris ir A. Matulaitis — dešrą; North Silva Co. — futbolą ir meškerę; European Delicatessen sav. J. A. Krasauskai — šokolado dėžę; agr. Vld. Bačėnas — gėles loterijai ir salės stalų papuošimui; K. Šapočkinas — konjako bonką; O. Girdauskienė — pyragą.

Mokyklos tėvų komitetas maloniai prašo tuos tėvus, kurie dar nesumokėjo už mokslą, nedelsiant sumokėti. Iš 316 šeimų dar yra nesusimokėjusios 63 šeimos.

Mokyklos tėvų komitetas

Kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, baigęs vesti rekolekcijas St. Catharines, Ont., lankėsi Toronte ir išvyko į JAV, kur keliose lietuvių parapijose įsipareigojo vesti Gavėnios rekolekcijas. Jis gyvena Brooklyne, redaguoja "Šv. Pranciškaus Varpelį" ir rašo istorinius straipsnius angliškajai lietuvių enciklopedijai, kurios pirmasis tomas jau rankamas spaustuvėje. Yra paruošęs ilgoką studiją lotynų kalba apie Lietuvos pranciškonus, kuri bus spausdinama pranciškonų ordino metraštyje.

Neįtikėtina, bet taip yra! Jau 23 metai, kai mes palikom stovyklas Vokietijoje, bet... nevisi. Ligoniai ir seneliai emigruoti negalėjo. Nemaža dalis jų jau paliko šį pasaulį, kiti gi išskirstyti po ligonines arba gyvena bendrose stovyklose. Jų gyvenimą bent protarpiais praskaidrina Kanados lietuviai, remdami šalpos grupę "Dainą" Toronte. Neretas rašo: "Visi mus pamiršo, tik "Daina" aplanko..." Tad atsilankykime gausiai į "Dainos" kartūnų balių balandžio 26 d., kur gautas pelnas pradžiugins vargšus senelius. **Valdyba**

MUZĖJAUS RETENYBĖ
Parduodamos baigiančios pranykti nepriklausomos Lietuvos sidabrinės monetos: 5 litai su J. Basanavičiaus atvaizdu, 10 litų — su Vytauto Didžiojo, 10 litų — su prezidento A. Smetonos ir kitos. Kainoraštis — pareikalavus.
P. ZABLOCKIS, 233 ONTARIO ST., VANCOUVER 10, BC, CANADA

ERNAS SUPERMARKET
19 St. John's Rd. (Dundas St. W. kampas) Tel. RO 2-4781.
E. A. PELVENIAI — LIETUVIAI SAVININKAI
Turime visokių rūšių dešrų, lietuviškų sūrių, ungurių ir silkių. Savaitgaliais galima gauti bulvinių dešrų.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS.

SUOMIŠKA PIRTIS —
MAUDYMASIS IR MASAŽAS
583 Annette St. Tel. 767-4086
Atidaryta vyrams ir moterims nuo antradienio iki šeštadienio
1—11 val. vakaro

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigią šią mokyklą gauna pigesnį auto draudimą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokiname vairuoti standartinėmis ar automatinėmis mašinomis.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

MONTREAL QUE

Aušros Vartų par. žinios

— Aukojo parapijos altoriui po $100: B. Buzas ir J. Valašimas; $50: J. Dauderis; po $25: J. Biliūnas, S. Katinas, A. Kličius; po $20: P. Jokūbauskas, K. ir Z. Giedraičiai, J. Gorys, J. ir M. Kazlauskas, E. Motečienė, B. Niedvaras, A. Rokienė, O. Šabliauskienė, K. ir E. Vaicekauskas; po $15: V. Jakonis, V. Žižys; $14: E. Aleksiejūnaitė; po $10. P. Bagušis, O. Bieliūnaitė, B. Bijūnas, P. Dikaitis, B. Filipavičienė, J. Gaurys, M. Juodviršis, B. Juras, L. Jurjonas, p. Kelernienė, K. Lignugaris, D. Linkonas, P. Mickus, K. Milašius, H. Nagys, J. Pakulis, M. Pakulienė, K. Rimkevičius, P. Savickas, J. Siaučiulis, P. Zabiela, A. Zubrickias ir A. Mitchell; $9: V. Žitkus; po $5: B. Jungmeisteris, K. Martinėnas, P. Naura, A. Pakulis, K. Verbickas; $2: B. Rinkevičius.

TORONTO, ONT.

Juozinių proga torontiečiai pagerbė Juozus ir Juozes, kurių Toronte gana gausu. Specialiai buvo pagerbtas **dr. J. Sungaila,** kurio vardadienis sutapo su 50 metų amžiaus sukaktimi. Gausus būrys bičiulių sukaktuvininko namuose kovo 15 d. sugiedojo "Ilgiausių metų" ir įteikė atitinkamą dovaną. Žodį tarė Prisikėlimo par. klebonas kun. Placidas Barius, OFM, ir dr. O. Gustainienė. Sukaktuvininkas yra vienas iš tų, kuris neužsidaro savo kabinete, bet eina visuomeninėn veiklon. Jis yra dirbęs įvairiose organizacijose, komitetuose, komisijose; yra buvęs Kanados ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku, tarybų ir seimų nariu ir t.t., organizavo "Lithuanians in Canada" leidinį, rašė ir teberašo periodinėje spaudoje. Šiuo metu jis yra Prisikėlimo par tarybos pirmininkas ir L. K. Mokslo Akademijos Toronto židinio pirmininkas, kuriam tenka uždavinys organizuoti Akademijos suvažiavimą Toronte 1970 m. rugsėjo mėn.

"The Spectator", Hamiltono, Ont., dienraščio 1969 m. kovo 1 d. laidoje atspaudė straipsnį apie vardų reikšmę įvairiose kalbose, jų tarpe ir lietuvių. Pažymėta, kad Juozas reiškia "Viešpats prideda", Viktoras — nugalėtoją, Barbora — svetimuolę.

Vasario 16 Toronte praėjo Lietuvių Švietimo ir Šeimos Metų ženklė. Pagal dail. T. Valiaus projektą taip pat buvo papuošta scena, kurioje programą atliko "Varpo" ir "Birbynės" chorai su "Gantaro" šokėjų grupe

Nuotr. S. Dabkaus

Casmir Stanczykowski, lenkų kilmės imigrantas, yra savininkas radijo stoties, kuri transliuoja programas 17 kalbų. Be to, jis dalyvauja kanadiečių veikloje ir yra Canadian Citzenship Federation organizacijos pirmininkas. Pakviestas Kalgario organizacijų, jis kalbėjo jų susirinkimuose, aplankė miesto burmistrą ir kitus visuomenės veikėjus. Jo pareiškimus citavo vietinė spauda. Tarp kitko jis pareiškė, kad etninės grupės sudaro trečdalį Kanados gyventojų ir yra jungiamasis elementas. Pasak jo, prancūzų dėka Kanada tapo atskira valstybe. Be jų Kanada šiandieną būtų JAV dalis. JAV-ės esą tirpina tautines grupes savo katile, o Kanadoje žmogus jaučiasi didžiulio krašto nariu ir kartu pasilaiko savo tautinės kultūros vertybes, kurios praturtina visus kanadiečius. Apie Kvebeko provinciją C. Stanczykowski pareiškė, kad ji nuo Kanados neatsiskirs, bet Kvebeko prancūzai prašo to, ką jie turėjo gauti prieš 102 metus.

Linda Lesevičiūtė dirba lėktuvų bendrovėje kaip patarnautoja keleiviniuose lėktuvuose, kurie skraido tarp Montrealio ir Miami, Floridoje.

Kredito unijos "Lito" metinis susirinkimas šiemet užtruko keturias valandas ir buvo audringas. Į "Lito" susirinkimus nariai ateina su įvairiomis nuotaikomis — vieni nori pasirodyti, kad moka "pašnekėti", kiti seka ir rūpinasi "Lito" veiklos eiga, treti ateina tik vakarienei. Audra įsisiūbavo, kai vienam skolininkui nemokant skolos buvo reikalaujama iš žiranto. Pastarasis prašė valdybą ir susirinkimą žiranto atsakomybę panaikinti. Čia ir prasidėjo vienų jausminga užuojauta žirantui, kitų — principiniai nuostatai ir kad jų reikia laikytis. Galų gale sprendimas atidėtas sekantiems metams. Lietuvybės išlaikymo reikalams susirinkimas šįmet nubalsavo rekordinę sumą — $2.-500, kuri paskirstyta: lietuviškoms mokykloms $1,000, "Baltijos" stovyklavietei $500, "Neringos" skaučių tuntui $100, skautų tuntui $100, Montrealio moksl. ateitininkams $100, N. Pr. M. seselėms $100, Kanados Liet. Fondui $100, Vasario 16 gimnazijai $100, Z. Lapino jaunimo ansambliui $100, laikraščiui "Neprikl. Lietuva" $250, "Tėvyškės Žiburiams" $50. **J. L.**

"Baltijos" stovyklavietės komitetas š. m. balandžio 20 d., 6 v. v., rengia vakarą. L. K. Mindaugo šaulių kuopos scenos mėgėjų grupė vaidins lietuviško kaimo buities vaizdelį "Subatvakaris". Bus meno kūrinių loterija. Pagal gautus adresus, loterijos bilietų pasiųsta Otavos ir Toronto tautiečiams, kurie neatsisako nupirkti. Kaikurie dar prideda auką stovyklavietei. Jiems visiems montrealiečiai dėkingi. **J. L.**

"Nepriklausomos Lietuvos" metinis spaudos balius įvyks balandžio 12 d. Jis turėjo įvykti anksčiau, bet buvo atidėtas dėl red. J. Kardelio mirties.

Naujas jaunimo ansamblis jau sudarytas, bet viešumai pasirodys tiktai balandžio 26 d. krikštynomis ir koncertu. Ansamblio vadovas — Z. Lapinas, tautinių šokių — H. Lapinienė, dainų — I. Šipelienė.

Sol. Ginos Čapkauskienės, soprano, koncertas-rečitalis rengiamas kovo 25, antradienį, 8.15 v. v., Plateau salėje, 3710 Calixa Lavalle, Park La Fontaine. Kartu su ja koncertuos bosas Jaques Pratto. Akompanuos ponia Mado Roch.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UŽ:
Asmenines iš ..... 9 %	Depozitus 5.0%
Nekiln. turto iš 8.5%	Šėrus (numatyta) 5,5%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000.	Term. ind. 1 met. 6,5%
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)	Ter. ind. 2 met. 6.75%
	Term. ind. 3 met. 7.0%
	Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v.,
Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius.
Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.
Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

A. NORKELIŪNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120